



TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 8 / COSDARC / 14.07.2026

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\COSDARC\08COSDARC\

Fitxer 08COSDARC1

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número 637

Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya

Sessió 8, dimarts 14 de juliol de 2026

Presidència de la I. Sra. Lluïsa Llop Fernàndez

Sessió 8 de la COSDARC

La sessió de la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya (COSDARC) s'obre a ****. Presideix Lluïsa Llop Fernàndez, acompanyada de la vicepresidenta, Rosa Maria Ibarra Ollé, i de la secretària, Irene Negre i Estorach. Assisteix la Mesa el lletrat Joan Ridao i Martín.

Hi són presents [Manel Ezquerro Tomàs](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Ignasi Prat i Sarri](#), pel G. P. de Junts; [Montse Bergés i Saura](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Jaume Veray Cama](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [Rafael Villafranca Mercé](#), pel G. P. de VOX en Cataluña; [Núria Lozano Montoya](#), pel G. P. Comuns; [Dani Cornellà Detrell](#), pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i [Sílvia Orriols Serra](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sessió informativa de la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya amb el conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (tram. 355-00153/15).

Sessió informativa.

2. Compareixença d'una representació de la Diputació de Lleida davant la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya (tram. 357-01413/15).

3. Compareixença d'una representació del Consorci Forestal de Catalunya davant la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya (tram. 357-01414/15).

4. Compareixença d'una representació de la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals davant la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya (tram. 357-01415/15).

5. Compareixença d'una representació de la Xarxa per a la Conservació de la Natura davant la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya (tram. 357-01416/15).

La presidenta

Sí, comencem, correcte, comencem la sessió. Comencem la sessió de la Comissió de seguiment del desplegament de l'agenda urbana..., de l'agenda rural de Catalunya. Perdó. Com bé deia el diputat del PSC, començaríem demanant als grups si hi ha alguna substitució per part dels grups. Diputat Ezquerra.

Manel Ezquerra Tomàs

Sí, gràcies, presidenta. Bona tarda. El diputat Cristòfol Gimeno substituirà la diputada Rosa Maria Ibarra.

La presidenta

Gràcies, diputat Ezquerra. Diputada.

Eva García Rodríguez

Sí. Gràcies, presidenta. Jo mateixa substitueixo el diputat Veray.

La presidenta

Gràcies, diputada. Esperem que es recuperi ben aviat, pugui estar amb nosaltres ben aviat el diputat Veray.

Sessió informativa amb el conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

355-00153/15

En tot cas, ara sí, un cop anunciades les substitucions, començaríem la primera de les compareixences que tenim avui en aquesta comissió de seguiment del desplegament de l'agenda rural. I comencem amb un punt que ens va quedar penjat, perquè el conseller aquell dia tenia dificultats d'agenda, del repte 4 del sistema agroalimentari, avançar cap a la sobirania alimentària. I tenim el conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, el conseller, l'honorable senyor Ordeig, Òscar Ordeig. Per tant, endavant, conseller.

El conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (Òscar Ordeig i Molist)

Molt bé. Gràcies, presidenta. Membres de la mesa. Una salutació als lletrats, als gestors, als diputats i diputades. M'acompanya el director general de Desenvolupament Rural, també la subdirectora del departament, subdirectora del departament de Presidència també. I una salutació a l'associació Arca, al president d'Arca, que també ens segueixen des d'aquí i també agrair-los també la feina en la defensa del desenvolupament rural i, sobretot, definir model, accions i aglutinar també aquesta governança compartida que sigui efectiva i que funcioni. Per tant, un agraïment.

No cal que els hi digui el ple convenciment. Bé, primer de tot intentaré fer una reflexió general, centrant-me amb el tema, amb el motiu de la intervenció. I llavors, evidentment, vostès, si us plau, si, segur que em deixaré coses perquè l'abast de la matèria és molt gran, evidentment, si me les diuen o volen aprofundir en algun tema concret, ho faré al segon torn. D'acord? I com que sé que tenen una tarda molt llarga, intentaré anar per feina perquè moltes reflexions les hem fet, les coneixen. Coneixen l'opinió del conseller, del Govern en aquesta matèria.

En tot cas, primer de tot, el món rural –ho hem de repetir i ho hem d'executar– prioritat de país. Jo crec que el nostre horitzó ha de ser en aquest país, les persones han de tenir les mateixes oportunitats independentment de la renda que tinguin o del lloc on hagin nascut. També han de tenir les mateixes oportunitats o hem de garantir uns mínims d'oportunitats independentment del lloc on vius, on vius i treballes.

Per tant, no volem..., volem un país cohesionat, volem una societat justa, volem una prosperitat compartida, generar prosperitat, riquesa, llocs de treball, però que aquesta arribi al conjunt del país. I, per això, ens hem dotat tots plegats, ja des de fa bastants anys, de diverses eines, eines de debat, de reflexió, documents de treball i per tant, i també llavors execució i fer un seguiment com fan vostès aquí, doncs, un seguiment i una avaluació de què està funcionant, què no està funcionant i com introduïm polítiques noves.

Tenim l'agenda rural, l'estatut dels municipis rurals que es va aprovar ara fa un any. Es va presentar, evidentment, el nou PUOSC, que també donava també diferents diferents eines als ajuntaments rurals o el pla de pobles, recentment amb 400 milions d'euros. Saben també que vam estar a Brussel·les adherint-nos al nou concepte que ha prellançat la Comissió Europea, del pacte rural europeu i, per tant, vam ser dels primers, dels primers territoris europeus a anar a Brussel·les a dir: «Nosaltres ens adherim. Tenim una experiència. Tenim una tradició de polítiques de desenvolupament rural. Les volem posar a disposició amb l'agenda rural i adherir-nos, participar i coliderar també aquest nou pacte rural».

Per tant, i aquest pacte rural també els proposo, els proposem que derivarem també una part de l'agenda rural cap aquest pacte rural, que seria la concreció, la continuació de tot el que ja hem estat fent, per tant, de fer-ho coherent amb el que hem estat fent, però alhora també veure com som capaços d'anar concretant polítiques concretes.

Reivindicar també que les eines són els pressupostos que acabem d'aprovar, com són els diferents decrets, les diferents normes que anem aprovant. Totes les normes, tots els pressupostos han de tenir una mirada rural. Per tant, això també cal que ens ho repetim més vegades. Totes les administracions públiques han de pensar com això es trasllada. Una iniciativa, un programa públic, un impost, com això impacta en

el món rural, que moltes vegades quasi sempre és diferent respecte a una gran ciutat.

I llavors també els demanaria que tinguem sempre una visió, especialment ara, una pota posada a Brussel·les. Ara s'ha de decidir la nova PAC. S'ha de decidir si hi haurà diners per al desenvolupament rural. S'ha de decidir quina regulació comunitària es decideix i, per tant, aquí també i sobretot, tenir molt clar el nostre model, explicar-lo a Brussel·les, explicar-lo al conjunt de l'Estat i explicar-lo, evidentment, al conjunt d'administracions públiques de casa nostra.

Quin ha de ser l'objectiu, que ho he dit? Prosperitat compartida, cohesió territorial, construir un país en xarxa. Li podem posar molts, molts titulars i sobretot, això només es pot fer garantint serveis públics bàsics. Per tant, anem a veure els serveis públics bàsics, com som capaços de garantir-los. Exactament igual com el podríem fer a Barcelona? No. Però sí que hi ha d'haver una accessibilitat als serveis públics d'educació, salut, serveis socials, serveis o tots els serveis públics bàsics, com també d'infraestructures com també d'oportunitats laborals.

Sector agroalimentari, que és el tema que ens ha portat avui aquí. Jo sempre defenso que cal una visió integral global de tot el que afecta realment el món rural. Però jo sempre, nosaltres, des del Departament, tenim aquesta vocació de pensar que la producció d'aliments acaba sent el motor més gran, més arrelat al territori, amb més potència, amb més potència per generar aquest motor de dinamització del món rural.

Per què? Primer de tot, perquè és el primer sector de l'economia, com hem dit moltes vegades. Segon, perquè va molt als últims anys ha anat molt bé, ha crescut molt i hem fet rècord de facturació, com saben. Tenim aquesta visió completa de la producció d'aliments, no només del món agrari, sinó de les formatgeries, la gastronomia, les IGPs, les DOPs, la indústria alimentària i, per tant, tot l'ecosistema alimentari que hi ha al voltant i que ens ha portat, a més a més, a tenir unes bones dades de facturació, unes bones dades rècord de renda agrària –molt important. Això és així, amb desajustos i amb desigualtats en alguns moments del sector, però la renda agrària, què vol dir? Ja us ho he dit, ho he comentat moltes vegades: el que

reben els agricultors i els ramaders menys els costos, menys la inflació, la millor dada en vint anys i, evidentment, les exportacions, que també ho he dit.

No hi ha motor de desenvolupament rural més potent. No dic que no n'hi hagi d'altres, però per nosaltres aquí el gran motor ha de ser la producció alimentària, no només per garantir a la societat d'una alimentació saludable –molt important–, segura –alerta! Que a altres llocs del món això de l'alimentació segura, no està segur– per tant, saludable, segura, de qualitat, sostenible. Cal que les polítiques de sostenibilitat, les pilotem o les copilotem des de les persones que són les que les demandants d'aigua, el setanta per cent del consum d'aigua, de consum d'energia o consum de determinades matèries primeres i, per tant, aquí també s'ha de poder participar en aquesta alimentació que ha de tenir, doncs, tots aquests atributs. Una alimentació innovadora, per tant, també apostar per la innovació, pel canvi. El clima ha canviat, els consumidors han canviat i, per tant, també hem d'adaptar-nos. Generar coneixement per poder adaptar-nos a aquest nou món.

I també reivindicar –ho hem fet ara. Dir-los que avui al matí hem estat fent una presentació conjunta, un front comú sobre què demanem de la política agrària comunitària amb la Taula Agrària, Unió de Pagesos, JARC, Federació de Cooperatives. Hem pactat un document de què demanem a Brussel·les de la nova PAC 2028-2034, d'acord? I una de les coses que hem dit que s'ha dit allà és que cal que les polítiques alimentàries tinguin major influència institucional o política a Brussel·les, a Espanya i a Catalunya.

Això, poden donar-li el recorregut que vulguin, però què vol dir? Que no pot ser que tothom reguli, un ajuntament reguli, una Diputació reguli, un Departament reguli i que tot recaigui sobre restriccions, temes fiscals, tot recaigui sobre les persones que viuen i treballen al món rural, especialment agricultors i ramaders. Cada dia la quantitat, no només quantitat de paper, sinó quantitat de limitacions també, que al final això va també molts cops en detriment de la viabilitat, doncs evidentment, cal controls. Cal fer les coses bé. Cal avançar cap a un sistema, ja ho he dit, alimentari i sostenible. Tot això, segur, però si no tenim agricultors i ramaders, com també propietaris forestals

Fitxer 08COSDARC2

o els que tinguin les eines també per poder fer gestió forestal, si no, els problemes se'ns multiplicaran. Per tant, més protagonisme polític i institucional, més facilitats per a la producció d'aliments a tots nivells. I, com saben aquí, la llei estrella que ha de definir tot això, que a l'estratègia de país a deu anys, llei de l'alimentació. Es va començar a treballar l'anterior govern. Aquest any esperem, abans que acabi l'any, esperem i crec que vostès tenen ja informació, però si creuen que cal fer alguna reunió per treballar-ho més, tindran l'oportunitat quan estigui al Parlament, però la idea és que s'aprovi aquest any.

Accions concretes que estem desenvolupant que van en aquesta línia, d'infraestructures. Diré molt ràpides perquè, com saben, ja les han sentit molts cops, i si llavors volen, m'hi referiré més concretament. Pla de regadius, tota l'estratègia de regadius de tot el que s'ha de fer els propers quinze anys. I no els dic el detall dels que ja s'han desencallat, s'estan projectant o s'estan executant a tot Catalunya. Sense aigua no hi ha futur, també ho vull dir. I també vull dir una altra cosa: cal protegir el vint-i-cinc per cent de la superfície agrària de Catalunya. Ja ho he dit, tenim menys superfície agrària que la resta d'Espanya, menys superfície agrària que a la resta d'Europa, per tant, no podem perdre aquest vint-i-cinc per cent de superfície agrària, especialment la d'alt valor agrari, ja saben, terres planes, terres en regadiu, etcètera.

Vàrem convocar ja la... Tenim la infraestructura de camins a punt i si no hi ha accessos, ja pots anar fent. Per tant, des d'Agricultura sabeu que ara vam treure aquests 28 milions d'euros que vam ampliar el pressupost per camins. Ara just hem publicat les bases per aquestes, les ajudes de les xarxes antipiedra, per exemple, garantir la cobertura de fibra òptica i 5G. Molts cops pensem amb agricultura i només amb la infraestructura que depèn del Departament. El que també hem de reivindicar és com la infraestructura tecnològica, com els centres universitaris, com la resta de serveis que afecten també la producció d'aliments, el món rural, per descomptat, però també la producció d'aliments, com també els mobilitzem. Estem també a punt per treure una convocatòria també de suport als escorxadors de baixa capacitat o obradors compartits, molt important. Curiosament, Brussel·les ha tret també unes

recomanacions en el qual es demana també apostar pels escorxadors de baixa capacitat, com un sistema més proper, adaptat, dimensionat a determinats territoris, determinades explotacions. Això és un tema que ens preocupa, ja que vam haver de decidir en el seu dia donar suport precisament per no perdre aquestes infraestructures, com també des del punt de vista de la innovació i la tecnologia.

Necessitem..., com dic, el món ha canviat. Necessitem tenir noves eines, noves tecnologies, nova maquinària. Ja tenim, com sabem, el reforç de l'IRTA i aquests nou..., i els centres que tenim distribuïts per tot Catalunya, apostant pel nou centre del Pirineu, que era l'únic territori que encara no tenia cap centre. O també tenim l'Agritech, que és una associació que aglutina tots els centres, tots els grups de recerca del sector agroalimentari i que, per tant, també es troben per coordinar també i cooperar en projectes d'innovació alimentària. Cal apostar més per la formació i per la mobilització de talent i, per tant, com..., i sobretot, la implicació en la implementació de tecnologia.

Temes de suport a dir, escolti, vostès aposten per l'alimentació. Aquí hi ha una part molt important que ho saben, de sensibilització del consumidor. Jo crec que la meitat dels problemes no els tindríem si els consumidors estiguessin prou ben conscienciats. Assumim el repte, ens toca a nosaltres, els dic el que estan fent i els agrairia que totes les mesures, petites o grans que siguin, segur que van en aquesta direcció. Ja ho he dit, em sembla impresentable, inconcebible que els restaurants de casa nostra, tots, la gent ha de poder triar, però tots haurien de tenir vins catalans, que el ciutadà triï i alguns llocs encara no en tenim. I qui diu vins, caves o diu oli, oli d'oliva verge extra. Per tant, no s'entén que un turista vingui a casa nostra i no pugui, als llocs on visita, no podem obligar, però sí que hem de trobar fórmules perquè els nostres productes estiguin presents, pels catalans, a la restauració, a les cases, als circuits dels turistes que ens visiten i, llavors, evidentment, tota la política que tenim d'internacionalització, per aquest ordre. No té sentit anar a l'altra punta del món si quan una persona... Ens n'anem als Estats Units, però sí quan els americans venen aquí, no troben el producte, no d'allò. Per tant, aquí hi ha un gran recorregut.

Vàrem presentar la marca Implica't, que és aquesta ajuda tant del productor com el consumidor per apostar pel producte de proximitat, de temporada i de qualitat.

Començarà. Ja hem començat a cinquanta escoles la formació alimentaria, en cinquanta escoles. Això el que s'hauria de fer, s'hauria d'acabar fent a tot Catalunya, a totes les escoles. La llei de l'alimentació comportarà el tema de la compra pública de proximitat, que estan al cas. I que altres elements que no tenen tant a veure amb el producte però que també hi toquen, seria...

Saben que tenim el projecte Catifa vermella de relleu generacional. Bona dada... Dada preocupant: si no tenim joves, evidentment, no ens en sortirem. Dada esperançadora: és la millor dada d'incorporació de joves dels últims set anys, el 2026, la millor dada dels últims set anys. Per tant, jo crec que hem d'anar. També estem en un moment en el qual determinades explotacions tenen més rentabilitat i, per tant, seguint aquesta línia, no tant també de donar més primes, que també, sinó el que hem de fer és un procés d'acompanyament, d'acompanyament al llarg de tota la vida de l'activitat agrària quan un jove s'incorpora.

Vàrem posar en funcionament el registre de terres en desús, per tant, i els plans territorials agraris. Això ve de la llei d'espais agraris. S'havia de crear un banc de terres, que vol dir: aquelles terres que estan en desús, s'avisa i si no es posen en funcionament, doncs evidentment passen al registre de terres. Vàrem començar amb poques parcel·les. El que hauria de fer això hauria d'anar creixent i també és molt important. No podem perdre sòl agrari. Cal identificar-lo, protegir-lo i, per tant, hem de fer els plans territorials. No us dic el que tardem a fer un pla territorial, però s'han de fer, que precisament per protegir en uns moments on hi ha molta competència pel sòl, pel sòl i també molta pressió, cal que l'espai agrari no arribem als últims i que tinguem aquests plans territorials. Estem executant Priorat, Penedès, Girona i començarem ara també a Lleida, però s'hauria de fer a tot Catalunya.

Com també hi ha, com saben, les ajudes, l'Impulscoop de suport a les cooperatives, les plantes de biogàs, d'acord?, que també tenen una línia l'any passat i aquest any una línia d'ajudes a les plantes de biogàs. I aquí també, una vegada més, no és tant que posem més o menys diners, sinó que també hem de fer una pedagogia al conjunt de la societat, que aquí hi ha d'haver una corresponsabilitat de qui genera dejeccions, doncs, ajuntar-se, sumar esforços per fer una gestió sostenible, circular

i, com ara veiem amb l'estret d'Ormuz, si tenim dejeccions aquí, gestionem-les i utilitzem-les per fer de fertilitzants.

Altres eines que hem donat, que hem posat a l'abast del sector precisament per garantir aquesta producció d'aliments, el fons agrari, com saben, primera llei del Parlament, fons agrari, uns 45 milions d'euros l'any per garantir la competitivitat de les explotacions. Les inversions han d'anar a inversions o el relleu generacional i, per tant, aquí a la Taula Agrària, com saben, es parla i es decideix cada any a on van destinat aquests diners.

A través de Marca, també hem estat treballant. Aquí, com saben, s'ha fet una bona feina amb els grups Leader i a Marca. L'espai test que tenim arreu de Catalunya, però i, per tant, que aquí també són espais d'aprenentatge i de proves de persones que venen, joves o persones que no venen del sector, per tal de que puguin entrar a començar a l'activitat. Aprofito el parèntesis per dir que cal també estar molt atents –i aquí els demanaria també la col·laboració– Brussel·les per garantir realment que... Brussel·les, però també Govern de l'Estat quan toqui, o Congrés dels Diputats per garantir un mínim de diners pel fons per al desenvolupament rural. Primer, Brussel·les. Si s'acaba decidint que hi ha un sobre nacional, doncs llavors, a nivell de l'Estat.

Un element important que hi ha –no sé si han rebut la invitació i si no l'han rebut, els agrairia, director, que els féssim arribar– el dia 20, que és la setmana que ve, presentem al Teatre Nacional de Catalunya la nova marca Cuina Catalana en el qual per fi tenim registrada la marca, és pública i s'ha creat un grup d'experts, que seran els que decidiran com s'estructura la cuina catalana i com som capaços d'implementar, projectar i potenciar la nostra cuina catalana, la nostra tradició i la nostra gastronomia i els productes que hi ha al darrere. Per tant, s'explica el nostre país a través de la cuina, a través de l'alimentació. Jo crec que és un tret de sortida que us convido a tots a que puguin venir i que puguin participar i que ens puguin proposar també mesures de suport, d'acord?

I un element també important, que el situo l'últim, però no menys important, tot el tema és que hem d'anar avançant. No sé si ja els han convocat a tot el procés de simplificació. Cal, amb aquell procés d'ajuda i de facilitar de l'activitat agrària que els

comentava, doncs hi ha, evidentment, la simplificació, desburocratització o harmonització. Però en tot cas, cal facilitar les coses, especialment a les explotacions més petites, familiars i, per tant, aquí també és un procés que els convido també. Tenim un espai també per parlar amb els diputats, també amb les organitzacions. I, evidentment, el govern també ha presentat algunes propostes i es presentarà més, d'acord?

Un element ja per..., com els he dit, el Govern transformarà una part de l'agenda rural amb el nou pacte rural 2026-2030, d'acord? Com us he dit, d'acord amb el pacte que es va fer amb Brussel·les i aquí sí que els farem saber al detall exactament així com ho implementem.

I per acabar, jo crec que l'actualitat, l'actualitat del país s'ho mereix i toca també amb el tema que estem parlant avui, els voldria parlar també de gestió forestal. Tot el que estem dient, la gent que viu i treballa, el millor tallafocs, la millor prevenció d'incendis, doncs, és donar suport de manera, jo crec que de manera ordenada i rigorosa, a les persones que viuen i treballen al territori. Això va pels alcaldes, va per les empreses, va pels propietaris forestals, va pels agricultors, va pels ramaders i, per tant, i va per va per totes les persones que viuen i treballen al territori.

L'administració donarà unes ajudes per fer els plans de prevenció d'incendis. L'administració dona unes ajudes també, la Generalitat i la Diputació, per fer les franges de protecció, com saben, de 15 milions d'euros a l'any durant cinc anys. Però la millor prevenció és una gestió, un sistema forestal fort, competitiu, amb una demanda de bioproductes, de bioeconomia, de construcció amb fusta potent i, per tant, que hi hagi un sector que es guanya la vida, que creix, que hi hagi activitat al bosc i per tant, amb bona maquinària. Hem tret ara tres milions i mig d'euros amb renovació de maquinària forestal que es repetirà durant cinc anys. Com també, evidentment, ja saben els diferents eixos de confinament.

Però apostar, com dèiem, tots els boscos de Catalunya haurien de tenir el seixanta-cinc per cent de la superfície de Catalunya forestal. Hauríem d'aspirar a què tots els boscos de Catalunya tinguessin pla de gestió. Fer-los fàcils, fer-los ràpids i llavors veure com som capaços d'ajudar econòmicament boscos públics, boscos privats. No veure aquí, perquè he sentit alguna cosa, no és un problema la propietat, el tipus

de propietat dels boscos de Catalunya. He sentit com si això de que els boscos fossin privats era un problema. No. I a més a més, un element important que no el sap gaire gent. Diu, la majoria dels boscos són privats, però el noranta per cent de la superfície es concentra en el deu per cent dels propietaris. Per tant, els interlocutors no són tants. És un tema important també.

En tot cas, aquí el missatge que s'ha de donar: plans de gestió, facilitats per fer aquests plans de gestió i fer-los ràpids, ajudes econòmiques, evidentment, per poder fer aquesta gestió i tenir les infraestructures, punts d'aigua, camins, a punt. I alhora incentivar la bioeconomia. La bioeconomia, la construcció amb fusta i, per tant, aquí també, una vegada més, la complicitat del conjunt del país, de no quedar-nos enrere en aquesta revolució de bioproductes i de nous productes, que tots es faran amb materials naturals.

Si no ens hi posem, si no tenim les infraestructures, les empreses, i tenim aquí una gran inversió en CLT, també amb una gran serradora de casa nostra, però necessitem mà d'obra, necessitem maquinària, necessitem més volum d'activitat, necessitem valoritzar la fusta, etcètera, etcètera, etcètera, d'acord?

I crec que res més. A la seva disposició per aclarir. Segur que m'he deixat moltes coses, perquè ja saben que això toca moltes tecles, però a la seva disposició per aclarir qualsevol punt que considerin.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, conseller. Passaríem ara el torn als diferents grups parlamentaris, començant pel Grup Parlamentari de Junts i té la paraula el diputat Ignasi Prat.

Ignasi Prat i Sarri

Moltes gràcies, presidenta. Membres de la Mesa, diputats, diputades. Ben trobat, conseller i el senyor Armengol i una salutació especial també als membres de l'Arca i al públic assistent.

Bé, conseller, quan parlem de sobirania alimentària no estem parlant només del futur dels nostres pobles, estem parlant de la capacitat que tindrà Catalunya per continuar produint aliments que consumeix. I l'agenda rural identifica aquest objectiu com un

dels grans reptes de país. Però avui toca preguntar-nos si estem avançant realment en aquesta direcció.

La sobirania alimentària no és un eslògan, és garantir que Catalunya mantingui un sector agroalimentari fort, competitiu i capaç d'abastir la població amb aliments de qualitat. És donar viabilitat econòmica a les explotacions, com a mínim, existents. És clar, vostè ens parla d'un rècord de renda agrària i, és clar, la realitat és molt tossuda, perquè, per exemple, si parlem del sector porcí, que és el principal motor agroalimentari del país, continua patint conseqüències amb restriccions comercials degudes a la pesta porcina africana, un increment de costos de producció i una pressió reguladora que cada vegada

Fitxer 08COSDARC3

més intensa. I el sector vitivinícol travessa una crisi que no cal ni parlar, estructural, marcada per la caiguda del consum, els efectes de la sequera i del canvi climàtic. I, òbviament, no cal parlar de la baixada de rendibilitat. I, si parlem dels apicultors, continuem denunciant la competència de mel importada a preus molt baixos, els problemes d'etiquetatge, el frau alimentari i l'impacte creixent de les plagues. I la cunicultura, històricament molt important a les terres de Lleida, veu com cada any tanquen explotacions.

I tampoc podem oblidar la ramaderia extensiva; la ramaderia extensiva no només produeix aliments, sinó que manté viu el territori, conserva les pastures, neteja el sotabosc, ajuda a prevenir grans incendis, fixa població i contribueix a mantenir la biodiversitat. És un servei imprescindible que beneficia tota la societat. Però aquests ramaders conviuen cada dia amb una pressió creixent, derivada, entre d'altres, de la fauna salvatge, i, òbviament, no cal dir-ho, de la burocràcia, que massa sovint dificulta la seva activitat.

I tampoc podem oblidar el sector pesquer. La pesca també forma part de la nostra sobirania alimentària. És cert que les darreres negociacions europees han permès millorar la proposta inicial sobre els dies de pesca, però el sector continua reclamant un marc regulador més estable i previsible. No podem tenir el sector amb constant patiment, conseller. Per això ens preguntem quin és el pla de govern perquè tots

aquests sectors continuïn sent viables en els darrers quinze, vint o trenta anys. Perquè sense pagesos, sense explotacions familiars, no hi haurà sobirania alimentària, i, de retruc, el món rural serà absolutament residual, i entenc que això no és el que vol.

I també volem posar l'accent en un altre aspecte fonamental: la reciprocitat. No podem exigir als nostres productors els estàndards ambientals, sanitaris i de benestar animal més exigents d'Europa i, al mateix temps, permetre l'entrada de productes procedents de països que no compleixen aquestes mateixes normes. Acords comercials com Mercosur generen una preocupació plenament legítima. Sabem que la Generalitat no negocia aquests tractats, perquè, òbviament, no té les competències, però sí que pot defensar els interessos dels nostres productors davant l'Estat i, consegüentment, a les institucions europees reclamar una reciprocitat real. Però els resultats, de moment, són escassos, i això ens preocupa, i molt. Si volem potenciar els nostres productes no n'hi ha prou amb promocionar-los; també cal ser presents allà on es prenen les decisions que poden perjudicar la nostra pagesia. Però tenim clar que aquest Govern fa reivindicacions per beneficiar Catalunya i, quan s'ha de perjudicar Espanya, no ho farà.

Però també hi ha un altre aspecte que trobem a faltar: els indicadors. Parlem molt de sobirania alimentària, però com la mesurem? Com mesurem aquesta sobirania alimentària? Quin percentatge dels aliments consumits a Catalunya volem produir al nostre país? Quantes explotacions agràries volem preservar? Quants joves s'han d'incorporar al sector, tot i que ens han dit que han millorat molt les dades, durant els pròxims vint anys per garantir el relleu generacional? I quin objectiu es fixa el Govern en matèria de compra pública d'aliments de proximitat? Si demanem als ciutadans que consumeixin productes de casa nostra, la Generalitat ha de ser la primera a donar exemple. L'estratègia alimentària del 2025 al 2028, la música sona bé, però cal fixar objectius, conseller, mesurar els resultats i facilitar que els productes catalans puguin arribar als menjadors escolars, als hospitals, als serveis sanitaris, a la resta de centres públics, sempre dins del marc legal vigent. I exigir tots els productes frescos que pugui. Posi en valor la petjada de carboni, perquè allò que no es mesura és molt difícil de millorar.

I des del nostre grup parlamentari creiem que ha arribat el moment de passar de les declaracions a l'acció. Necessitem una estratègia amb objectius clars, indicadors públics i compromisos mesurables, perquè la millor política de sobirania alimentària no és fer més discursos; és garantir que d'aquí a vint anys Catalunya continuï tenint pagesos, ramaders, pesquers i explotacions familiars i pobles vius produint els aliments que necessita el país –i acabo, presidenta–, perquè un país és més fort, més resiliència i més lliure quan és capaç d'alimentar la seva gent amb els seus propis productes.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Passem ara el torn al Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Té la paraula la diputada Montse Bergés.

Montse Bergés i Saura

Gràcies, presidenta. També una salutació als membres d'Arca que ens acompanyen i del Govern. Conseller, diputades, diputats... La veritat és que avui juguem amb avantatge nosaltres, perquè normalment a aquestes sessions de la comissió primer intervé el conseller i després les entitats del sector, en aquest cas agroalimentari, i ells ja van comparèixer i, per tant, jo he pogut fer un repàs de les demandes que van fer o de l'exposició que van fer a la comissió del mes d'abril, que vostè no va poder venir, però també les pot consultar a l'acta de la comissió. I, bé, coincideix amb el que anem repetint, no?, sobretot. Vostè també ha tocat aquests temes, però bàsicament estem parlant del tema de la simplificació administrativa, del desplegament de la llei d'espais agraris, d'aprovar la llei d'alimentació, mesures fiscals adaptades al model de pagesia nostra, les propostes de compliment dels projectes d'educació, que vostè ha dit que ara de moment estaven en cinquanta escoles, però també ens agradaria saber quan estarà desplegat a totes les escoles de Catalunya, a tot el país, perquè la feina que es fa des de P3 és molt més directa que moltes campanyes que es puguin fer, que valen molts diners, no?

Per tant, a part d'aquests temes que li he anat comentant, ens preocupa sobretot... En el tema, per exemple, de la llei de l'alimentació, vostè ha dit que està a punt per aprovar-se, però sabem que la tramitació no és ràpida al Parlament. Però el que li

volia preguntar... Perquè crec que ja hi havia una guia de compra pública que es podia aplicar als plecs de condicions. Era una guia perquè les administracions –ja siguin consells comarcals...–, quan puguin fer les licitacions els menjadors escolars, ja puguin tenir..., no cal esperar la llei. Vull dir, això podria ser immediat. Per tant, li preguntem quan està previst aprovar-la llei. I que pugui començar a funcionar..., podria començar a funcionar el curs que ve.

Vostè també ha parlat del problema, que esperem i desitgem..., i nosaltres com a grup parlamentari, tant aquí com al Congreso com a Europa, farem tot el possible perquè el marc plurianual financer, no només en la PAC, sinó que amb el desenvolupament rural, no posi en perill i en risc la feina desenvolupada pels grups d'acció local a través dels líders i, per tant, que això es pugui garantir. Aquí ara vostè ha dit que havien fet una reunió entenc que només per lo de la PAC, que té previst també reforçar això. Ens agradaria saber de quina manera i quines previsions hi han, perquè no podem dir: «Bé, mira, en cas de que sigui un xec únic ja veurem com ho salvem.» Jo crec que hem d'anar amb la proposta clara i forta i amb tots conjuntament, que, de fet, aprofito per dir que vam fer una reunió amb els portaveus de la pròpia comissió en la que estem avui recollint la preocupació d'aquests grups i que el compromís és fer alguna acció al Parlament. Per tant, ens posem també a disposició perquè això no perilli en cap moment.

El pacte rural europeu. Jo ara estava revisant també que li vam preguntar quan va comparèixer el conseller Dalmau al març, que també ens va dir que estaven a punt de sortir les accions. I ens agradaria saber si ens pot concretar ja quan està previst aquesta concreció de l'agenda rural amb el pacte rural, que entenc que, segons han anat explicant, seran unes accions més limitades –potser seixanta, potser vuitanta, no ho sé. Ara estem parlant de 892 accions de l'agenda rural, de les quals més de cent cinquanta són del sector agroalimentari. Ens agradaria saber per quan està previst, perquè ja portem des del novembre amb declaracions seues, el 5 de novembre, que és quan signen aquest pacte. Bé, doncs han passat vuit mesos i ens agradaria saber quan està previst. Perquè tots estem dient que és urgent, que s'han de posar totes les mesures en marxa el més aviat possible, i això ajudaria molt perquè seria un calendari, uns indicadors de seguiment, i tothom estaria alineat per saber quines accions s'han d'anar duent a terme.

Aprofitant que també ha parlat de la gestió forestal, que després l'altra part de la comissió és justament per a això, i vostè ha dit també que estan posant mesures no només amb els eixos de confinament o amb altres accions, sinó que també s'ha parlat moltes vegades dels serveis ecosistèmics. Ens agradaria saber si aquí té alguna proposta, si hi ha alguna cosa en ferm, perquè ajudaria no només a la pròpia gestió forestal, sinó també a la viabilitat econòmica de les explotacions de ramaderia i del sector primari del nostre país.

El tema del Plater –me queden trenta segons. En aquest cas també voldria saber la seva opinió, amb un pla territorial que afecta tot el país. I, d'entrada, hi ha un cert neguit en el sector agroalimentari per l'ús d'aquest sòl agrari. L'estudi que incorpora el Plater sobre el sistema agrari reconeix que falta aquesta informació. No estan actualitzats els mapes. Per tant, de quina manera preveu que aquesta aplicació del Plater pugui blindar aquest sòl agrari que vostè mateix està dient que l'hem de..., no només no perdre, sinó recuperar el que hem perdut.

I, bé, en principi ho deixo aquí.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. Passem ara el torn a la diputada Eva García, del Grup Parlamentari del PP.

Eva García Rodríguez

Moltes gràcies, senyora presidenta. Gràcies, senyor conseller, a vostè i a l'equip que l'acompanya, per la seva compareixença avui. També saludar les entitats presents avui en aquesta sala.

Miri, la sobirania alimentària, sota el nostre punt de vista, no es decreta amb plans, amb decrets, amb programes, sinó que s'ha de produir, perquè no depèn de quants documents aprovin vostès, sinó que depèn de quants agricultors continuen treballant la terra, de quantes explotacions no tanquen, de quants joves decideixen quedar-se en el camp i de si produir aliments a Catalunya doncs continua sent rendible. I aquí és on, sota el nostre punt de vista, doncs vostès suspenen, no?, perquè cada temps que passa desapareixen explotacions agràries, hi ha menys relleu generacional,

sobretot, la burocràcia continua ofegant el sector –tots ho diem, vostès ho diuen, però no ens en sortim–, els regadius continuen avançant massa lentament i perquè els danys provocats per la fauna salvatge segueixen sent una desesperació per a milers de pagesos. I quan arriba una crisi sanitària o una emergència –doncs que hem viscut, malauradament, fa poc temps–, massa sovint el sector té la sensació de que vostès han arribat tard.

I, mentre això passa, doncs vostès continuen parlant de sobirania alimentària. Miri, conseller, abans de parlar de sobirania, nosaltres entenem que hauríem de garantir una cosa molt més senzilla, molt més fàcil, que és que aquests agricultors puguin continuar produint, perquè la primera sobirania és que un pagès no hagi de plegar, que una granja no hagi de tancar i que un pescador pugui sortir a treballar sense sentir-se abandonat, i això avui doncs no està passant de la manera que seria l'esperada, no? Perquè parlen molt de consum de proximitat, i nosaltres hi estem d'acord, però perquè hi hagi producte de proximitat primer hi ha d'haver productors, i cada explotació que tanca doncs és un pas enrere en aquesta sobirania que vostès diuen defensar.

També ens preocupa una contradicció evident, i és que defensen la sobirania alimentària mentre augmenten la dependència de productes importats, que sovint entren a Europa sense complir els mateixos requisits mediambientals, sanitaris o laborals exigibles als nostres agricultors i, per tant, és condemnar els productors catalans a competir amb una mà lligada a l'esquena.

Miri, nosaltres continuem reclamant menys burocràcia perquè un agricultor no hagi de passar més hores davant d'un ordinador que no pas en el camp; també seguretat jurídica, inversions en regadius, sobretot infraestructures hidràuliques, i una gestió eficaç de la fauna cinegètica, perquè una resposta ràpida davant les malalties d'animals, que hem patit, malauradament, en els darrers temps, doncs és el que és exigible a qualsevol govern, en aquest cas el de vostès, i no ha estat així. Per tant, nosaltres entenem que necessitem que l'Administració sigui una aliada i no pas un obstacle, com ho ha estat algunes vegades, i per això li volem fer algunes preguntes concretes.

En primer lloc, conseller, quin objectiu concret tenen vostès sobre la producció d'aliments? Quin percentatge d'aliments consumits pels catalans vol que siguin produïts d'aquí a final de legislatura? Per exemple, ens podríem marcar aquest objectiu, però quantificable, no?, més enllà de la filosofia. Que està molt bé que a tot arreu hi hagi vi català i olis catalans, però quin és el percentatge que vostès doncs es plantegen d'ara a final de legislatura? I si hi ha potser algun altre indicador que permeti mesurar si realment estem avançant en aquesta sobirania alimentària. També saber quantes explotacions agràries han tancat des de que vostès governen a Catalunya i quantes han obert. Per tant, aquesta diferència és probablement el millor termòmetre de les seves polítiques. I quin calendari tenen per completar la modernització dels regadius estratègics? Perquè sense aigua no hi ha agricultura, i sense agricultura doncs no hi ha tampoc aquesta sobirania alimentària que vostès anuncien. I, en darrer terme, senyor conseller, quants joves s'han incorporat al sector durant el darrer any? I si consideren vostès que és suficient aquesta xifra per garantir aquest relleu generacional que tanta falta ens fa, i que tots ens omplim la boca, però a l'hora de la veritat sabem que és absolutament dramàtic. I quan pensen resoldre definitivament, senyor conseller, el problema dels danys provocats pels senglars, pels conills i per la resta de fauna cinegètica? Perquè per a molts agricultors aquest és avui en dia un dels principals problemes de rendibilitat.

Per tant, sense més, també li volíem demanar –algun altre grup ja ho ha fet– la seva opinió sobre el Plater en l'afectació que té sobre el sòl agrari dels diferents municipis. I, per tant,

Fitxer 08COSDARC4

sense més, quedem a l'espera de les seves respostes.

La presidenta

Gràcies, diputada. Passem ara el torn al diputat Rafael Villafranca, del Grup Parlamentari de VOX.

Rafael Villafranca Mercé

Gràcies, presidenta. Agrair la compareixença del senyor conseller, el senyor Ordeig, així com també del senyor Armengol, director de Desenvolupament Rural, director general.

Bé, en primer lloc, com sempre, les intervencions és una declaració, un desideràtum de bones intencions i, bé, un projecte de millorar tot el món rural, i amb aquesta aplicació de l'agenda rural en tota la seva extensió. Convé centrar –entrem en la intervenció– en els resultats reals amb aquestes polítiques, més que en l'existència d'estratègies o plans que moltes vegades es fan, no? Interessa, així doncs, preguntar si aquesta agenda rural està aconseguint aturar el tancament d'explotacions, afavorir el relleu generacional i millorar la rendibilitat d'agricultors i ramaders. També és pertinent qüestionar quines són les mesures concretes que s'han adoptat per tal de reduir la burocràcia, que n'hem fet esment totes les formacions polítiques, que suporta el nostre sector primari. Millorar les infraestructures hidràuliques, els camins rurals i la connectivitat digital, així com les polítiques de transició energètica que estan condicionant –així ho entenem– negativament l'activitat agrària mitjançant l'ocupació del sòl productiu. Hem de dir que la veritable mesura de l'èxit de l'agenda rural no serà el nombre de projectes o plans que s'aprovin, sinó que hi hagi més agricultors, més ramaders i més joves que s'incorporin al sector i que els pobles guanyin població, activitat econòmica en lloc de perdre-les com està succeint.

Dit això, considerem que és important que el món rural tingui més atractiu, promocionar els municipis rurals amb nous models econòmics, amb els quals, sens dubte, es dinamitzarà i evitarà l'èxode rural. Si cal, necessitar més serveis, més sanitat, més cossos de seguretat als termes municipals, més col·legis i centres d'educació. Dins de les activitats, com se n'ha fet menció alguna vegada, doncs el turisme rural és una alternativa important. La restauració, hostalatges, cases rurals, centres d'interpretació de la vida rural i espais educatius. Més apostar pel turisme interior i la restauració, la gastronomia, com hem dit, i la cuina tradicional amb productes de proximitat, promoció dels vins i productes del territori i creació i millora del manteniment d'espais naturals ja creats com a reserva de la natura.

També s'ha de qüestionar l'assumpte relatiu a la gestió forestal i el tema de prevenció d'incendis. No hem d'oblidar que l'èxode rural, l'abandonament del camp, suposa doncs l'abandonament dels boscos, i els nostres agricultors són els guardians d'aquests boscos. I l'abandonament del camp implica la desaparició d'aquest mosaic rural que també fa de tallafocs, i això és un incentiu també per protegir el món rural i que hauria de contemplar de forma clara l'agenda rural.

Dit això, quan parlem del sector primari sempre parlem de l'agricultura, la ramaderia i la pesca, però ja alguna vegada s'ha dit que no hem d'oblidar que dins aquest trinomi s'ha d'incloure també la indústria agroalimentària, a la que vostè hi ha donat molta importància. Però hem de dir que sembla que amb aquests acords comercials de la política agrària comunitària, que està incomplint de forma reiterada el principi de preferència comunitària dels nostres productes al subscriure aquests acords comercials amb grans corporacions alimentàries o fons d'inversió, sembla que seran aquestes indústries agroalimentàries les més potents, aquestes corporacions alimentàries les que guanyaran més diners amb aquests acords comercials, perquè són els únics que podran produir fora i procedir a vendre aquí, no? Aleshores, considerem que aquesta PAC des de fa temps ha deixat de protegir els productors d'aquest sector primari i els agricultors, ramaders i també el sector de la pesca. I aquests acords comercials lo que poden condemnar és al tancament de les petites explotacions, les explotacions familiars, donada aquesta competència deslleial a la que tan sovint fem referència, així com la pèrdua de la sobirania alimentària. No hem d'oblidar que la pèrdua de la sobirania alimentària suposa també l'entrega de les claus del rebost a tercers països. Aleshores, també ens agradaria preguntar com protegir la indústria agroalimentària, a la que se li ha donat tanta importància, a més, aquí a Catalunya, que produeix i treballa al nostre territori.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Ara seria el torn del Grup Parlamentari de Comuns i de la CUP, que s'han excusat perquè els hi havien sorgit problemes diferents en cadascun dels casos. Tampoc hi ha la diputada del Grup Mixt. I, per tant, tancaríem aquesta ronda

de grups parlamentaris amb el Grup Parlamentari Socialista. I té la paraula el diputat Manel Ezquerria.

Manel Ezquerria Tomàs

Gràcies, presidenta. Bé, per començar, un agraïment al conseller, al director general de Desenvolupament Rural, als membres d'Arca que ens acompanyen i membres del Govern.

Bé, jo voldria començar amb una reflexió, no?, i per estar contents, eh?, una reflexió per estar contents. L'estatut de municipis rurals és la filla o el fill –diguem-ho com vulguem– de l'agenda rural, que tant se'n va parlar durant la legislatura passada – molt important–, i d'això n'hauríem d'estar tots molt orgullosos, tots els grups polítics. A més, l'estatut de municipis rurals es va aprovar pràcticament per unanimitat aquí al Parlament. I voldria ressaltar els discursos i la impressió que vam tenir aquest dissabte a la II Trobada de Municipis Rurals que es va celebrar a Vergós, a Cervera. I vam veure una unitat per part d'alcaldes, d'alcaldeses de diferents partits polítics per tal d'aconseguir que entri amb força a l'agenda política, i crec que podríem estar contents perquè realment ha estat així. Ha estat un punt on ens hem trobat tothom que creiem que s'ha d'aconseguir aquest equilibri territorial, i qui millor per aconseguir aquest equilibri territorial que el sistema agroalimentari, no?, que avui és el que tracta la compareixença, principalment amb el repte 4.

Creiem que és molt important que el sistema agroalimentari aconsegueixi consolidar-se, que, com ha dit el conseller, ja és el primer sector econòmic del país. Però si entre tots, amb aquesta unitat que hem aconseguit amb l'estatut del municipi rural, som capaços de traslladar-lo a les diferents accions i a les polítiques, que n'ha fet un resum el conseller, no?, per exemple, la llei de l'alimentació, el projecte «Catifa vermella», la marca Implica't, l'estratègia de plantes de biogàs, l'estratègia del digestat, moltes accions en la lluita contra la fauna cinegètica, augmentant els vehicles i els agents rurals per aquestes captures, la primera llei que va entrar al Parlament, el Fons Agrari; la defensa que s'ha fet, acèrrima, davant de la Unió Europea del sector de la pesca mediterrània; també la que s'està fent ara mateix, amb el que ha explicat sobre garantir almenys els mateixos diners en la propera PAC

per al desenvolupament rural, per als líders, precisament, no?; la marca Cuina Catalana i la gestió forestal, i també segur que me'n deixo, no?, molts.

Jo crec que moltes d'aquestes accions, precisament, si algunes han passat per aquí pel Parlament de Catalunya han estat recolzades per unanimitat pels grups parlamentaris, pràcticament, i algunes per unanimitat total. O sigui que, per què no fem aquesta reflexió de la importància de treballar plegats? Jo crec que podríem dir que el sector de l'agricultura, ramaderia, pesca i alimentació és a on ens trobem més tots en la mateixa línia, cadascú amb la seua ideologia i diferents matisos, però moltes vegades coincidents. Aleshores, per què no fem aquest esforç d'augmentar el relat, el bon relat que aportaria esperança a un sector que a vegades, ja sigui per les inclemències meteorològiques, per diferents circumstàncies, doncs en algun dels subsectors de tot el sector agrari, doncs a vegades pateix. Jo crec que els faríem un gran favor.

I aquí ara també els grups que m'han anat davant en els seus discursos també han parlat molt de la desburocratització. També voldria aportar un tema que precisament ahir es va presentar a la factoria Ebro, a Barcelona, que és l'avantprojecte de llei de simplificació dels tràmits tant urbanístics com ambientals. I aquí voldria fer una mica d'èmfasi, no?, en els ambientals. Ha de ser un eix fonamental, i crec que serà la llei més disruptiva i més important per al bon desenvolupament del nostre territori per la transversalitat que pot aportar a l'hora de les tramitacions que necessitem per a aquest creixement de la bioeconomia, d'aquest creixement dels biopolígons, de poder agilitzar una millor gestió forestal, entre moltes altres coses que portarà aquest avantprojecte ja potser també en temes urbanístics, no? Però, enfocant-nos només en el nostre sector, crec que hauríem de posar en valor la disrupció que pot provocar a la política catalana el fet de poder atraure al nostre territori, al món rural, aquestes activitats econòmiques que fins ara havien trobat molts impediments. No pot ser que qualsevol activitat econòmica –l'ampliació d'una granja, una planta de biogàs–, qualsevol activitat en sòl no urbanitzable és demori cinc, sis, set, vuit i fins a deu anys. Creiem que la presentació d'aquest avantprojecte suposarà un abans i un després de la política catalana. Disculpi si m'he passat trenta segons.

La presidenta

No, no, no, està bé, està bé. De fet, no s'ha passat. Jo no he tornat a posar el rellotge, i, per tant, esperava que fes menys cinc minuts per fer el complet, o sigui que ja hi comptava. *(La presidenta riu.) (Veus de fons.)* No, no, no. En tot cas, gràcies, diputat. I, un cop tancada la intervenció de tots els grups parlamentaris, tornàriem la paraula al conseller Ordeig, a l'honorable senyor Òscar Ordeig, perquè pugui fer la rèplica a tots els grups parlamentaris.

Gràcies.

El conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (Òscar Ordeig i Molist)

Molt bé. Bé, gràcies a tots pel to, evidentment, i per les observacions. Ens les apuntem totes. I oferiment de treballar conjuntament, fins i tot en la discrepància, eh? Jo crec que aquí el missatge que també hem de donar és que hi ha determinats temes de país que ens preocupen a tots i si som capaços de que tots puguem aportar-hi. Entenent que la responsabilitat és del Govern, d'executar, eh? Cinc o sis titulars, una mica, que resumirien lo que els hi voldria traslladar, i llavors intentaré, molt ràpid, perquè no tindrè temps de contestar-ho, eh? I si deixo alguna cosa, evidentment, els equips, a disposició per acabar de complementar.

Tenim dades de tot, eh?, que em preguntaven: «Dades.» Tenim dades, indicadors i tenim pressupostos, tenim partides i tenim projectes concretíssims. Perquè, precisament, un dia estava en una reunió –ara faig interioritats– de l'equip i diu: «Escolti, el pròxim que em torni a parlar d'estratègia, expulsat.» Perquè hem parlat de vegades massa d'estratègia i poc de concreció, eh?, i execució. I, per tant, està molt bé projecte de país, però, escolta, no... A vegades hi ha un desequilibri entre pensar pensar i no executar. Com també executar sense pensar on has d'anar, eh? Per tant, jo crec que aquí... Llavors m'hi referiré.

Jo no m'he referit, diputat de Junts, al moment de gran complexitat que estem vivint i les grans dificultats que tenen territoris, sectors concrets, i, per tant..., perquè no he tingut temps. Però és evident que estem vivint en un moment extremadament complex i que, per tant, més ens val que fem els deures per sortir-nos-en. I vostè ho ha dit: aquí hi ha sectors que estan patint molt pel canvi climàtic, per la competència externa, per la falta de mà d'obra, per les noves malalties animals, vegetals que

aniran en augment, pels incendis, per la burocràcia. Perquè jo crec que aquí conflueixen, eh?, des de com ha... Un moment que sembla que tot passi alhora, a més a més, no? Per tant, evidentment, moments de grans dificultats, precisament el moment molt important perquè el Govern del país estigui a l'alçada i perquè els grups parlamentaris escollits pels ciutadans, com vostès, estiguem a l'alçada tots plegats, eh?

I sobretot també pensar molt bé –no enganyar el ciutadà– què és lo que depèn de nosaltres. Hi ha coses que no depenen de nosaltres, i ho saben. I, per tant, jo crec que aquí també un exercici de pedagogia, que hem de dir al ciutadà: «Escolti, doncs mira, nosaltres, hi ha coses...» Podem pensar que ens agraden més, ens agraden menys, però això no depèn de nosaltres. Però sí la capacitat d'adaptar-nos o de destinar els recursos a adaptar-nos, eh?, o intentar que canviïn, eh?, traslladar l'opinió allà on toqui, i fer-ho sense complexos i tampoc sense anar amb el lliri a la mà. La compra pública ha de ser una palanca d'enfortiment del nostre sector. I amb això també, eh?, hem fet a vegades alguns discursos que, escolti, doncs ja veieu com se la juguen a altres llocs, a Europa i a fora d'Europa. Per tant, nosaltres, eh?, la nostra diplomàcia o la nostra fortalesa també ha de venir de la compra pública, que hem de fomentar aquell model que volem construir, en la construcció de fusta o en l'alimentació, que ara ho dèiem, eh?

Per tant, moment complicat. Vegem què depèn de nosaltres, mirem de generar un front comú, perquè som petits i, per tant, com més alineats anem..., fins i tot en la discrepància, però a intentar trobar, fer un front comú, sector, i a nivell polític i institucional. I també, com els deia, sentit comú –sentit comú. Tot lo que ens està passant amb els incendis..., home, una mica de sentit comú. L'Administració és més gran que mai. L'Administració ha d'ajudar, acompanyar els propietaris forestals, els agricultors, els ramaders en el seu dia a dia, fent les coses bé, complint les normatives, fent, treballant de manera segura, aplicant la tecnologia que toqui en cada moment, la reconversió... Però ajudar i acompanyar. I ho he dit algun dia i ho torno a dir: una crida al conjunt del sector públic de Catalunya a ajudar i acompanyar la gent que viu i treballa al territori, i escoltar. I, llavors, traslladar els canvis que es requereixin allà on toqui. I si cal canviar una llei, cal canviar una ordre, cal canviar...,

doncs ho canviem. Fem les coses bé; no fem les coses de qualsevol manera, d'acord?

Nosaltres no prometem miracles tampoc, eh? Nosaltres prometem que ens hi deixarem la pell per defensar el sector i per defensar el territori, perquè som conscients del moment que ens ha tocat viure. Sense fer grans promeses, que hi ha coses que no depenen de nosaltres

Fitxer 08COSDARC5

hi ha coses que no ens en sortirem, però jo crec que, si tots ens hi deixem la pell i tots marquem un projecte de país i generem les complicitats, evidentment; evidentment que ens en sortirem, amb la cunicultura –moment molt crític–, amb la producció d'horta, que ens l'hem deixat perdre incomprensiblement arreu del món i el preu del metre quadrat, ho he dit sempre, a Catalunya, amb una propietat de les explotacions petites i, a més a més, amb poc terreny..., el que hem de fer és valoritzar, com hem fet amb les granges de producció agrària, com amb les nostres granges ens han permès generar valor de poc territori.

L'horticultura o els hivernacles ens han de permetre també fer el mateix, per descomptat. I aquí ja sabem lo que hem de fer. Amb ramaderia extensiva. Doncs evidentment. Ramats.

Oví i cabrum, una crisi important, també, en un moment que sort que el preu de la carn ara ha baixat una miqueta, però que està en un bon moment. Per tant, clar, sí a la ramaderia extensiva. No podem perdre la cunicultura a les tres-centes explotacions que ens queden. L'apicultura saben que tenim..., hem fet la marca de mels catalanes, coses que es reclamaven fa molts anys. Tenim mil explotacions apícoles. Perquè ahir ho estàvem parlant. Sabem el que hem de fer i tenim amenaces, eh?, amb la vespa asiàtica, però, ostres!, també posem en valor també aquesta nova marca que estem fent.

Per tant, jo... Bé, ara la presidenta que no em talli el micro, però jo també faig una pregunta, eh?, i soc govern. Però jo no sé si hi havia hagut..., si mai havíem fet tantes coses o havien posat tant el focus en el món rural. L'anterior govern li puc

reconèixer que havia posat la llavor o les reflexions que havíem fet en aquest Parlament de fa dies. Entre tots havíem posat la llavor. Però, escolti, Presidència, aquí el secret no és que els digui jo, que és molt fàcil: conseller d'Agricultura, què dirà del món rural? L'important és que Presidència, que té una foto global i que pot donar ordres als diferents departaments, que faci, que s'hi posi, que s'hi arremangui «en sèrio». Que quan surt una ordre... Les EMDs: no entraven. Entraven molt poc o quasi mai a les noves ordres de subvencions. Ara entren. Que es doni... Escolta, doncs si tu li dones un seixanta per cent a un ajuntament petit, doncs no s'executarà. Li has de donar noranta o un cent per cent.

Aquest nou pla de pobles o el tema del pla de barris. Jo crec que aquí també hi ha moltes polítiques molt transversals que calia una mirada des de la Presidència, eh? Per tant, s'ha fet molt i, repeteixo, hi ha molt per fer –hi ha molt per fer. No se m'enfadi, diputada d'Esquerra, eh?, que li reconec sempre... Li reconec sempre moltes coses. Hem donat continuïtat a lo que estàvem fent i, per tant, sé perfectament d'on venim tots, però hem intentat donar-li un nou impuls.

I, sobretot, també, un missatge també de confiança. Dir: «Escolta, que jo crec que estem aquí i la gent ha de veure al món rural que ens preocupem, que coneixem i que realment estem atenent lo que és important.» Aquí podem parlar molt, però si quan has d'anar al metge no tens un metge o no tens l'escola... Per tant, sabem aquells temes essencials i els estem posant el focus.

Diputada Vergés, jo crec que mesures..., «mesures concretes», deia. Mesures fiscals. Hem introduït mesures fiscals, forestals i agràries a la llei de mesures. Unes quantes, pactades amb vostès. Ja en vam pactar també al decret de mesures d'ajuda al sector, al tema de la bonificació de la llei de l'impost de successions i donacions, eh? Ara vam introduir el tema de l'IRPF als propietaris forestals. Per tant, jo crec que aquí s'han fet moltes coses.

La compra pública. Quins objectius tenen? Escolta, de compra pública, cinquanta per cent de la compra pública de proximitat. Si pot ser el cent per cent, el cent per cent. Això vol dir menjadors, residències, tota la compra pública, que és molta. Ara no recordo els milers de menús que es donen cada dia des de l'Administració pública. Per tant, tot. Això es pot fer sense la llei? Sí, es pot fer. El licitador d'un

hospital pot, ja, posar uns criteris. Està travat jurídicament perquè et permetin fer una licitació i discriminar per proximitat? No està prou travat i això..., la llei ha de donar aquesta cobertura, que és lo que també estem negociant, com apel·lant petjada de carboni o segells de qualitat podem, també, donar més puntuacions a la compra pública. D'acord?

No cal que els digui que jo ja la volia tenir feta l'any passat, la llei, però, llavors, un cop ja la tinguem aquest any... Em sembla que m'ho ha preguntat, eh?, diputada, quan estarà. Aquest any l'hem de... No sé si m'ho ha dit... O la diputada García. D'acord. Quan estarà? A finals d'aquest any. Intentarem, llavors, que llavors els tocarà la seva part.

Diu: «Escolti, nosaltres portarem aquest document a Brussel·les, a veure si es pot fer també alguna pressió conjunta o pedagogia conjunta per intentar portar-ho allà on toqui o aquí.» Jo crec que aquí ja vam fer un acte de suport al desenvolupament rural. Potser cal fer-ne un altre.

El pacte rural: seixanta-sis accions, que seria la concreció de les accions de l'agenda rural. I la idea és que d'aquí a poc, en les properes setmanes, vagi a un acord de Govern. I, per tant, aquí si creuen que hem de fer una sessió... Els convoquem a moltes sessions i tampoc voldríem que semblés que els volem colgar informació, però valorin si creuen que cal fer una sessió específica de pacte rural, d'acord?

Em deia lo dels serveis ecosistèmics de les explotacions. Això és el que hem defensat tota la vida. No hi ha millor servei ecosistèmic que un ramat. I, per tant... Però això s'ha de retribuir, i no s'està fent. I hem fet una proposta a la Comissió Europea i ara s'està tramitant una norma de prevenció d'incendis, i el que voldríem és que s'incentivin, precisament, els ramats que ja tenim per aquestes feines de prevenció d'incendis, de serveis ecosistèmics, a part dels diners que nosaltres ja donem, que el departament, que l'Administració dona per a l'activitat. per a la ramaderia en si mateixa. Per tant, i en aquest sentit, si tenen qualsevol idea, evidentment serà molt benvinguda, especialment en aquell..., l'oví cabrum, que és, precisament, el més estratègic i el que més patint.

El pla que s'hi han referit a tots vostès, home, evidentment, hem d'intentar que la incidència en el sector, en l'espai agrari, especialment en el de l'alt valor, sigui el

mínim possible. Per això ja els he dit: cal fer els plans territorials agraris, que no estan fets. S'han de fer per identificar, valorar i compensar en el cas de que hi hagi una afectació. Això és molt important també, eh? Compensar en el cas que hi hagi una afectació.

Els aviso també, per si no ho saben, que sempre que hi ha un projecte de renovables hi ha un informe d'agricultura d'afectació d'espais agraris. Per tant, aquí també... Nosaltres podem, aquí, protegir aquests espais quan hi hagi una afectació.

La diputada... El diputat... Ai, perdó, és que se m'han barrejat els papers, eh? Els havia començat, tenia Junts i Esquerra, però... He contestat Esquerra. El diputat de Junts deia: «Sobirania alimentària, números.» Nosaltres teníem... Això ho he explicat varies vegades i ho explica molt bé el professor Francesc Reguant. Nosaltres érem deficitaris comercialment a nivell agroalimentari històricament. Ja des de l'any..., ara no recordo si era del 99 o el 2000, vam començar a tenir superàvit comercial agroalimentari, fins al punt que ara tenim el cent cinc per cent de superàvit. Per tant, de ser tradicionalment deficitaris, ara tenim superàvit. De tots els aliments? Evidentment que no, és que és absurd.

Ara, també, quan parlem de sobirania alimentària, també ens hauríem de pensar quin és el nostre mercat domèstic. Europa és el nostre mercat domèstic, que és on venem la majoria del porcí? Jo crec que sí. En la mirada internacional del mapa del món, també. I, per tant, evidentment, nosaltres volem ser molt productors, volem tenir circuits curts, però també hem de garantir una sobirania a nivell europeu, eh? I tampoc té sentit que tots fem de tot i fer-ho amb expertesa. Però... I aquí tenim alguns projectes, com saben, a nivell de periurbana.

A la PPA no m'hi refereixo, perquè ja ho ha dit. Evidentment, està afectant. Estem fent lo que hem de fer: contenció, buidat sanitari. I, després, també estem preparant, parlant amb el sector, per veure com podem implementar també algunes mesures de suport financer als ramaders, als escorxadors o a activitats econòmiques afectades per les restriccions d'aquests mesos, i properament els hi donarem, els hi explicarem què farem.

Al sector vitivinícola, lo mateix. Ahir hi havia a la Taula del Cava. Aquí ja s'ha dit: els 9 milions d'euros [#08.33] en verd. [08.36] en verd. Destil·lació. Però aquí s'ha

d'apostar per les reserves de crisi. Fa tres anys, hi havia cellers que van marxar a fora perquè no podien..., perquè no hi havia raïm. I ara resulta que hem de donar ajudes perquè sobra raïm. D'aquí a dos anys tornarà a faltar raïm. Per tant, jo crec que aquí, u, el que és el que hem de fer és recuperar les vendes. Portem tres anys de vendes a la baixa. Hi ha altres consums d'alcohol que estan pujant. Per tant, anem a veure com ens podem reposicionar. I, dos, estar més preparats en la producció dels fons de reserva o el most concentrat, que, com saben els sucres nosaltres els comprem a fora i es pot fer a través del raïm amb el most concentrat.

La mel ja ho he dit, la cunicultura també, la pesca... Això donaria per una compareixença específica.

En el cas dels acords comercials o Mercosur, escolti, jo aquí... El que hem dit de... La posició més sensata en aquests moments és: «Escolti, nosaltres no tenim por a competir si es compleixen les mateixes regles del joc i, per tant, anem a veure si cal reforçar controls, si cal tenir les clàusules de salvaguarda.» I això ja s'ha fet i s'ha demostrat: se suspenen els acords comercials quan no es compleixen els acords. I això s'ha de fer aquí i s'ha de fer en origen, que es pot fer, d'acord? Per tant, jo crec que aquí també s'ha de ser molt estricte i molt dallò.

Oi que em deixaràs una mica de marge, presidenta? Ja intento anar ràpid.

Això dels joves, m'ha dit indicadors. Nosaltres volem augmentar..., l'objectiu de la catifa vermella és augmentar el cinquanta per cent la incorporació de joves. Quines dades tenim el 2000...? El 2026, ha augmentat un setze per cent respecte del 2025, 340 incorporacions de joves. És la millor dada des del 2019, d'acord?, dels últims set anys. Si em diu... Ara m'han passat les dades. El director me les ha passat. Entre el 2014 i el 2022, 3.300 incorporacions. És molt o és poc? 3.300 incorporacions. I també el que estem fent és avaluar i ajustar les polítiques d'incorporacions, perquè també alguns joves ens han dit: «Home...» «O potser se'm podia haver acompanyat millor.» «O potser se'm podia haver dit aquest model d'explotació o aquest no és viable o l'havíem de fer diferent.» «O m'he trobat acompanyat al principi, poc acompanyat al cap de dos anys.» Per tant, estem també revisant tot això.

De la diputada García, que em deia lo dels regadius... Escolti'm, una dada molt bàsica: el pressupost més alt dels últims quinze anys en regadius estarà al

pressupost del 26. I ja ho era també el pressupost de l'any passat. L'any passat eren 140 milions d'euros i aquest any tenim 160 milions d'euros. Pressupost..., projectes històrics, alguns enfocats per l'anterior govern; altres no, s'han desencallat, però hi ha una feinada. Hi ha una feinada aquí els propers deu anys, quinze anys... Però, bé, li poso deu. Vingui qui vingui, o sigui, hauríem de garantir uns 200 milions d'euros anuals, passi qui passi aquí. Llavors, perquè la meitat dels regadius no estan modernitzats i hem d'aprofitar les aigües regenerades. El Penedès patirà molt. Com saben, Riudecanyes patirà, està patint i patirà molt. I, per tant, això anirà a pitjor, la sequera. I, per tant, ens hi hem de posar. Tenim les eines, sabem el que hem de fer. Per tant, ens hi hem de posar, d'acord?

L'objectiu és... Explotacions, explotacions agràries. Aquí també, potser, un dia podríem fer una assentada d'això. Quantes explotacions agràries hi ha a Catalunya? Més no vol dir millor, eh? Com saben... L'exemple de les vaques de llet. Avui dia, el model d'explotació de vaques de llet és d'unes determinades dimensions i amb uns robots i amb una tecnologia que no és el model de fa vint o trenta anys. Per tant, hi ha menys explotacions que produeixen més llet i, per tant, una vaca avui produeix molt més. Doncs lo mateix. Jo crec que hauríem de veure i dir: «Home, evidentment, volem protegir les explotacions, però també hem de ser conscients que hi ha determinats models d'explotacions de cereals, de fruits o de ramaderia, que la mida, la mida de viabilitat és diferent de la de fa anys.» Per tant... També podem dir: «Produïm més.» Avui produïm molt més, molta més producció agrària i ramadera que al llarg dels altres anys, no? Per tant, en tot cas, cal fer una reflexió en aquest sentit.

Fauna cinegètica. Totalment d'acord. Ja ho hem parlat moltes vegades, s'ha de fer, s'ha de fer més i s'ha de comptar amb tothom. I no només per les malalties, sinó també pels danys i tot lo que hem parlat, d'acord.

Turisme rural. Diputat de VOX, Vilafranca: totalment d'acord. No m'hi he referit, però evidentment diversificació. Tenim ajudes de diversificació. Per tant, si vostè té una activitat agrària i vol fer turisme rural, té ajuts. I, a més a més, l'enoturisme és un exemple de com podem fidelitzar el client, el consumidor a través d'ensenyar i obrir les nostres explotacions. He demanat també a l'equip: al «Benvinguts a pagès» li

hem de donar dues voltes perquè sigui també una plataforma de venda directa en explotació, i puguem revisar lo que em va dir l'amic Veray de dir: «Home, arran del que va passar a Girona...» Hem de dir: «Home, hem de facilitar que la gent pugui senyalitzar, explicar, que la gent pugui accedir a l'explotació, que la tingui arreglada, que puguin fer degustacions, que es puguin fer precisament com un element de venda directa, però també d'explicar lo que s'està fent en la producció dallò.»

I, llavors, li afegeixo aquí gestió forestal. Totalment d'acord lo que ha dit. Lo que és molt important aquí una feina de comunicació i de mitjans. Tot lo que hem parlat aquí als mitjans també ho hem d'explicar de manera més contundent per tal que comparteixin aquest relat.

I acabo ja. Diputat d'Esquerra, gràcies per les reflexions. Com ha dit, jo crec que els alcaldes o les entitats del món rural són uns aliats imprescindibles i jo crec que, a vegades, ens confonem. Hem de buscar colideratges o governança conjunta i donar protagonisme al que en té. Si tenim bones pràctiques o persones o entitats que ho fan bé, posem-los el focus i donem-los suport jurídic, econòmic, comunicatiu. Per tant, jo crec que aquí... I les reunions de les trobades amb els alcaldes rurals, precisament, per anar en aquesta direcció.

Simplificació de tràmits administratius, ho has dit. S'ha presentat aquesta nova tramitació per simplificar els tràmits urbanístics al món rural. Van en

Fitxer 08COSDARC6

aquesta direcció, també. Com també tenim... No ho he dit, perquè no em toca, però jo crec que aquí tenim projectes industrials potentíssims al món rural, que són històrics i que també, evidentment, generaran un punt d'inflexió. Algun [#00.16 de CLT], com sabeu, però també els de l'Ebre, de Flix, a Mont-roig i a l'Ebre, com també els biopolígons, que no ens n'oblidem. Jo crec que aquest també és un gran repte que tenim tots plegats per tirar endavant amb la bioeconomia.

I res més. Segur que m'he deixat moltes coses, però intentar fer un repàs.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Gràcies, conseller. Amb la seva compareixença tancaríem així asincrònicament aquest repte quart del sistema agroalimentari, aquesta repassada.

Gràcies, com li deia, conseller, per la seva compareixença. Igual al director general de Desenvolupament Rural per acompanyar-lo, com la gent del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

Si els sembla, diputats i diputades... (*Veus de fons.*) I Presidència, correcte. Si us sembla, com deia, diputats i diputades, aturariem la comissió tres minuts perquè així canviem compareixents. Acomiadem el conseller i seguirem la comissió en tres minutets.

La sessió se suspèn a... i es reprèn a...

La presidenta

Diputats i diputades, reprenem la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya.

Compareixença d'una representació de la Diputació de Lleida

357-01413/15

I donem la benvinguda a l'il·lustríssim senyor Joan Tarn, el president de la Diputació de Lleida. Donar-li la benvinguda a aquesta comissió i engegarem amb la seva compareixença, les explicacions del repte cinquè del sistema forestal, d'impulsar una gestió i un aprofitament forestal sostenibles. Malauradament, aquests dies, un tema molt de moda pels desgraciats incendis que estem tenint. En tot cas, president, gràcies per la seva compareixença i té un temps, com comentàvem, de màxim trenta minuts en aquesta primera intervenció. Endavant.

El president de la Diputació de Lleida (Joan Tarn Gilabert)

Moltíssimes gràcies. Moltíssimes gràcies, presidenta de la comissió, i gràcies també a tots els diputats i diputades per oferir-me la possibilitat en nom de la Diputació de Lleida, doncs, de poder-los explicar aquesta visió i aquest paradigma que des de la Diputació de Lleida estem elaborant sobre aquest repte que tenim com a territori, que és el món forestal.

Ens trobem, doncs, com deia fa un moment, avui, per abordar un dels grans reptes que tenim com a territori, però, de fet, un repte estratègic de país, no?, com és... I, de fet, no de país, més enllà, fins i tot d'Europa. És el gran repte que tenim i ho veiem, justament, com deies fa un moment, amb el que ens està passant ara mateix en l'àmbit dels focs, que s'està produint en l'àmbit forestal al nostre país.

I vull començar amb una premissa clara, que crec que aquí ja no toca la meua intervenció, però jo sempre penso que quan has d'explicar que el millor que pots dir clar és allà on vols arribar, i així ja sabem tots aquest desenvolupament fins on vol anar. I és el projecte i el plantejament que tenim, el paradigma que elaborem des de la Diputació de Lleida.

El futur dels nostres boscos va estretament lligat, de manera indissociable, amb la viabilitat, amb la capacitat que tenim com a territori de supervivència dels nostres municipis rurals. Bosc i municipis rurals van estretament lligats. I aquesta és, bàsicament, la intenció que des de la Diputació de Lleida us explicarem, els plans que estem desenvolupant, especialment un d'important que creiem que tindrà uns resultats molt bons. Per què? Perquè sense pobles vius no hi ha ni hi haurà boscos vius, i sense boscos vius no hi haurà pobles vius. I són, evidentment, uns elements que s'entrelliguen necessàriament.

Per entendre on som, crec que cal que girem una mica la vista, que fem una mica d'història i veiem exactament on hem arribat i en quina situació estem pel que fa a l'àmbit de la gestió del boscatge, del nostre..., de tot Catalunya, de fet, però de la demarcació de Lleida especialment, que és la que em pertoca a mi.

Com s'han construït les nostres polítiques ambientals? De fet, les grans directrius europees de protecció de la natura van néixer a les dècades dels anys setanta, dels anys noranta, no?, sota el paraigua de la directiva d'hàbitats i de la Xarxa Natura 2000, que tots coneixeu a bastament. En aquell moment, fa cinquanta anys, el diagnòstic no tenia res a veure amb el nostre, amb el que tenim actualment. Era un altre diagnòstic. L'amenaça real eren la industrialització descontrolada i l'expansió urbanística, que destruïen sistemes a marxes forçades. La resposta de les administracions va ser lògica en aquell temps, era la que tocava: un proteccionisme estricte basat en la no intervenció. O sigui, es va instal·lar la doctrina que la millor

manera de conservar el bosc era deixar la natura tranquil·la. Parlem de cinquanta anys endarrere.

Però el món del 2026 ja no és el de fa mig segle..., endarrere. Aplicar avui de manera rígida i dogmàtica aquells mateixos esquemes està provocant, paradoxalment, l'efecte contrari al que es perseguia quan es van fer, amb tota la bona intenció i, de fet, amb raó en aquell moment. Avui el perill ja no és l'expansió de l'home sobre el territori. L'autèntic perill és, justament, el contrari: l'abandonament de les [11.40] i una realitat global que ens colpeja amb crueltat. La crisi climàtica que existeix és aquí i hi hem de ser conscients. Ja no és una amenaça, és una realitat.

La inacció és el major risc per a la supervivència del nostre patrimoni natural. Mirem la realitat sobre el terreny, especialment a Catalunya. Des de mitjan segle passat, el nostre país ha patit un abandonament progressiu de l'activitat agrícola i ramadera. Allà on abans teníem un mosaic paisatgístic resilient, on teníem..., fet de cultius, de pastura, de boscos aclarits, que funcionaven en certa manera com a tallafocs naturals, avui trobem masses forestals contínues, joves, sobrecarregades i extremadament denses. Als anys setanta, ningú podia preveure el que ens trobaríem avui dia, amb una realitat climàtica, per exemple, que tenim els incendis de sisena generació. Parlem de macroincendis incontrolables capaços de modificar fins i tot meteorològicament el clima del seu entorn, d'una àrea determinada.

Quan un d'aquests incendis entra en un espai protegit, que no ha rebut cap mena de gestió durant dècades, el resultat és catastròfic. En poques hores es destrueix tota la biodiversitat que pretenien protegir, justament, a través de les lleis i dels decrets que havien fet fins aquell moment, no?, i el sòl queda desautoritzat per l'alta temperatura i s'alliberen milions de tones de CO₂ a l'atmosfera.

Per tant, la premissa ha canviat completament. Per salvar els nostres boscos ja no hem de protegir els boscos de l'home, sinó que hem de gestionar-los amb l'home, amb l'ésser humà, que viu i evita al costat, a l'entorn o dins del propi bosc. Ens cal urgentment una gestió forestal adaptativa i multifuncional, que combini el rigor ecològic –evidentment, només faltaria!– amb una rendibilitat econòmica prou sòlida per no dependre sempre i permanentment de l'ajut públic o subvencions artificials.

Aquest model no és només una eina de seguretat ambiental, eh?, és el motor indispensable per a la cohesió social del món rural. No podem demanar un compromís contra el despoblament, no podem exigir a la gent que es quedi a viure als pobles de muntanya si, al mateix temps, convertim el seu entorn en un museu intocable o, encara pitjor, en una bomba de rellotgeria forestal.

La intervenció activa als boscos és una pedra angular de la bioeconomia local. Per una banda, la fusta de menor valor troba sortida digna com a biomassa, alimentant xarxes de calor comunitàries que aporten sobirania energètica als nostres municipis i redueixen la factura dels combustibles fòssils i també ajuden a descarbonitzar la indústria. Ho hem comprovat i funciona, i ho estem fent en diversos municipis del Pirineu. Per altra banda, la fusta de més valor és un recurs estratègic clau per descarbonitzar el sector de la construcció. Tot aquest engranatge es tradueix en llocs de treball verds. Això també és important que ho veiem. Això també es transforma en llocs de treball verds, qualificats, estables, arrelats al territori i absolutament impossibles de deslocalitzar, perquè han de ser allí per gestionar, justament, el territori en ell mateix. Això és el que garanteix el relleu generacional i la capacitat de fixar i atraure talent al territori. És un *win-win*: cuidem els boscos, fem que els boscos tinguin la protecció necessària perquè tenim gent que s'hi ha quedat a viure, i això vol dir que tenim talent i persones que poden fer projectes de vida al territori.

I si anem encara un pas més enllà, més enllà del propi país, si pensem, visualitzem el repte geopolític que tenim ara al davant, a Europa... Europa és el continent, és un continent pobre en petroli i

Fitxer 08COSDARC7

espero immensament ric aquí i a molts altres llocs amb capital natural. El tenim.

Gestionar activament els boscos significa apostar per l'autonomia estratègica europea, substituint el carboni fòssil que importem de tercers països pel carboni renovable, sostenible i de quilòmetre zero. El bosc abandonat que s'acaba cremant és..., que acaba cremant és un capital que s'evapora i es destrueix. Un bosc ben gestionat és riquesa, futur i sobirania pel país. Aquest no és un debat teòric de

despatx o de laboratori. Al final, és un debat absolutament pràctic, un debat de supervivència com a continent, però també com a país. No pot ser d'altra manera.

I si aterrem aquest debat general a Catalunya, ens situem en un territori on aquesta qüestió és fonamental. Un territori com dins de Catalunya encara és més fonamental que són les terres de Lleida, Pirineu i Aran, que és el territori que a mi em pertoca poder-vos explicar i segur que en algunes coses pot ser extensible a la resta del país. Ja veurem que també amb uns altres no, però sí amb algunes.

Si mirem la radiografia estadística de la nostra demarcació, les dades parlen per si soles. Per què? Perquè crec que les dades poden ajudar moltíssim. La demarcació de Lleida compta a prop de 750.000 hectàrees de superfície forestal. Aviat està dit. Però si posem el focus a les comarques de l'Alt Pirineu i Aran, que és on us explicaré el projecte que estem desenvolupant des de Diputació, la realitat és encara més impressionant. L'Alta Ribagorça té un noranta-set i mig de la seva superfície, és forestal. És pràcticament tota la superfície. Si anem al Pallars Sobirà un noranta-set i mig i a la Vall d'Aran un noranta-vuit per cent de la superfície és superfície forestal. Gairebé la totalitat de les tres comarques és bosc, matollar i pastures. Quan parlem de superfície forestal, em refereixo als tres nivells de bosc, matollar o pastures.

Però la dada realment disruptiva d'això que us explico és que aquest territori no és tan sols el fet que hi hagi tant espai en l'àmbit del forest, sinó que aquí la cosa que és disruptiva és qui té la propietat d'aquest territori. En el cas, a diferència d'altres zones de Catalunya, fins i tot a diferència de la pròpia plana de Lleida, en què majoritàriament la titularitat és privada, en aquestes comarques, el setanta-vuit, no, el setanta-sis per cent de la superfície forestal és de propietat pública. Això és important. És una dada que ens permet fer coses, i això és l'important i això ho fiquem en valor.

Estem parlant de més de 180.000 hectàrees que pertanyen als ajuntaments, a les entitats municipals descentralitzades, a les EMDs, o a la pròpia Generalitat. Els alcaldes i alcaldesses i presidents de les EMDS són els veritables custodis històrics del territori. L'herència directa d'allò que se'n deia els béns comunals, doncs, encara són ells. De fet, la demarcació de Lleida concentra ni més ni menys que el seixanta-vuit per cent de tota la superfície forestal de Catalunya. Som la gran reserva forestal

del país, la gran reserva forestal pública del país. És per ficar en valor dades que crec que són importants a l'hora d'encarar de quina manera podem gestionar els nostres boscos.

Malauradament, tota aquesta riquesa avui en dia es troba encallada. Tradicionalment, la gestió pública dels boscos s'ha vist atrapada per un laberint, ho sabem tots, de burocràcia asfixiant i per la manca crònica de recursos i de personal tècnic que pateixen les petites administracions locals. Qui són propietaris són petits administracions locals, municipis molts d'ells de menys de cinc-cents habitants. El diagnòstic actual, fred i cru, és que més del vuitanta per cent del bosc de l'Alt Pirineu i Aran es troba una situació d'abandonament *de facto*. Mirem el detall, i això també és important, només el 22,6 per cent de la superfície pública compta amb una planificació oficial, o sigui, un instrument d'ordenació forestal. Solament el vint-i-dos per cent al Pallars Sobirà tenen una planificació, que això ens ha de fer veure a totes les administracions. La primera, a la Diputació, sens dubte –i en això estem treballant i després us explicaré també com podem encarar– però no tenen planificació. Solament està planificat un 26,6 per cent en el cas, en aquest cas del Pallars Sobirà.

A l'Alta Ribagorça, tot i tenir la meitat del territori forestal planificat, també amb un instrument d'ordenació forestal, les tasques reals al sotabosc... Perquè clar, una cosa el que tenim planificat, però què s'ha aplicat aquesta planificació? Doncs les tasques no arriben al quinze per cent. O sigui, d'aquesta meitat solament el quinze per cent realment s'ha actuat al sotabosc. Tenim la manera de fer-ho, però no ho hem pogut o no hem aplicat. A la Vall d'Aran, que gestiona 57.000 hectàrees declarades d'utilitat pública, el declivi del mercat tradicional de la fusta al nostre país manté la gestió activa gràcies a la feina que es fa des del Consell General d'Aran, No?

Davant d'aquesta paràlisi, el món rural de Lleida, tots n'èrem conscients, des de Diputació de Lleida ens vam ficar en contacte amb els ajuntaments. Hem començat a treballar i, de fet, ens agafeu, ens agafa la situació actual treballant, ens vam ficar amb els ajuntaments i no vam esperar que ens arribés la solució des de fora amb els braços creuats, sinó que des del mateix territori, des del consens local, està naixent una solució.

I vull posar en valor allò que estem fent amb un projecte, un projecte que té nom i que estem treballant. Us diré en quina situació està, que és el Pirineu Local Forest. Un projecte, Pirineu Local Forest, impulsat directament pels mateixos propietaris públics, o sigui els ajuntaments i les EMDs, en el marc de l'agenda compartida del Grup G10 –molts de vostès que saben el que és, ara no m'entretindré, què és el Grup G10– de Lleida, també la Diputació, a banda de totes les administracions de la demarcació de Lleida, a banda del sector social, a banda del sector econòmic i empresarial, a banda del sector també de les universitats, és un sistema en el que conjuntament tenim una agenda compartida que treballem conjuntament per al territori. Doncs bé, gràcies a això hem impulsat aquest Pirineu Local Forest.

Gràcies a aquest esforç conjunt, el cent per cent, el cent per cent de les entitats locals del territori han decidit fer front comú. Em refereixo a aquestes tres comarques, l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran. Hem superat les limitacions i les fronteres administratives per plantejar una qüestió, una gestió adaptativa i pràctica i multifuncional planificada dels boscos del Pirineu. Aquest projecte és la demostració pràctica que el Pirineu té les idees, té la voluntat i el coneixement clau. L'únic que necessita és que se li reconegui la seva capacitat d'actuar com a subjecte actiu d'aquesta transformació i no com un objecte de contemplació i de regulació externa, que és la sensació que sempre s'ha tingut des del propi territori: el fet de no poder participar en la pròpia gestió d'allò que ells viuen i en el lloc on estan.

És una iniciativa que encaixa perfectament amb el repte 5, el que avui estem avui aquí de l'agenda rural, que fa sobre el terreny allò que sobre el paper vam posar, o sigui, això estava sobre el paper. Aquesta capacitat de poder compartir o compartir o permetre que des del territori es pugui gestionar, doncs fa tres anys això ja es reclamava, però encara no s'ha posat a la pràctica. Al final, el que fem és portar a la pràctica allò que, de fet, l'eix 5 de l'agenda rural ja deia.

Com és previsible, un canvi d'aquesta magnitud de vegades genera dubtes i crítiques de certs sectors que miren el bosc amb una lent més urbana. I vull aprofitar aquesta intervenció per respondre i fer front a alguns dels arguments, no tots, però alguns arguments amb argumentació científica i aquestes veus que a vegades no

veuen bé el plantejament que fem des de la Diputació de Lleida, conjuntament amb els municipis de la demarcació.

Hi ha qui defensa que la no-intervenció –allò que us deia que s'havia fet fins ara– és la millor dinàmica per als boscos. A ells responem que l'abandonament rural ha creat una continuïtat de combustible forestal inèdita. No s'havia trobat mai tant combustible forestal al bosc, completament artificial i perillosa. No és normal que el bosc estigui en aquesta situació. Deixar aquests boscos massificats a la seva sort en un context d'onades de calor que superen habitualment els quaranta graus centígrads –què us he de dir? Vull dir, ho estem patint avui mateix– no és deixar d'actuar per la natura, sinó de fet és condemnar-los a una destrucció absoluta, a tots aquests boscos. La gestió adaptativa que proposem simula de manera controlada les pertorbacions naturals per mantenir el bosc sà, obert i segur.

Un altre argument que també s'utilitza a vegades és que –jo crec que és de bona fe– però que diu que tallar arbres redueix la capacitat del bosc d'absorbir CO₂. S'equivoquen de diagnòstic. El bosc massificat i atapeït pateix estrès hídric, eh?, emmalalteix i deixa de fixar carboni de manera eficient. Hi ha dades que ho corroboren. El ritme amb què els boscos de Catalunya capturen CO₂ ha disminuït un disset per cent en vint-i-cinc anys. I l'aigua de les escorrenties s'ha reduït un trenta per cent. I si es crema? Si, de fet, si no ho gestionem prou bé i es crema, és clar, tot el CO₂ que hi ha acumulat a aquest bosc, evidentment, surt de cop. I evidentment, això tampoc no és allò que volem que es produeixi.

Les aclarides selectives, el que fan bàsicament és concentrar els recursos hídrics i el creixement d'arbres més sans i més grans, generant embornals de carboni molt més estables i més a llarg termini. A més, s'ha de recordar que la biomassa forestal respon a un cicle curt de carboni. El CO₂ que s'allibera es torna a captar en poques dècades pel rebrot mateix dels arbres que estem gestionant, a diferència del cicle geològic del carboni fòssil, el que portem de fora, que triga milions d'anys a regenerar-se.

Una altra cosa que també a vegades es comenta sobre aquesta proposta d'aquest sistema de gestió adaptativa és que no és cert que la gestió adaptativa, una gestió de la manera que nosaltres proposem, faci malbé el sòl o posi en risc la biodiversitat

que aporta fins ara la Xarxa Natura 2000. El risc d'erosió catastròfica es produeix l'endemà d'un gran incendi, quan les pluges s'emporten la capa fèrtil perquè la terra ha quedat nua.

La gestió que promou el Pirineu, aquesta visió que tenim, el Pirineu Local Forest, és planificar amb criteris científics rigorosos, no faltaria més, de la mà de centres de ciència i tecnologia forestal de Catalunya o de tècnics públics. Es respecta escrupolosament la coberta vegetal, es manté la fusta morta necessària per als ecosistemes i es fan tales selectives fora de les èpoques, evidentment, de nidificació. De fet, per a espècies emblemàtiques com del Pirineu, i podria referir-me a una en la que se n'ha parlat molt, que és el gall fer, la principal amenaça actual no és la gestió, sinó precisament l'abandonament, perquè el gall fer necessita també hàbitat de mosaic. Necessita bosc obert, no una massa forestal espessa i tancada, que l'asfixia, que no li permet créixer.

I, finalment, un altre aspecte que a vegades s'ha criticat en aquest tipus de gestions del bosc, i en això vull ser taxatiu. Aquest projecte no és un pretext per beneficiar interessos privats de grans indústries forestals. El lideratge i la governança del projecte Pirineu Local Forest són cent per cent públics i són territorials. El sector privat –empreses de fusta, inversors, operadors energètics– hi participa, no pot ser d'altra manera, com un actor necessari per escalar el mercat i per importar per aportar inversió. Però ho farà sempre sota les regles de joc i criteris de sostenibilitat i control estricte que defineix el propi territori. Mai a l'inrevés.

Diputades i diputats, passem de passar de les paraules als fets. El debat ja no pot ser protecció sí o protecció no. Per tot l'exposat, des de la Diputació de Lleida i en representació d'aquest front comú de l'Alt Pirineu i Aran, traslladem avui a aquest Parlament i, de fet, al Govern de la Generalitat, un full de demandes concretes i urgents a curt termini que creiem que podria ser assumible i que podria ser la clau per solucionar alguns dels problemes importants que tenim en l'àmbit dels incendis i de protecció forestal, però també, com deia abans, en l'àmbit de la capacitat de poder atraure projectes de vida al nostre territori.

En primer lloc, demanem que el Parlament consideri el projecte Pirineu Local Forest com una eina singular de país. Cal facilitar una interlocució directa, fluïda i

coordinada dels promotors de l'Alt Pirineu i Aran amb tots els departaments implicats de la Generalitat. L'objectiu prioritari és valorar l'aplicabilitat del fons climàtic a les inversions que han de millorar de manera urgent les condicions de l'entorn per desplegar aquest model.

Mireu, ho hem intentat des de la Diputació a través de fons FEDERs i no ha sigut possible. Les traves administratives no ho han fet possible, el que passa moltes vegades. Per tant, necessitem fons climàtics per executar immediatament aquestes dues tipologies d'intervencions estructurals, aquestes intervencions estructurals, que ara mateix us diré, que crec que són fonamentals.

La primera és incrementar substancialment el percentatge de superfície ordenada, el que us deia abans. És evident que cal unificar tots els fons públics disponibles en una única convocatòria, que sigui simplificada, que comptaria també, i en això també aquí prenem la paraula i ens comprometem, el cofinançament decidit de la pròpia Diputació de Lleida. Hem de tenir plans d'ordenació forestal a la nostra demarcació. No pot ser que hi hagi municipis que encara..., o hi hagi parts del territori que no tinguin aquests plans d'ordenació.

I després una altra cosa important: l'increment substancial de l'accessibilitat forestal. Necessitem tenir vies d'accés al bosc i això vol dir identificar les millores de disseny de noves pistes a executar mitjançant una planificació d'actuacions que és supramunicipal, que hem de fer una visió, evidentment, des de les administracions que van al capdavant i des d'un criteri científic i tècnic, que prioritzen, evidentment, l'escala del paisatge i també la rendibilitat econòmica, perquè aquestes pistes, la necessitat de permetre protegir el bosc, l'entrada, quan ja no hi ha cap més remei, dels bombers si han de venir a apagar el foc. Però sobretot, i també és important, la rendibilitat econòmica real que això pot produir si podem treure aquesta llenya que hem de treure del bosc.

I una segona demanda, a banda d'aquesta primera en la que parlem d'aquesta necessitat que ens tingueu presents i que li doneu prioritat al projecte Pirineu Local Forest. En segon lloc, demanem que la Generalitat de Catalunya intercedeixi davant de la Direcció General de Medi Ambient de la Comissió Europea, per què? Actualment ja estem negociant amb Brussel·les un *sandbox* regulatori.

Com sabeu molt bé, un *sandbox* és un entorn aïllat i segur on podem experimentar amb llibertat. Podem experimentar regulacions diferents a les que actualment, sense por de danyar el sistema principal, diguéssim. Ens permet treballar cap al futur sense danyar. En el cas, per exemple, que estem actualment treballant amb Brussel·les, és el pla de desenvolupament de biofertilitzants, a una zona ubicada a Alcarràs, eh?, que coneixeu molt bé alguns dels membres d'aquesta comissió. Doncs estem buscant aquests *sandbox* perquè ens permeti ser un laboratori de com podríem regular allò que anomenem biopolígons, per exemple. Crec que el conseller s'hi ha referit també fa un moment en la seva intervenció.

Doncs bé, el que demanem que això que ara estem negociant també es pugui fer en un *sandbox* regulatori específic per a la gestió forestal activa. Un espai que permeti flexibilitzar de forma controlada les normatives de protecció rígides per integrar-hi la gestió adaptativa que promou, de fet, l'estratègia forestal europea del 2030. Jo crec que és evident, i acabo, la demarcació de Lleida reuneix totes les condicions, la massa crítica i la riquesa natural per esdevenir un laboratori d'aquest canvi normatiu a escala europea. La Generalitat n'ha de ser, evidentment, plenament conscient i ha d'agafar el seu lideratge i això no ho pot fer la Diputació i en això

Fitxer 08COSDARC8

des del Govern de la Generalitat. I aquí el temps passa de pressa. Penseu que el proper 24 de setembre hi ha fixada una reunió, una reunió que per a nosaltres és clau, amb la Direcció General de Medi Ambient de la Comissió Europea. Seria bo que el treball tècnic, abans d'arribar a aquesta proposta que nosaltres farem en aquesta comissió, poguéssim fer-la conjuntament amb la Generalitat i jo crec que amb una sola veu i amb una proposta guanyadora.

I ara sí, ja acabo. El model del passat ens aboca, sens dubte, a la vulnerabilitat, a l'abandonament i jo crec que al foc. El model de gestió adaptativa que defensem des de Lleida ens ofereix paisatges resilients, economia verda, pobles vius, futur per a les terres de Lleida, Pirineu i Aran i, sobretot, sobirania per al nostre país.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, president, per la seva exposició. Passaríem ara el torn als diferents grups parlamentaris. Iniciem amb el Grup Parlamentari de Junts per Catalunya i té la paraula el diputat Ignasi Prat.

Ignasi Prat i Sarri

Moltes gràcies, presidenta. Benvingut, president de la Diputació, senyor Talarn. Els grans incendis no comencen quan apareix una flama, comencen molts anys abans i quan deixem, sobretot, de gestionar el territori. I és precisament d'això que avui estem parlant, de gestió forestal, de prevenció i del futur del nostre món rural.

Per això, vull començar reconeixent la feina ben feta de la Diputació de Lleida. Valorem positivament el pla de cooperació municipal per a la sostenibilitat forestal i mediambiental, el suport tècnic als ajuntaments, les línies de suport a l'agrupació, a les agrupacions de defensa forestal i aquesta convocatòria que han fet de 115.000 euros per facilitar la redacció i l'actualització dels plans municipals de prevenció d'incendis forestals.

Òbviament, són iniciatives necessàries i ben orientades, però també responen a una realitat que ens ha de preocupar. La mateixa documentació presentada pel Departament d'Agricultura posa de manifest que la implantació dels plans municipals de prevenció d'incendis és molt inferior a les comarques de Ponent respecte a la resta de Catalunya, i això ens ho hem de fer mirar. I és especialment rellevant perquè estem parlant del territori, com molt bé ha dit, amb més superfície de Catalunya, una demarcació que representa prop del trenta-vuit per cent del territori català i que concentra prop del trenta per cent de la superfície forestal del país. Parlem de gairebé 780.000 hectàrees de massa forestal, de les quals més del quaranta per cent són de titularitat pública, principalment municipal.

I aquesta realitat comporta una enorme responsabilitat, perquè, òbviament, la demarcació de Lleida compta amb 231 municipis i 185 d'ells tenen l'obligació legal de disposar d'un pla d'actuació municipal davant d'incendis forestals. És a dir, pràcticament quatre de cada cinc municipis conviuen amb un risc estructural actualment. I a més, 123 municipis, tenen menys de cinc-cents habitants, per si no en tenien prou. Municipis amb pocs recursos humans, i òbviament econòmics, però

que assumeixen la responsabilitat de gestionar una part essencial del patrimoni natural català. I no podem demanar als municipis més petits que assumeixin pràcticament sols la gestió d'un patrimoni natural que és de tots els catalans. I els boscos de Lleida no són només un actiu de Lleida, són un actiu de país i això ho hem de posar en valor.

Per això la planificació és imprescindible, però la planificació per si sola no evita incendis. El gran repte és executar els plans, perquè un pla no desbrossa el sotabosc, no manté un camí forestal, no crea una franja de protecció, no recupera un punt d'aigua i cal continuar avançant perquè totes aquestes actuacions es puguin executar sobre el territori. Els incendis d'aquest mateix juliol a Guimerà, a Torrefeta i Florejacs, a Camarasa, a l'entorn d'Artesa de Segre, ens han tornat a demostrar que els incendis del segle XXI són més ràpids, més intensos i cada vegada més simultanis.

L'incendi de Torrefeta i Florejacs del 2025 ens va deixar una lliçó molt clara: hi ha focs que poden arribar a superar la capacitat d'extinció i per això la millor manera d'ajudar els bombers és que el foc arribi a un territori ben gestionat i això només s'aconsegueix amb una gestió forestal activa. Vol dir impulsar l'aprofitament de la biomassa. Vol dir donar suport a la ramaderia extensiva perquè cada ramat pastura..., pastura és combustible que deixem d'acumular als nostres boscos. Vol dir continuar reforçant les ADFs que desenvolupen una tasca imprescindible de prevenció i primera intervenció. I vol dir consolidar infraestructures estratègiques com la reobertura de l'heliport de Tiurana, reforçant així la capacitat operativa dels bombers en una àrea especialment sensible pel nostre territori.

I, president, avui ja no podem dir que no sabem què cal fer. Ho sabem. Sabem que cal gestionar els boscos. Sabem que cal reforçar els ajuntaments, sabem que cal donar suport a les ADFs i sabem que cal apostar per la ramaderia extensiva i sabem que cal aprofitar la biomassa i, òbviament, sabem que cal coordinar totes les administracions. El que marcarà la diferència no serà el coneixement, serà la capacitat de convertir aquests coneixement en polítiques valentes, estables i sostingudes en el temps. Perquè els boscos no es protegeixen sols, es protegeixen les persones que hi viuen, que hi treballen i que els gestionen cada dia. I si volem

que els boscos continuïn protegint Catalunya, primer hem de protegir els municipis que els custodien. I ara només falta una cosa: la voluntat política d'actuar, perquè la millor política forestal no és apagar focs. La millor política forestal és construir un territori que no cremi.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Passem ara el torn al Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i té la paraula la diputada Montse Bergés.

Montse Bergés i Saura

Gràcies, presidenta. Gràcies, president de la Diputació, per l'exposició. Jo, molt breument, començaré només fent que aquesta comissió de seguiment del desplegament de l'agenda rural, justament l'objectiu és poder garantir el model de governança que se sosté en tres potes, una que és la de la societat civil i que avui ens acompanyen les entitats de la comissió motora, que després intervindran també elles, el govern amb la Comissió Interdepartamental i després, avui estem aquí al Parlament, en aquesta comissió de seguiment per recollir totes aquestes propostes que vostè avui ens ha fet i també escoltar les del propi sector.

És veritat que avui el fet de que hagi tocat el repte 5, que és la gestió forestal, estava planificat així, però millor moment que aquest per poder posar sobre la taula aquest tema no el podíem trobar amb el que està passant al nostre país. I també parlem de governances, no?, aquí amb aquesta governança de l'agenda rural. I jo vull posar en valor la governança aquesta compartida, l'experiència de l'agenda compartida que s'està duent a terme a les terres de Lleida, aquest G10, que està donant resultats com el que avui ens està exposant aquí amb aquest nou projecte del Pirineu Local Forest.

Jo tenia previst fer la pregunta de què podem fer des d'aquí, des del Parlament, per poder impulsar i donar suport a aquestes iniciatives que estan treballades d'aquesta manera compartida i amb tots els agents que hi han de participar. Vostè ens ho ha posat fàcil, perquè ja ens ha fet les dos demandes. Per tant, aprofitem, ja li dic que com a grup d'Esquerra Republicana les entomem i farem aquest seguiment.

I aprofito també perquè, quan estava explicant aquest nou projecte del Pirineu Local Forest, a veure si a la rèplica. un projecte molt interessant, ens pot especificar una mica més en quin moment es troba. Si ja tenen una previsió pressupostària de les necessitats que hi hauran. En quin moment es troba perquè també puguem fer unes accions de suport més concretes, i més tenint en compte que si participi també dins del G10 la pròpia Generalitat, doncs, de quina manera ja s'està treballant conjuntament? Tot i que nosaltres tenim claríssim que hem de..., aquest pas de demanar al Govern que intercedeixi en aquesta feina que s'està fent a nivell de la Unió Europea, com no pot ser d'una altra manera, la farem, i més tenint en compte que ja tenim una prova d'eficàcia amb el laboratori, amb el *sandbox* dels polígons, dels biopolígons i Alcarràs, que ja és una realitat i que en aquest cas es pot traslladar al que és la gestió forestal.

També posem molt en valor el discurs que ha fet vostè en aquest aspecte del que no hi ha d'haver aquest enfrontament entre el món rural i el món urbà o entre el món conservacionista i el món de la gestió, sinó que s'ha de treballar de manera conjunta perquè, evidentment, el país, Catalunya no seria Catalunya sense el món rural. Això ho tenim tots clar. I la gestió del territori, quan estem parlant d'aquestes superfícies tan immenses del setanta-cinc per cent de la superfície del nostre país, no es pot fer des de una sola mirada, sinó que s'han d'incorporar aquestes.

Per tant, i per concloure per part del nostre grup, ens comprometem a vetllar per aquesta interlocució directa amb tots els departaments i amb la possibilitat de també mirarem com s'aplica el fons climàtic i si hi ha alguna opció per poder reforçar aquest projecte, així com l'actuació a nivell de la Unió Europea per adaptar a aquestes noves necessitats, aquestes noves realitats i aquests nous incendis de sisena generació i que, a més a més, Catalunya som un referent en l'extinció i en la prevenció dels incendis amb experts de reconegut prestigi internacional.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. Passem ara al torn de la diputada Eva Garcia, del Grup Parlamentari del Partit Popular.

Eva García Rodríguez

Gràcies, senyora presidenta. Gràcies, senyor Talarn, per la seva compareixença, per la seva intervenció. Vostè compareix com a president de la Diputació de Lleida perquè és una institució que representa bona part del món rural català, perquè la realitat és que al món rural acumula en aquests moments reivindicacions pendents, com vostè ha fet referència, perquè els pagesos denuncien una burocràcia cada vegada més asfixiant. Els ramaders reclamen més agilitat davant les crisis sanitàries. Els propietaris forestals fa anys que demanen una política forestal activa que, en aquests moments malauradament, estan patint i els ajuntaments petits continuen assumint més responsabilitats amb recursos insuficients. També el relleu generacional continua sent una assignatura pendent, com així li hem fet arribar al propi conseller fa una estona en aquesta mateixa comissió.

Per això li voldria fer algunes preguntes molt concretes. Comparteix vostè la preocupació expressada reiteradament per les organitzacions agràries sobre l'excés de burocràcia que pateixen els professionals del sector? Vostè ens ha comentat que ho havien patit en primera persona, a través d'una demanda dels fons FEDER, però sí que ens agradaria que pogués desenvolupar una mica més aquesta idea. També volíem saber si considerava que la Generalitat està resolent amb la rapidesa necessària les autoritzacions i els ajuts que necessita el sector primari en aquests moments. O també creu que aquests terminis són excessius?

Volia preguntar-li, senyor Talarn, si ha traslladat formalment aquestes queixes en el Govern del president Salvador Illa. I si ho ha fet, quina resposta ha obtingut? Perquè avui ens ha vingut a explicar, doncs, unes demandes concretes i urgents a curt termini que necessita o que vostè creu que són necessàries i urgents i, com dic, a curt termini. Però en qualsevol cas volíem saber si de forma paral·lela vostès han fet alguna intervenció amb el Govern de Catalunya, perquè no crec que avui esperi vostè en aquesta comissió per anunciar aquestes demandes.

També pel que fa a la política forestal, els darrers incendis a Lleida també han tornat a posar damunt la taula els problemes estructurals que el sector denuncia des de fa ja molts anys: boscos densos, excés de combustible vegetal, dificultat per gestionar el sotabosc, camins forestals que necessiten manteniment, propietaris que es troben amb massa traves administratives i una prevenció que se'ns ha demostrat que ha

arribat tard en aquests moments. Per això també li volia preguntar si creu vostè que Catalunya està invertint prou en gestió forestal preventiva i si comparteix que cal facilitar molt més les actuacions als propietaris forestals i reduir també els tràmits administratius.

I, en darrer terme, si considera que l'agenda rural està ajudant realment a transformar la gestió dels boscos o de moment continua sent un document, com diem sempre, de bones intencions, amb més objectius que resultats. Perquè una cosa, senyor Tarn, és parlar de sostenibilitat i un altre és gestionar el territori. I un bosc abandonat no és un bosc protegit..., protegit i els incendis ens ho han recordat, malauradament, també aquests dies.

Algunes preguntes que li volíem fer també en darrer terme, si vostè ha parlat de continuïtat i de desplegament de l'agenda rural, però creu sincerament que el Govern anterior de Pere Aragonès va fer prou per al món rural? Vostè creu que els darrers anys s'ha invertit i s'ha fet prou pel món rural? Si es va donar resposta als problemes estructurals del sector primari i, per tant, si creu que cal avançar en la simplificació administrativa que reclamen tant pagesos i ramaders.

Resto a l'espera de les seves respostes.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. I passariem ara al torn del diputat Rafel Villafranca, del grup parlamentari de Vox.

Rafael Villafranca Mercé

Gràcies, presidenta. Gràcies, senyor Tarn, per la seva presència i la seva explicació. Demana, bé, en primer lloc, tenim clar que cal impulsar una gestió forestal activa com a eina per prevenir els incendis, dinamitzar l'economia rural i aprofitar els recursos dels nostres boscos. És necessari una millora en la mobilització de la fusta i la biomassa, l'explotació de la mateixa i més ajuts per la gestió forestal. I com no?, com sempre, la simplificació administrativa i una millora en la coordinació entre administracions per fer front a l'abandonament dels boscos, dels nostres boscos, així com també l'augment del risc dels grans in

Fitxer 08COSDARC9

incendis forestals, que és una de les grans preocupacions que tots tenim. Ah, i he començat dient que VOX i municipis rurals van agafats de les mans, i això és cert, i és molt important l'extraordinari respecte que té el món rural amb la bona gestió dels nostres boscos. La qüestió clau en matèria de prevenció d'incendis és la prevenció. Considerem que aquesta prevenció ha estat insuficient, i aquesta prevenció es planteja bàsicament i es demostra amb una neteja adient dels boscos, la qual està actualment sotmesa a dues diferents traves burocràtiques. Una millor gestió de la biomassa, que, a més, reporta beneficis econòmics als titulars dels boscos, i també la promoció de la ramaderia extensiva i també, des del punt de vista urbanístic, controlar quin tipus d'urbanitzacions o construccions es fan en zones que posen en perill la integritat dels boscos. Així doncs, la paraula clau és la necessitat d'una bona gestió.

I la causa fonamental que considerem que considerem tots... S'ha parlat de l'extraordinària importància de la gestió dels boscos i aquests projectes que vostè pensa, però el gran perill i la gran amenaça és l'abandonament del món rural, l'èxode rural, que el que està provocant és que allí on hi havia, existia el mosaic agroforestal doncs això acaba ocupat per la vegetació i el bosc que va avançant, fins a l'extrem que més que mai –sempre hem parlat de que estaven desapareixent els boscos– hem tingut una massa forestal que mai havíem pensat nosaltres, inclús de petits, no? Així he dit que l'èxode rural és la causa de l'increment de la massa forestal i ha generat un problema de macroincendis que són incontrolables. Abans, el foc s'entenia com un element essencial de la naturalesa, que el que feia inclús era regenerar els boscos, però amb aquests macroincendis de cinquena o sisena generació doncs resulta un desastre ecològic i econòmic.

Bé, s'ha vist recentment que, un cop més, quan arriba l'estiu, per la mala gestió en matèria de prevenció, per no haver netejat, per exemple, els boscos o, bé, per problemes per l'acció bàsicament humana, doncs tornen els incendis –ara hem tingut, recentment, el de Guimerà–, i que ha quedat mostrat, perquè jo tinc una imatge que es veure els tractors com van corrent i van netejant el camp i això, i demostra la importància que té que no es produeixi aquest abandonament del món

rural i de l'èxode. Perquè, com sempre diem, els agricultors són els guardians dels boscos; si aquestos agricultors marxen, doncs el bosc queda exposat.

Bé, m'ha sorprès –bé, sabia que era una reserva importantíssima–, ha dit que la reserva forestal d'aquí Catalunya és Lleida, no?, que té més de 750.000 hectàrees, segons he entès, de superfície forestal. I, bé, dient també que l'Alta Ribagorça té un noranta-cinc per cent de superfície forestal, com altres zones del nord del Pirineu. Això genera molta preocupació perquè és una gran massa forestal, no? Es deia abans que, bé, amb un noranta-set per cent, es deia això, que abans, per creuar la península Ibèrica, un esquiol podia anar de nord a sud sense baixar de les branques, no?, dels arbres, i sembla que doncs això és una realitat. És una realitat, perquè si em diu que és un noranta-set per cent, pràcticament el cent per cent, com hi ha insistit, en diferents comarques, com ha dit –l'Alta Ribagorça, per exemple–, doncs és superfície forestal. I és molt preocupant, com ha dit, que més del vuitanta per cent dels boscos de l'Alt Pirineu i de l'Aran es troben en situació d'abandonament. I és precisament això una gran responsabilitat que tots tenim en matèria de gestió i prevenció.

I, per acabar, bé, està clar que aquest abandonament, com he dit, és molt preocupant, perquè un bosc abandonat no és un bosc protegit, i desitgem, per tant, que la vostra feina i aquest projecte que ens ha presentat aquí, que ens has explicat doncs es pugui portar a bon terme. Simplement, com a pregunta és quin grau d'afectació implica la burocràcia en la gestió dels boscos i en el seu projecte, com ho considera. I com millorar la gestió forestal preventiva com a eina clau. I també li faré l'última: si creu que el que s'ha fet en matèria de prevenció d'incendis en el darrer Govern de la Generalitat va ser suficient.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. I, donat que els grups parlamentaris de Comuns i CUP s'han excusat en aquesta comissió i no hi ha tampoc la diputada del Grup Parlamentari Mixt, passàriem, tancant aquesta ronda dels diferents grups parlamentaris, al Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. I té la paraula el diputat Manel Ezquerria.

Manel Ezquerro Tomàs

Gràcies, presidenta. En primer lloc, agrair al president de la Diputació de Lleida tota l'explicació. Bé, com ha dit, el canvi climàtic i els incendis de sisena generació ens han col·locat en un paradigma que cal afrontar, i vostè acaba d'explicar unes accions que s'han de posar en valor al voltant de la gestió forestal. I, dit això, a més a més, afegeixo que cal felicitar la Diputació de Lleida per tot el que fa des de fa anys per fomentar la bioeconomia i els biopolígons, com els ha anomenat. Fins i tot a Europa s'hi han fixat. Crec recordar que en alguna publicació no sé ben bé ara de quin lloc, però a la Unió Europea, es van fixar en el projecte Biohub Lab, impulsat principalment per la Diputació de Lleida, i no ara que tothom parla de la bioeconomia, sinó des de fa anys, quan semblava una cosa abstracta i, pràcticament, jo només ho havia sentit parlar a la Diputació de Lleida, el que es va agafar aquest objectiu, amb treballar la bioeconomia circular.

Vull posar en valor també –ha anomenat Alcarràs, el biopolígon– la importància de, si treballem plegats, que s'aconsegueixen grans objectius, més enllà de qui governi en cada moment, no? Un exemple és Alcarràs, que han passat tres governs diferents per l'ajuntament i tothom ha continuat amb el projecte iniciat el 2018. I aquests projectes amb gran recorregut i que hi hagi el canvi que hi hagi a nivell de govern en un ajuntament o el que hi pot haver, diguem-ne, en una diputació o d'una Generalitat, jo crec que els objectius grans s'aconsegueixen quan se va amb aquesta unitat i tots a l'una, i més quan parlem de territoris, com sabem, com el nostre, com Lleida, de la importància que té el treballar tots amb una.

Per fer-li una pregunta, jo també m'he quedat una mica amb el projecte aquest de Pirineu Local Forest. M'afegeixo a la qüestió que li ha plantejat la diputada Bergés, si ens pot ampliar una mica més el punt a on estem ara amb aquest projecte, la quantitat econòmica que ja s'hi ha destinat o que es pensa destinar-hi. I també voldria afegir –que n'han parlat a la compareixença, abans, del conseller Ordeig– el tema de que ahir es va presentar aquest avantprojecte de llei de simplificació administrativa en la gestió urbanística i ambiental, que crec que ha de ser un abans i un després per coses com les que he parlat abans, no?, d'adaptar les regulacions, potser a vegades una mica massa restrictives, escoltant més el territori, que són els

que els que n'entenen. I aquí vull ficar un exemple, que a vegades s'ha prohibit tocar un arbre o tocar una zona, no s'ha deixat fer gestió, i aquí és on creiem que se'ns ha escapat de les mans. I lo que hem de fer és escoltar els que n'entenen, els que entenen de gestió forestal. Després tindrem aquí una compareixença de dos entitats que n'entenen, precisament. I creiem que és molt important escoltar per poder aplicar les polítiques que més ens convenen. Rebem aquesta proposta que ens ha fet, també –si ens la pot ampliar–, lligada amb el tema d'explicar una mica més a fons el projecte forestal, Forest..., aquest que ens ha dit. *(Veus de fons.)* Local, sí.

I amb el tema de que també creiem que és una... O sigui que rebrem amb los braços oberts l'oferiment que ens ha fet d'explicar-nos més a fons... No sé en quin fòrum ho podem aconseguir. Però crec que avui en dia, tal com està el tema dels incendis forestals, que veiem que poden anar a més i que són molt difícils de controlar, és molt important que puguem apostar per aquesta explicació que ens pugui fer, no? Creiem que és importantíssim escoltar tot el que ens puguin explicar, perquè si podem anar conjuntament, en aquest cas, la Diputació de Lleida i totes les iniciatives parlamentàries que puguem impulsar des d'aquí per col·laborar, serà una nova manera de treballar, i anant tots a l'una creiem que és molt important.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Gràcies a tots els grups parlamentaris. I passariem ara el torn al president de la Diputació de Lleida, el senyor Talarn, perquè pugui respondre a les intervencions dels diferents grups.

Joan Talarn Gilabert (president de la Diputació de Lleida)

Moltes gràcies, presidenta. Un plaer. En primer lloc, agrair-vos a tots les vostres intervencions i les vostres preguntes, que espero poder-vos aclarir, i miraré de fer-ho. Algunes són conjuntes. De fet, m'heu preguntat alguna pregunta que s'ha anat repetint. Però sí que a cada un dels diputats aquí presents m'hi referiré.

Pel que fa al diputat de Junts, certament, crec que m'afegeixo moltíssim al que dèieu. Al final, hem de tenir pla d'incendis; els plans d'incendis són importants, però primer hem de fer la prevenció. Però ja, pel que fa al pla d'incendis, penseu que la Diputació

de Lleida invertirà aquest any 1.700.000 euros conjuntament. És en plans de protecció de municipis de la demarcació de Lleida, fruit d'un conveni que vam signar fa relativament poc, o l'any passat, de fet, amb el Govern de la Generalitat de Catalunya. I l'any vinent seran 720.000 euros, que també afegirem perquè tots els municipis puguin fer aquests plans, i el cost d'aquests plans l'assumirem conjuntament entre la Generalitat..., de fet, els estem assumint conjuntament la Generalitat de Catalunya amb la Diputació de Lleida.

Evidentment, quan vam veure la situació dels plans –alguns sí que els teníem, però estaven caducats–, doncs ens vam ficar ràpidament les piles tots plegats i vam actuar ràpidament. Però, com deia també molt bé, al final els plans de prevenció d'incendis és per quan es produeix un incendi, com hem d'actuar. Però per això l'aposta que jo us proposava avui era anterior. Com dèiem abans, el millor és la prevenció, que l'incendi no es produeixi o que la seva afectació sigui més baixa. I per això el que hem de demanar, doncs el que hem de fer són plans, diguéssim, d'ordenació del bosc. Això ens permetrà que aquests incendis, evidentment, no creixin tant o que sigui més fàcil, quan es produeixin, doncs de poder-los encarar.

Jo no m'he referit, però té raó i crec que és just que ho fem, a la feina que fan –s'hi referia també el diputat– els ADFs i els pagesos, que són uns dels garants de la feina que s'està fent moltes vegades, i a la nostra demarcació ho hem viscut, eh? Quan es produeix un foc, el primer que faig com a president de la diputació, i si em toca, és trucar als alcaldes de la demarcació, parlo amb els alcaldes. Normalment els trobo damunt d'un tractor o dirigint les feines conjuntament, evidentment, seguint les instruccions de l'àmbit dels bombers. Als que també vull fer una referència: tenim el millor cos de bombers que podem tenir en l'Europa del..., en el nostre territori. O sigui, estan fent una feina magnífica i treballen moltíssim. I quan fem visites en l'àmbit... Evidentment, pel que fa a l'àmbit de bombers, en aquest cas, a Catalunya depèn directament de la Generalitat de Catalunya. Ja sabeu que en altres demarcacions, altres diputacions tenen competència en l'àmbit de bombers –nosaltres no. Però sí que és veritat que tenim una coordinació absoluta, i fan una feina immensa a l'hora d'apagar els focs. A més, es coneixen el territori –sols cal parlar amb un bomber–, es coneixen el bosc de dalt a baix, i crec que això també ho vull ficar moltíssim en valor.

Bé, els plans de gestió. Justament, el que estem parlant aquí és plans de gestió forestal. Plans de gestió forestal, i em refereixo... Nosaltres estem treballant en l'àmbit públic, estem donant suport als nostres ajuntaments. I és cert que, evidentment, com dic, també hi ha una part important... –i a la resta de Catalunya encara més gran, i suposo que ho explicaran–, el sector de boscos privats, que també necessiten aquesta protecció i també les administracions hi hem de ser. Tot no ho podem fer alhora. Hem començat amb els que ens són més pròxims, perquè mos és més fàcil parlar amb els municipis, i també són els que ens demanen més suport. Com molt bé deia també, cinc-cents... Els municipis són molt petits i necessiten el suport de la diputació.

Pel que fa a la intervenció que feia també des d'Esquerra Republicana la diputada Montse Bergés –gràcies també per les seues paraules– i sobre què podem fer des del Parlament, bé, crec que hem traslladat, com deia molt bé, les preguntes o les... Creiem que podríem ajudar tots perfectament amb aquest increment substancial pel que fa als plans de gestió. I en això, de la mateixa manera que hem pogut ser capaços de fer-ho pel que fa a la prevenció d'incendis, que ara tots els municipis de la demarcació de Lleida tindran plans que realment necessitin, pla de prevenció d'incendis, doncs també haurem de tenir un pla d'ordenació. El pla d'ordenació no vol dir que tinguin solucionat el problema; senzillament, que sabem com l'hem de solucionar. A partir d'aquí, evidentment, hi haurà una inversió –hem de veure de quina manera– per ajudar aquets municipis, o d'alguna manera que puguin ajudar a fer aquesta ordenació del bosc.

I després, evidentment, un dels elements claus és l'accés al bosc. El que sí que ens reclamen els alcaldes, alcaldesses de la demarcació..., és que a vegades és que no sabem per on pujar, eh?, i això és important, a l'hora d'apagar-lo, com deia abans, però també a l'hora de gestionar-lo, eh? Necessitem les vies que ho fan possible, les pistes, eh? Això per una altra...

I, després, aquest suport pel que fa a les nostres propostes pel que fa a l'àmbit europeu. Per què? Perquè Europa té pla en aquest sentit, té diners per poder-los fer arribar, i ens podria ajudar moltíssim. I, evidentment, aquí haurem de participar tots. Però crec que són dos aspectes als que s'hi referia.

I quan em preguntava en quin moment ens trobem en el desenvolupament d'aquest pla, eh?, d'aquest Pirineu Local Forest, crec que ara mateix el que estem és en l'àmbit de la gestió, diguéssim, de la governança. Tots els ajuntaments tenen ja un protocol, un protocol de col·laboració, que el tenen damunt de la taula, que estan revisant. Ja els hi vam fer arribar ja fa força temps. De fet, tots estan d'acord en signar-lo. Ho faran mitjançant ple. Fica les bases; evidentment, no és la definitiva, sinó que fixa les bases. Però, a banda d'això, també els he de dir que ara tenim un exemple pràctic en una finca de la nostra demarcació, que, per raons òbvies, no puc dir.

Estem treballant ja amb una prova pilot amb aquests ajuntaments, eh?, una prova pilot per tirar-ho endavant, eh? Al setembre també farem reunió, o ens reunirem amb tota la cadena de valor, amb els municipis, però també volem reunir-nos amb productors i empresaris. Perquè, evidentment, aquí hem de..., si volem treure la fusta del bosc, ha de servir perquè aquesta fusta serveixi... O sigui, a aquesta fusta li hem de donar sortida –no pot ser d'altra manera. Com també hem de ser capaços de que allò que no és fusta o que no té la qualitat de la fusta, però que pugui ser utilitzat com a element per a la crema, diguéssim, per generar energia, doncs també tinguem la manera d'extreure-ho del bosc i fer-ho arribar a les diverses cadenes que generen aquesta crema, no? Això també..., en aquesta situació ens trobem.

Pel que fa a la diputada Eva García, del Grup del PP, bé, es referia sobretot a... Una cosa que volia deixar clara. Tot això que he dit no són queixes; o sigui, nosaltres no ens queixem davant de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, tot el contrari, eh?, no ens queixem. Tot el contrari, crec que amb la Generalitat de Catalunya tenim una magnífica col·laboració. Ho demostra el fet de que haguem signat aquest primer pas, diguéssim, per a aquests protocols a l'hora de l'extinció

Fitxer 08COSDARC10

d'incendis. Vull dir, és evident que si entrem en una taula ens fiquem d'acord. Senzillament són propostes que la Generalitat té tendència a escoltar i que, de fet, hi hem fet arribar, que encara no hem tingut oportunitat de rebre la resposta. Ja ho he dit, ens heu agafat treballant, diguéssim, en aquest moment. Però, normalment,

sempre hi ha la capacitat de poder escoltar, i, bé, arribem on arribem, com passa en aquest tipus de negociacions. Però la veritat és que hi ha una bona sintonia en aquest sentit.

Pel que fa a l'excés de burocràcia, sens dubte, no puc estar més d'acord amb vostè. Jo crec que qualsevol persona que ens dediquem a l'àmbit de la política som els primers que ho patim, eh?, i després ho pateixen també les empreses, ho pateixen els municipis. Hi ha un excés de burocràcia. Evidentment, hi ha d'haver un control sobre tot allò que fan les administracions, i en l'àmbit ambiental encara més. Però és cert que segurament hem anat acumulant un munt de papers i de tràmits, un darrere l'altre, que dificulten a vegades avançar. Crec que aquesta mesura –jo també m'ho preguntava– que ha pres el Govern de la Generalitat, benvinguda és. Nosaltres, des de la Diputació de Lleida, treballem moltíssim en aquest sentit. De fet, la Diputació de Lleida, en un moment determinat, vam tenir un greu problema en l'àmbit de la burocratització de la pròpia institució, i hem trobat vies de solucionar-ho.

Per exemple, als ajuntaments nosaltres els fèiem arribar els ajuts, les subvencions, després d'haver-ho demanat, d'haver-nos presentat el projecte, quan després rebien el sí de la diputació, però abans de cobrar ens havíem de justificar... S'allargava moltíssim tot el procediment. I molts ajuntaments petits, com dèiem abans, no tenien la liquiditat per poder tirar endavant el projecte. El que hem fet, per exemple, són les transferències. Hem fet via transferència..., nosaltres fem arribar els diners directament a l'ajuntament. L'únic que hem de dir sí o no, i després justifiquen la inversió que hem fet. Evidentment, si no la fan, hauran de retornar els diners i, a més, amb interessos. Però saben que poden actuar i que tenen els diners damunt de la taula. Aquesta ha estat una via, per exemple, que ens ha funcionat molt bé en l'àmbit de l'Administració de la Diputació de Lleida pel que fa a les subvencions a les entitats locals. I la veritat és que n'estem molt contents. Sempre té a veure amb els focs, també, perquè parlava abans també el diputat de totes les ajudes que donem, perquè, al final, els boscos, qualsevol dels plans de la diputació s'hi poden incorporar. Doncs també en això som ràpids o mirem de ser ràpids, no? Jo crec que això és important.

Si l'agenda rural ha ajudat? I tant si ha ajudat, sens dubte, perquè ha ficat damunt de la taula per primera vegada..., el món rural, certament s'ha debatut de veritat en aquest país. Hi han participat, i ho heu pogut veure, les diverses institucions, les diverses associacions de l'àmbit rural, d'una banda, dels alcaldes i alcaldesses de l'àmbit rural, però també de l'àmbit de la pagesia, d'àmbit de sectors determinats que han pogut aportar i fer aportacions en aquesta agenda rural, i que ha donat un resultat tan bo com és l'estatut del municipi rural. N'hi ha prou? No. Hem de continuar avançant, sens dubte. Cal continuar. I vull ficar en valor que això, que finalment ha aprovat aquest Govern de la Generalitat, al que se li ha d'agrair, es va iniciar amb el Govern anterior, de Pere Aragonès, el qual, evidentment, va fer un esforç molt gran pel que fa a aquest àmbit, a l'àmbit rural. I també en l'àmbit de la pagesia va intentar també treballar en aquesta..., sobretot en la desburocratització. No va ser possible arribar fins al final. De fet, encara nos falta un procés llarg. I crec que no solament en l'àmbit rural, dels municipis rurals, sinó també en l'àmbit de la pagesia, que és l'element clau. A la nostra terra, la terra de les Terres de Lleida, Pirineu i Aran, el sector primari és fonamental. Doncs cal encara molta feina, com deia, però anem en bon camí, i crec que hi estem treballant.

I comentava també des de VOX, doncs em preguntaven sobretot per la gestió preventiva, també per la burocràcia. Una mica crec que ho he anat responent.

Jo voldria dir una cosa, crec que amb la reflexió del que estem dient. Ara, quan estem parlant de boscos, sembla que el bosc sigui un problema; de fet, ho és ara mateix. Com a societat, ens hem generat un problema. Què fem amb el bosc? Crec que el que hem de fer és un canvi de xip. El bosc és una gran oportunitat. Com a país, com a territori. A les Terres de Lleida molt més encara, perquè, com ho heu vist, tenim una part important dels boscos de tot el país, i, a banda dels boscos públics, encara més important. I aquesta oportunitat l'hem de saber aprofitar. I aquest és el projecte que us fem arribar des de la Diputació de Lleida, o sigui, aprofitem-ho; deixem de que sigui un problema, fem-ho una oportunitat. El bosc mediterrani es crema? Segurament. Continuarà cremant-se? Sí, però hem de minimitzar-ho al màxim. I quan parlem d'aquesta gestió que nosaltres us proposem, aquesta gestió adaptativa, el que volem dir és que, ostres, mireu d'actuar al bosc, deixem de que el bosc..., deixar-lo allí i ja farà ell sol. El bosc no fa tot sol. I, de fet, el bosc ens pot aportar

moltíssim com a territori, pot fixar gent al territori. I, d'altra banda, amb aquesta gent al territori, podrem evitar que aquest patrimoni que tenim com a país es cremi.

I acabo doncs amb les aportacions del PSC, del Manel, també. A més a més, ens hem referit a Alcarràs, que és el seu poble. En certa manera, crec que també s'ha referit a la simplificació administrativa. Jo crec que és evident que necessitem aquesta simplificació administrativa –benvinguda sigui, ho he dit abans, no pot ser d'altra manera. I també veure que Alcarràs ha estat un model, és cert, per poder tirar endavant projectes de territori. Aquí la diputació va trobar feina feta també, però hem sigut capaços de fer-la en certa manera nostra, de donar-hi suport i fer propostes en aquest sentit, tant en l'àmbit de la bioeconomia, més a la plana, on també tenim molts boscos, aquests més d'àmbit privat, però que també, evidentment, només faltaria, hem de treballar-hi.

Però també la nostra proposta pel que fa al Pirineu, i crec que una diputació com la de Lleida, com deia abans, ha de tenir una capacitat de fer propostes, que hem de desenvolupar nosaltres, però que, evidentment, necessitem aquí l'ajuda de la resta d'institucions, i en aquest cas de la Generalitat de Catalunya, també del Govern de l'Estat, i en això també estem treballant-hi, amb secretaries com la del Repte Demogràfic i amb altres àmbits del Govern, i sobretot d'Europa, de Brussel·les. Com us deia, tenim ben aviat una reunió. Crec que és fonamental que entenguin aquest projecte que tenim com a territori; que entenguem, com deia també abans la diputada, que no es tracta de que hi hagi una lluita entre conservacionistes i els que vulguin fer tot el que vulguin en el bosc. Hem de trobar aquell terme mitjà que ens ha de permetre que el bosc deixi de ser, això, un problema, que tampoc no sigui tan sols un aparador, sinó que sigui una oportunitat per a tot el territori, eh?

Moltíssimes gràcies, diputats i diputades.

La presidenta

Moltíssimes gràcies, president, per la seva compareixença i totes les explicacions. Diputats, diputades, aturem ara per acomiadar el president de la Diputació de Lleida, el senyor Joan Talarn, tres minutets i reprenem la sessió.

La sessió se suspèn a... i es reprèn a...

La presidenta

Diputades, diputats, reprenem la Comissió de Seguiment del Desplegament d'Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya amb aquest tercer bloc de compareixences.

Compareixences

357-01414/15 a 357-01416/15

En aquest cas seguim parlant dels reptes cinquè del sistema forestal per impulsar una gestió i un aprofitament forestal sostenible. Ho farem per l'ordre directament que tenim al costat. Per tant, començarà el senyor Joan Rovira, el secretari general del Consorci Forestal de Catalunya; seguirà el senyor Jordi Tarradas, el director gerent de la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals, de Boscat, i tancarem aquesta ronda amb la senyora Cristina Sánchez, la presidenta de la Xarxa per a la Conservació de la Natura. Cadascun de vostès per un termini

Fitxer 08COSDARC11

màxim de deu minuts i, per tant, comencem, com deia, amb el senyor Joan Rovira.

Gràcies.

Joan Rovira Ciuró (Secretari general del Consorci Forestal de Catalunya)

Moltes gràcies, presidenta. Gràcies, diputats i diputades. Per als qui no em conegueu, jo soc propietari forestal, tinc una finca al municipi de Lladurs, Catalunya Central. Parlàvem de la Diputació de Lleida, estem a mig camí entre Lleida i Barcelona. I, malauradament, aquests dies també estem patint, i molt, la problemàtica del foc.

I jo, primer, una reflexió –seria més a títol personal– i dir-vos que jo porto vint-i-cinc anys que em dedico... Al marge de propietari forestal, soc enginyer de boscos, m'he dedicat a la gestió d'organitzacions i porto vint-i-cinc anys d'això. I d'aquests vint-i-cinc anys, vint-i-quatre en organitzacions... vint-i-quatre al Consorci Forestal; al Consorci Forestal i organitzacions vinculades.

I en aquests anys he vist un canvi molt i molt important en el discurs forestal. Per primera vegada, i no fa molt temps que passe, aquí al Parlament s'està debatint i s'està posant la gestió forestal al centre del problema, que realment és el gran repte que tenim com a país.

Per tant, jo, amb aquesta presentació, el que he volgut fer és marcar deu punts que considero que són importants i que d'alguna manera complementen aquesta idea que tenim, que tenim tots, que compartim sobre la necessitat de dinamitzar aquesta gestió.

La primera idea és que tenim un sector productor, i jo em refereixo a la part de la propietat, propietat forestal privada, molt poc conegut –molt poc conegut–, però organitzat i cohesionat. Per posar-vos un exemple de l'organització que represento, és una associació privada, apolítica, es diu «consorci» perquè es va crear el 48. És la segona organització de propietaris que es va crear a nivell europeu. Això ja done una idea de la importància i de la trajectòria de l'associacionisme forestal a casa nostra. No només el Consorci, Boscat, organitzacions agràries.

Realment tenim un teixit molt ampli i molt ric, i tenim un teixit que fa coses aquí que no fa a la resta dels països d'Europa i que no fa a la resta de l'Estat, per exemple, està implicat, està involucrat en la implementació de les polítiques públiques a través del Centre de la Propietat Forestal.

Realment, la corresponsabilitat que hi ha entre propietat forestal i Administració és un exemple per a moltes altres comunitats. I no només per això, haureu sentit a parlar, coneixereu la certificació forestal. La certificació forestal la vam importar aquí a Catalunya, es va importar de la mà de la propietat. I de la mà de la propietat es va crear el sistema estatal de certificació forestal.

Per què? Perquè som organitzacions molt petites, molt desconegudes, però som una xarxa molt i molt gran. Hi ha més de seixanta associacions de propietaris forestals, algunes al Consorci, altres a Boscat, altres als dos llocs. Però, a més a més, treballem en xarxa i no estem aquí només, sinó que estem organitzats a nivell estatal i a nivell internacional.

(L'exposició va acompanyada d'una presentació de xarts, que es pot consultar a l'Arxiu del Parlament.)

I, lògicament, les associacions de propietaris, aquí hi ha l'exemple del Consorci, però cobreixen gran part de Catalunya o, almenys, la part de Catalunya on realment hi ha una gestió forestal. En el cas, per exemple, de l'entitat, estem parlant de més de 1.200 socis i més de 200.000 hectàrees forestals gestionades. Aquí veieu un petit exemple de les entitats i de les associacions amb què més treballem i amb què més col·laborem.

El segon missatge. El segon missatge és un missatge que l'haureu sentit dir molt, és una frase del professor Martí Boada, que Catalunya és un país de boscos. I això crec que és una cosa que hem de tindre molt i molt present, perquè Catalunya és un país de boscos –Catalunya és un país de boscos– com molts països europeus també ho són, països boscosos, però els nostres boscos i la nostra realitat forestal hi té molt poc a veure amb la d'aquests països.

Realment, som un país amb una superfície forestal molt important –ho veurem més endavant– bàsicament per l'abandonament de l'activitat agrària. Que en els últims seixanta anys, que des de meitat del segle passat els boscos hagin incrementat en un seixanta per cent i la quantitat de fusta pràcticament s'hagi doblat, això és un repte. I és un repte que pot veure's com un problema o també com una oportunitat.

Parlàvem de gestió forestal –parlàvem de gestió forestal– i parlem de posar al centre la gestió forestal. I, de fet, al territori aquesta gestió es fa i es fa sempre, en siguem més o menys conscients. L'únic, que la podem fer nosaltres o la pot fer el foc –o la pot fer el foc.

I, realment, aquest abandonament de l'activitat rural i el foc són els principals responsables de l'evolució del nostre paisatge. Una dada bastant significativa és que el percentatge de superfície forestal gestionada a Europa és de l'ordre del seixanta per cent, a casa nostra és del vint per cent. Aquí hi ha una mica la magnitud del repte, del pas endavant que hem de fer.

I una altra cosa important també és que tot això ho fem amb unes circumstàncies que no són fàcils, perquè també tenim un entorn de canvi climàtic. Però la ciència, els científics ens expliquen que la capacitat dels boscos de donar-nos aigua i serveis ecosistèmics no depèn tant dels condicionants i del canvi climàtic, sinó de la gestió

que fem i de com la fem. Evidentment, per fer gestió aquesta ha de ser sostenible i la sostenibilitat ha de vindre des del punt de vista econòmic, social i ambiental.

He posat aquesta diapositiva perquè em sembla molt rellevant. Això no són dades nostres, són dades del Ministeri. Que, si us hi fixeu, de tot el que ens done el bosc, un 1,3 per cent, segons el Quart Inventari Forestal Nacional, són matèries primeres, o sigui, són *inputs*, són productes que reverteixin en l'economia del bosc. La resta no reverteixen en l'economia del bosc.

I aquí enfoquem un altre dels punts on volia fer èmfasi, que aquesta importància sobre la gestió del bosc contrasta amb el desconeixement que tenim de la realitat i dels reptes de la propietat forestal. Quan parlem de la propietat forestal a Catalunya, parlem del problema de l'atomització. Considerem que és fals. Parlem de la propietat forestal com si fos un tot, com si fos un homogeni.

Una dada, a Catalunya, segons estimacions, hi han 220.000 propietaris forestals, però el cinquanta-dos per cent d'aquest col·lectiu té una superfície que no arriba a una hectàrea. Jo tinc un hort. Seria, si em permeteu la simplificació, com pretendre que jo soc pagès i jo soc agricultor. No, no és ben bé el mateix.

Dir-vos, per exemple, que amb la implicació de deu mil propietaris, amb la implicació de deu mil persones, gestionàriem amb el setanta per cent de la superfície de casa nostra.

Moltes vegades es parla de l'abandonament, de l'abandonament per part de la propietat. Bé, socis, persones amb el pla de gestió... Abans ha parlat el president de la Diputació de la importància dels plans de gestió, doncs, persones que han fet un pas endavant a través d'un pla de gestió, avui en dia en tenim quatre mil i escacs. Per tant, des d'aquest punt de vista no estem tan malament.

Ara, sí que hi han reptes, com és el relleu generacional. Entendre el per què? Per què el propietari gestiona i inverteix en la finca? L'atomització de les explotacions, la complexitat administrativa són reptes que moltes vegades no posem sobre la taula.

Perquè la propietat forestal d'on ve? Això és un estudi que vam fer el 2010, el setanta per cent dels propietaris, dels socis de l'associació són finques que venen de generació rere generació. Nosaltres diem que la propietat forestal és un tipus de

propietat molt especial. No és una propietat que un disposi, sinó que és una responsabilitat, és un llegat que ens ve dels pares i intentem cuidar i preservar per deixar als nostres fills.

I també, quan vam fer aquest estudi, vam intentar entendre quina és la motivació d'aquestes persones, quina és la motivació de les persones que estan a davant de les finques per gestionar, per invertir. Perquè nosaltres, per exemple, tenim senyors que cada any ens compren planta. Plantem de l'ordre de seixanta, setanta, cent hectàrees cada any. Moltes vegades aquests senyors són senyors d'edat avançada, seixanta-setanta anys. I el torn de producció d'aquestes plantacions són plantacions a generació vista.

Què veiem? Veiem que els valors públics pesen més que els valors privats i els valors públics són els que ens interpel·len aquí, són els quin tots plegats hauríem de recolzar. A partir d'aquí, si els valors públics pesen més que els valors privats, només amb els valors privats, aquests senyors poden fer-se càrrec de la gestió de les seves finques? I després entendreu una mica tot el desllorigador.

Faig una petita comparació. Faig una petita comparació i vaig ràpid, eh? Quin seria el benefici econòmic brut de tots aquests 220.000 senyors posats tots en una sala. Imaginem-nos que féssim tots una empresa. Quatre números molt ràpids. Es tallen a Catalunya 730.000 tonelades de fusta, això són 13 milions d'euros a l'any, de llenyes 250.000 tonelades, 5 milions d'euros l'any; i de suro 2,4 milions de tonelades.

Senyors, estem parlant d'uns ingressos de 20,5 milions d'euros al conjunt de 220.000 finques forestals a Catalunya. És evident que tenim un repte, i tenim un repte que els beneficis públics tenen més importància que els beneficis privats.

D'aquí la necessitat d'un recolzament públic, perquè, realment, si tots volem gaudir d'aquests beneficis públics, els privats puguin continuar fent aquest esforç per deixar-ho lligat a les generacions que venen.

I quina és la imatge actual –quina és la imatge actual? Aquí també teniu una gràfica on veureu l'evolució de la superfície planificada d'aquests plans forestals que ens explicava el president de la Diputació i on veureu, a la part esquerra de la pantalla, més o menys, la inversió anualitzada per part de la Generalitat, per part del Govern. En els últims vint-i-tres anys, la mitjana anual ha estat de 8,3 milions d'euros en

finques privades. Hauré d'accelerar perquè ja m'he saltat [#10.36]... 8,3 milions d'euros.

Després, una de les coses que vull fer és felicitar els canvis que hem tingut a nivell legislatiu. Hem fet canvis molt importants. Heu sentit o sentireu a parlar dels punts estratègics de gestió. Heu sentit o sentireu a parlar dels eixos de confinament. Bé, si sumem eixos de confinament i punts estratègics de gestió, senyors, estem parlant d'unes entre 140.000 i 150.000 hectàrees.

140.000 i 150.000 hectàrees per un cost mig de tres mil euros l'hectàrea ens donen 450 milions d'euros. El pressupost actual de la Direcció General de Boscos, de tota la Direcció General de Boscos, amb pesta porcina inclosa, és de 51 milions d'euros.

Per tant, estem fent passos endavant, són molt importants, són molt positius, però amb aquest ritme necessitaríem cinquanta anys per fer el que diem que volem fer. Lògicament, hem de fer un canvi i hem de prendre altres mesures.

S'han fet passos endavant i els volem felicitar i els vull felicitar. Per exemple, el nou pla general de política forestal. S'està fent, passarà al Parlament, s'està fent amb el consens i s'està treballant amb el sector. Hem fet i hem vist com es modificava la llei forestal catalana per adaptar les figures de prevenció d'incendis a aquesta complexitat administrativa que parlàvem, perquè també moltes vegades és molt complicat. I aquesta modificació de les figures de planificació i de la responsabilitat publicoprivada s'ha fet de la mà amb el sector i s'ha fet reconeixent la necessitat de col·laboració del sector públic amb el sector privat.

Però, una vegada més, el sector privat els números els hem posat abans. Per molt que vulguem, necessitem recolzament per poder-ho fer, necessitem del vostre ajut. Us demanem el vostre ajut. Dir-vos també que el que s'ha fet aquí a Catalunya ha passat només a Catalunya. A la resta de l'Estat espanyol no està passant, amb això som un referent.

I hem fet també modificacions a la llei d'acompanyament de pressupostos com és, per exemple, la bonificació d'inversions que facin els propietaris a les seves finques, que estem convençuts que tindran un pas, que tindran una traducció i que suposaran un canvi molt important. Però, tot i així, hi han iniciatives estratègiques com és aquesta, la proposta de millora de la fiscalitat, que volem posar sobre la taula.

I acabo ja vinculant-ho a les accions de l'agenda rural. L'agenda rural considerem que avança en aquesta direcció, en la direcció de reconèixer la importància de la gestió forestal i que té un ampli... té noranta-una accions, un bon conjunt de mesures, moltes d'elles, una tercera part, prioritzades, que realment poden servir per donar un tomb a la situació actual.

Algunes d'aquestes accions les valorem molt positivament i les he comentades. Per exemple, el Pla general de política forestal, la modificació de la fiscalitat, perquè jo, si faig una inversió a la meva finca, de la mateixa manera que si aquesta inversió la faig a través d'una entitat ambiental, pugui tindre una bonificació fiscal, no se'm deixi en una situació, per exemple, de segona, val?

Hi han mesures d'aquest tipus, però encara ens falten –encara ens falten– mesures molt importants que també estan recollides a l'agència, a l'agenda, disculpeu, com és, per exemple, la implementació del fons forestal català. Realment necessitem recursos finalistes dirigits al bosc. La implementació del fons forestal seria un d'aquests. Necessitem mesures que estan recollides a l'agenda com són, per exemple, també, no només en matèria de recursos, sinó en matèria de professionals.

Ho diem i ho recull l'agenda rural, la definició d'un marc jurídic per protecció de riscos laborals en treballs forestals. Estem parlant de propietaris forestals que són persones i estem parlant de treballadors. El repte que tenim ara és que moltes vegades no trobem treballadors i, quan trobem treballadors, les condicions per dur a terme els treballs i els requisits legals no són assumibles per a les empreses, perquè, malauradament, no tenim una

Fitxer 08COSDARC12

legislació específica. Tenim una legislació que s'empare en la realitat del món de la construcció, no en la realitat del bosc. El bosc no el podem tancar, el bosc no és pla, al bosc no hi podem posar mesures de protecció com podríem posar en una construcció. Aquí hi ha molta feina a fer.

I també...

La presidenta

Hauríem d'anar acabant, senyor Rovira.

Joan Rovira Ciuró (Secretari general del Consorci Forestal de Catalunya)

L'última proposta en aquest senti. També una mesura que hem incorporat i que incorporarem al Pla general de política forestal, que és el recolzament al silvicultor actiu. El que dèiem abans, tenim 220.000 propietats. D'aquestes 220.000, en tenim ja més de quatre mil que estan apostant per la gestió.

Nosaltres creiem que fer taca d'oli a partir d'aquestes experiències i a partir d'aquestes persones, realment, si volem generalitzar la gestió i si volem doblar el volum de gestió a casa nostra, que és el que proposa el nou pla general, és més fàcil fer-ho a partir del que ja funcione i no a llocs on, realment, per falta de rendibilitat econòmica, per falta de tradició i per falta de moltes coses, serà difícil plantejar-ho.

Gràcies i disculpeu per l'extensió.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Rovira.

Compareixença d'una representació de la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals

357-01415/15

Passem ara el torn al senyor Jordi Tarradas, el director gerent de Boscat, la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals.

Jordi Tarradas Martí (Director Gerent de la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals -BOSCAT)

Molt bé. Bona tarda a tothom. Presidenta, membres de la Mesa, diputats, diputades. Moltes gràcies per convidar-nos. M'agradaria també... bé, estic molt content, avui compartim taula amb el Consorci, també amb la Xarxa de Conservació i crec que és un reflex també de totes les mirades que té el bosc i crec que és un punt important. Abans altres persones han comentat que no son mons que han d'estar enfrontats, i crec que aquesta taula, precisament, representa avui aquest punt, no?

(L'exposició va acompanyada d'una presentació de xarts, que es pot consultar a l'Arxiu del Parlament.)

La veritat és que no sé massa què explicar, perquè, de tota l'estona que porto aquí a la tarda, s'han repetit moltes coses i arribo a la conclusió... M'he fet una presentació, però crec que no la seguiré massa, perquè... no, perquè al final potser estarem repetint una miqueta el mateix.

Però jo crec sincerament que tothom sap el que s'ha de fer. El problema és per què no ho fem? O potser les diferències estan en el com ho fem, però jo crec que el diagnòstic està clar. De fet, estem sobrediagnosticats. Tenim estudis per parar un tren. Avui tothom repeteix moltes de les mateixes premisses. En els mitjans, aquests dies, malauradament, arran dels incendis, es parla molt de la gestió forestal. I, al final, una mica tothom repeteix el mateix, però simplement, bé, el problema és per què no ho estem fent, no?

Sí que, per als que no em conegueu, faig una pinzellada. He fet aquesta introducció, però qui no conegui Boscat, Boscat és una federació d'associacions, que agrupem una trentena d'associacions forestals d'arreu de Catalunya amb tota la seva diversitat que tenim al país a nivell forestal i a nivell de propietat, agrupant unes 230.000 hectàrees.

I, en definitiva, abans s'ha parlat de bosc públic des del representant de la Diputació de Lleida i ara en Joan parlava de la propietat privada. Bé, la propietat privada és molt diversa i el concepte... De fet, aquests dies s'ha parlat molt com si el problema, com si la titularitat del bosc definís si aquell bosc està ben o mal gestionat, no?

I jo, en aquest sentit, sí que voldria aprofitar avui per dir que, precisament, a Catalunya la titularitat privada és la més activa en la gestió dels boscos, és qui porta sempre la iniciativa. Malauradament, l'Administració pública té moltes dificultats per fer-ho, també és víctima del seu propi sistema burocràtic, no?

I, precisament, la propietat privada, és activa i demanda de més suport i de més canvis per poder seguir gestionant els boscos, no? Perquè al final els titulars dels boscos són els primers interessats en voler-lo conservar. En Joan feia referència que molta gent, no?, és un llegat familiar. Tothom s'estima els seus boscos, qui no vol tenir al seu bosc en les millors condicions possibles, no? Cadascú amb els seus

objectius. Però és normal que tothom vulgui això. El problema és tenir els recursos per fer-ho i el com fer-ho.

I aquests dies sí que parlem d'hectàrees, d'hectàrees d'incendis, parlem molt de boscos i que no hi ha gestió forestal. Però també vull aprofitar avui aquest espai perquè l'incendi de les Gavarres, no?, que ha estat el més gran que hem tingut fins ara, en un lloc molt emblemàtic i molt estimat per la gent, que s'han cremat unes dues mil hectàrees, precisament és un espai on hi ha molta gestió forestal.

És un lloc on hi ha producció de suro, on els propietaris són molt actius en la gestió d'aquells boscos, en treuen suro, fan les estessades, mantenen els camins endreçats, en bones condicions. Hi ha un consorci que fa una gestió d'aquell espai en coordinació amb els ajuntaments i els titulars privats.

Gràcies a aquesta gestió, només –i deixeu-me que ho digui entre cometes– només s'han cremat dues mil hectàrees, val? Si no, estaríem parlant d'una catàstrofe segurament molt més gran. Per tant, és d'aquelles demostracions que els incendis s'apaguen fent gestió. És a dir, sabem que hi haurà incendis. El que podem fer és condicionar com cremaran, si de forma més intensa o menys intensa.

Llavors, no tenim un problema amb els bombers, sabem que són dels millors que hi ha i aquests dies ens ho han demostrat. Tenim el problema amb la gestió, no? Primer, perquè tenim uns boscos generalment joves, perquè tenim un bosc que ha nascut arran de l'abandonament rural i aquests boscos estan fora del seu temps, van néixer en una època que ja no existeix.

El clima ens ha canviat i negar això no té cap sentit. Els que ens dediquem a la gestió del medi natural sabem perfectament que el clima ha canviat perquè la vegetació la veiem canviar amb el pas dels anys, no?, amb les plagues, amb la mortalitat, amb les sequeres. Veiem com les espècies vegetals es mouen, no tenen cames, però sí que veiem com evolucionen cap a unes latituds i unes distribucions que són diferents.

Per tant, tenim un paisatge que està en un procés de canvi. Aquí el tema és com gestionem aquest canvi. Si no fem res, sabem que passa perquè els incendis gestionin per nosaltres. I aquí és on tenim la capacitat de decidir si, amb el coneixement científic i tècnic que tenim, som capaços d'aquest canvi conduir-lo de

la millor manera possible per conviure-hi, perquè al final els boscos no ens necessiten, som nosaltres que necessitem dels serveis que ens estan prestant.

I com dèiem abans, com deia en Joan, serveis en presten molts, no és la fusta, no és el suro, no és la biomassa, això és la part petita. Tota la resta de serveis que ens presten, pels quals no paguem, són els que realment necessitem també com a societat. Per tant, tot això hem d'intentar mantenir-ho d'alguna forma, que, si no fem res, sabem que ho perdrem amb una tarda dolenta de juliol amb una guspira. Es tracta que puguem ser capaços d'acompanyar aquest canvi per conviure-hi amb seguretat i també mantenint aquests serveis que són els que necessitem.

Abans ho comentava, on hi ha gestió, el foc normalment té les de perdre. Ho hem vist a les Gavarres, tot i que la magnitud ha estat molt gran, però ho hem vist també a la Pobla de Claramunt, a la comarca de l'Anoia, on zones que s'havien gestionat des de l'associació local...

Abans m'he oblidat de dir-ho, a les Gavarres hi ha una associació de propietaris que gestionen aquell terreny molt activament. A la zona de l'Anoia hi ha l'Associació de Serres de Miralles, Orpinell, on porten anys fent gestió forestal per prevenció d'incendis en zones estratègiques amb el suport de la Diputació de Barcelona.

I aquell incendi, el seu cap va arribar a una zona gestionada i, enlloc de cremar les capçades, va cremar per terra. Pràcticament, aquell tros va apagar sol, no? És a dir, és una eina necessària, evidentment, i indiscutiblement per al que és la gestió dels incendis per crear oportunitats.

I abans també s'ha parlat que de vegades hi han bàndols. Jo crec que durant molts d'anys hi ha hagut una confrontació entre la gestió i la conservació. Jo crec que avui estem en una altra pantalla. És a dir, les entitats de conservació, no vull parlar en boca de ningú, després ja parlareu vosaltres, però jo crec que tothom ha entès que el repte que tenim és comú, que si no som capaços de cooperar, qui guanya és el foc, és indiscutible.

Perquè durant anys hi ha hagut, no entre entitats, els conflictes dins de la mateixa Administració, amb polítiques que han estat com confrontades, i això, al final, no té cap sentit. El territori no entén de si una cosa és agricultura, l'altra és medi ambient i l'altra és urbanisme. El territori és el mateix per a tots i el que ha fet falta és que les

polítiques i les accions vagin coordinades pels objectius que són comuns. I, en aquest sentit, doncs, jo crec que hem evolucionat molt, hem avançat molt i que les coses estan en un moment que és molt millor.

El que sí que està clar és que el que estem fent és invertir poc al territori. Si no paguem pels serveis que ens donen els boscos i només hi posem... Ara em centro en la dada estrictament del que és la prevenció d'incendis en boscos privats. Actualment, per a boscos privats i prevenció d'incendis només hi ha uns 5 milions d'euros l'any d'inversió pública, una línia d'ajuts.

El Govern, de totes maneres, ha iniciat uns canvis profunds en el que és la prioritització de la gestió forestal, en els quals confiem molt, i segurament aquesta dotació econòmica es veurà incrementada, però portem anys d'infrafinançament.

Ja el Govern anterior ja va crear aquesta línia d'ajuts de prevenció d'incendis que abans no existia, va incrementar el pressupost i el Govern actual incrementarà el pressupost encara de forma molt més notable. I, a més a més, també ha entomat temes de funcionament intern de l'Administració que eren molt importants d'entomar, no?

Per tant, crec que estem en una bona línia, però, evidentment, amb 5 milions d'euros per a tots els boscos privats de Catalunya només per fer zones estratègiques –el Joan ha estat gràfic, no?– fan falta molts anys.

I aquí és on cal més inversió pública, perquè al bosc privat el benefici és públic. Avui en dia podem parlar dels nostres associats, que gestionen boscos, no hi guanyen ni cinc, no hi guanyen diners. L'únic benefici que en treuen, i dic únic, com si fos poc, però no és poc, és tenir una finca ben gestionada, però no hi reben un retorn econòmic molts d'ells, perquè tenim boscos que són poc rendibles si només parlem de la fusta, parlem de la biomassa. Si fóssim capaços de donar valor als serveis ecosistèmics, segurament hi hauria un retorn que seria més important, no?

Però avui en dia, amb el que és la inversió pública, evidentment estem molt lluny de poder assolir els límits que necessitaríem per revertir aquesta situació, que és cronificada de fa molts anys.

Em vull centrar en el que és l'agenda rural. L'agenda rural, i avui que tenim aquí la gent d'Arca, sempre ho diré i ho diré a tot arreu, crec que ha estat un procés de participació exemplar, molt divers, on es va fer un treball excel·lent, es van recollir moltes propostes. Després, de totes les accions es van fer les prioritzacions. Crec que és una cosa que ha funcionat molt i molt bé.

I també ens és una eina molt útil perquè ens ha creat, en estar a la comissió motora, aquestes reunions amb els diferents departaments, les que són bilaterals, les comissions interdepartamentals. Crec que això realment també ha ajudat a solucionar molts dels problemes que teníem de funcionament dins de la mateixa Administració.

I ara m'ha vingut al cap, em sembla que és una frase que ha dit el diputat de VOX, que abans deien que hi havia un... que els esquiroles podien saltar d'una punta a l'altre costat del país. Jo crec que avui poden fer-ho amb més facilitat que abans, sincerament, hi ha molts més boscos, però també podríem dir que poden travessar el país de formulari en formulari.

És a dir... No, i ho dic perquè... I aquest excés de burocràcia, que també hi han moltes línies de treball que s'estan treballant i que és positiu, n'hem estat víctimes els propietaris dels boscos, però també n'ha estat víctima la mateixa Administració. Llavors, entenem que desfer tot això no és fàcil, és un tema complex, però que sí que és necessari prioritzar la simplificació de tot el que són els tràmits.

Aquí he fet un recull, però vostès ja el tenen, de tot el que són les accions que s'han prioritzat, les que són estratègiques i les que són les prioritàries. Sense haver-ho llegit tots, tothom les ha mencionat, la ramaderia extensiva, el mosaic, integrar la biodiversitat, la seguretat també jurídica en els aprofitaments, que és un tema important també, eh?, el tema dels aprofitaments no fusters.

Parlem de fusta i biomassa, però tenim el tema llentiscle, que fa poc que s'ha aprovat una nova normativa, que s'ha quedat una mica curta, però que és un pas important en solucionar-ho. El tema dels bolets, que ningú té una mica el valor d'afrontar què fem amb els bolets a Catalunya, quan la resta del país i de l'Estat espanyol ho ha regulat a la major part de les seves diferents regions.

Bé, hi han tot de prioritzacions estratègiques, les prioritàries. N'hi han algunes que, realment, no s'hi pot fer res, que les regula el mercat, però en les que no regula el mercat sí que hi podem fer alguna cosa. I una d'elles, precisament, també és incentivar el consum de la fusta local en els plecs de condicions de l'Administració.

Aquests dies també s'ha parlat molt arran dels incendis que hi ha hagut cases de fusta que s'han cremat. I també m'agradaria aprofitar aquest espai per parlar d'això, perquè sembla que les cases de fusta es cremin i que sigui un problema davant dels incendis, però m'agradaria dir que al segle XXI les cases de fusta són una construcció perfectament segura i que, de fet, la fusta constructiva forma part de la solució de donar més valor afegit al que són els productes que tenim del bosc.

Bé, tanco, val? Perquè ja he dit que he seguit una mica la presentació, però en general era una mica fer aquests comentaris, perquè tot s'ha repetit molt. Tenim el Pla general de política forestal sobre la taula. Abans hem dit que hi ha hagut un procés de treball molt fàcil amb el Govern i en tot el procés. És important que això s'aprovi, perquè al final ens fa falta un paraigua que recolzi tot això que estem dient aquí.

També és important que hi hagi un finançament de totes les línies de suport públic, que siguin plurianuals. Sortir d'aquest cercle de convocatòries anuals, que això fa que sigui molt farragós i molt difícil de gestionar. Això és un tema de millora, de proposta de millora.

I el concepte aquest de qui està el territori, qui treballa el territori, la pagesia, els gestors dels boscos, les entitats són els aliats per fer tots aquests canvis, no són mai la part

Fitxer 08COSDARC13

I aquí és on la governança de tot aquest concepte tan eteri que de vegades en diem territori, és clau perquè realment això sigui un èxit. Aquí tothom avui sap perfectament i ho ha dit què és el que fa falta fer. El tema és per què no ho fem i quan sabem per què no ho fem, decidim com ho fem.

I una mica aquesta és la conclusió que vull deixar aquí.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Tarradas. I ara tancaríem aquesta primera intervenció dels diferents compareixents amb la senyora Cristina Sànchez, la presidenta de la Xarxa per a la Conservació de la Natura.

Cristina Sànchez Alonso (presidenta, Xarxa per a la Conservació de la Natura)

Ah, sí, ja està. Moltes gràcies. Bé, en primer lloc, no sé què està passant, que està corrent com si fos un vídeo i no és un vídeo. Farem una cosa. És que m'ho han passat com... D'acord.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Bé, jo vinc aquí a parlar-vos de l'altra part de la gestió forestal. Jo crec que han parlat experts. Han parlat persones que es deixen la pell i la vida en la gestió forestal, però jo vinc a parlar de la segona part, que és la sostenibilitat. I estic totalment d'acord amb el que comentaves ara, Jordi, de penso que no es tracta de buscar confrontació, sinó de treballar plegats per assegurar que aquesta gestió forestal, doncs, sigui sostenible. I a l'inrevés, de com aquesta biodiversitat pot posar en valor i ajudar a tenir o a aportar recursos aquesta gestió forestal.

A veure, d'acord. Bé, jo vinc en representació de la Xarxa de conservació de la natura. La xarxa, pels que no la coneixeu, és una entitat de segon nivell, paraigües, conformada per ajuntaments, consorcis i administracions en un trenta-cinc per cent. A més a més, tenim empreses en un cinc per cent, un percentatge de centres de recerca, que no ha sortit aquí a la gràfica, però que està també al voltant del cinc per cent. Tenim fundacions i tenim associacions. I quan parlava de consorcis, aquí tenim consorcis forestals, uns quants consorcis forestals. Quan parlàvem d'associacions també tenim associacions de propietaris forestals. No tots són entitats de conservació, sinó que és un espai en el que es troben diferents realitats, diferents sectors. I el que busca el que sempre ha buscat la xarxa. És aquest diàleg per intentar defensar no només un punt de vista, sinó la complexitat de totes les mirades que tenim en el país i com podem defensar les diferents mirades, no?

La Junta directiva està integrada per disset entitats, entre algunes d'elles estan centres de recerca i consorcis forestals i després tenim un equip tècnic amb dotze persones i l'assemblea, que avui en dia ja està a prop de 210 entitats, va començar l'any amb 203. Ai, quin rotllo, eh?

Bé, jo penso que aniré ràpida perquè el que us he d'explicar crec que ja ha anat sortint. Ho hem escoltat ara, però també segurament en les sessions anteriors. Bàsicament en el context actual, no només tenim una emergència climàtica, tenim una emergència ecològica i la publicació, elaborada per la Generalitat de Catalunya juntament amb el CREAF, el que posava de manifest amb l'estat de la natura del 2020, però també en el del 2024 que hi va haver l'actualització, és que està en risc aquesta emergència o crisi ecològica, el que posa en risc són les funcions i els aprovisionaments d'aquests ecosistemes, posant en risc, per tant, la pol·linització, la fixació de carboni, l'esmoreïment d'inundacions, la purifi..., bé, l'aigua, la disponibilitat d'aigua, la prevenció d'incendis forestals i, per descomptat, la salut de la ciutadania.

I com ja ha sortit, passo rapidíssimament. Els boscos són espais multifuncionals que proveeixen un munt de serveis, però que no només són aquells directament relacionats amb les activitats econòmiques d'extracció del bosc, que també, sinó que també hi ha altres serveis de purificació, de reteniment de l'aigua, de fre de l'erosió, d'embornals de carboni, etcètera. Per tant, són espais multifuncionals. Com deien els companys, són espais que són públics, en aquest sentit. Aquests beneficis no són només del propietari o de la persona que gestiona el bosc, sinó que són de la societat i que el que trobem avui en dia a Catalunya són una elevada proporció de boscos joves i densos, amb poca biodiversitat o amb poca biodiversitat especialista i, per tant, amb una capacitat de proveir aquests serveis ecosistèmics molt més baix que si tinguéssim uns boscos ben gestionats.

I crec que és important algunes de les dades que s'acaben de comentar abans, perquè ens donen aquesta idea de que sí que hi ha una part dels boscos que està gestionada i crec que això seria molt important diferenciar el que són els boscos gestionats dels boscos abandonats o boscos no gestionats, perquè possiblement

algunes de les coses que s'han de plantejar, de mesures no són les mateixes en un tipus de bosc que en un altre tipus de bosc.

Però en tot cas, el que veiem és que les espècies forestals comunes, aquestes tenen, mirant els índexs de biodiversitat, tenen millores, però quan mirem les espècies més especialistes forestals o les espècies que depenen d'espais oberts i del mosaic agroforestal, aquestes veiem que hi ha un important declivi. Això és molt important, és lògic. És a dir, estem perdent espais oberts en aquesta massa forestal que en molts casos està abandonada i, per tant, estem perdent els indi... Bé, i el que tenim són indicadors de que aquests espais oberts que podrien, en moments d'incendis, per exemple, ser un ajut per a la pròpia extinció i la gestió, doncs s'estan perdent. Alerta!

Per tant, el que veiem és això, que els boscos, una part dels boscos òbviament, no parlem sempre del..., com es deia abans, del mateix tipologia de boscos, però en superfície és important, una part d'aquests boscos no està ben gestionat i s'està perdent capacitat de resiliència i capacitat d'acollir una biodiversitat que ens permeti, doncs això, tenir uns ecosistemes molt, molt millor preparats.

En aquest... M'agradaria remarcar aquí quan es va fer la... Cada ics anys, el Govern estatal ha d'enviar a Europa l'estat dels diferents hàbitats i espècies i m'agradaria remarcar que l'estat de conservació, i això ho diuen els centres de recerca, l'estat de conservació de les espècies i els hàbitats forestals de Catalunya en conjunt és desfavorable. Això és el que va fer, que també és important tenir-ho present, el que fa que després, en el Reglament europeu de restauració de la natura, a Catalunya li toqui especialment a invertir, a nivell de Govern, li toqui invertir en la restauració forestal. Perquè en el report que es fa a Brussel·les, el que va sortir de l'estat de la natura, era que teníem espais forestals en situació desfavorable. Això pot ser un avantatge i això pot ser, en el futur, un avantatge en el sentit de que una de les prioritats que té l'obligació de complir el Govern català és invertir en la restauració o en la millora dels espais forestals, per davant d'altres espais que també estan en estat desfavorable, però que no té la mateixa superfície. Això serà a partir d'ara. Aquest agost es presentaran els diferents plans de restauració i Catalunya té aquesta part.

Per tant, per assolir aquesta estratègia de la Unió Europea sobre biodiversitat el 2030 i el reglament aquest europeu que us comentava ara de restauració de la natura, cal recuperar el mosaic agroforestal incentivant l'agricultura i la ramaderia extensiva d'alt valor natural i promocionar els boscos mixtes i regulars ben gestionats i la protecció de boscos madurs d'alt valor ecològic.

I ja entrant en algunes coses que podrien complementar al que ja s'ha dit i que per als experts és a partir del document de posicionament de la Xarxa de Conservació de la Natura elaborat per l'àmbit forestal, juntament amb tots aquests experts que tenim dintre de l'entitat, doncs son una sèrie de recomanacions. Moltes ja han sortit avui aquí, les passaré molt ràpidament. És recordar que no hi ha una única solució. No tot va bé a tot arreu. Cal assegurar una planificació a escala de paisatge. Cal una gestió forestal adaptada al canvi climàtic, amb diversitat..., amb una diversitat d'espècies, estructures, paisatges que tinguin en compte la maduresa del bosc i la seva biodiversitat.

Cal integrar aquesta biodiversitat amb altres objectius preferents, com la preservació d'incendis o la producció amb una gestió més propera a la natura. Cal veure la ramaderia extensiva com un aliat per mantenir aquests espais oberts. A més a més, aquest manteniment i aquesta gestió de la que s'ha estat parlant tota la tarda, en realitat, és un estalvi de cara al futur. No és una inversió..., no s'ha de veure com una pèrdua, sinó com un estalvi i una prevenció. Cal afavorir cremes prescrites. Cal que la presa de decisions sobre els ecosistemes forestals integri la visió de tots els actors i cal promoure i incentivar la custòdia com a eina que afavoreixi la implicació de tots els actors del territori en la gestió forestal.

I aquí, ja per acabar, veureu que un esquema de custòdia seria com aquests. Els agents, òbviament imprescindibles són les persones, els propietaris forestals o les persones que gestionen els boscos o aquests espais agroforestals. Després hi ha les administracions i els centres de recerca, que són els facilitadors a aquesta custòdia. Les entitats de custòdia, que poden ser o administracions locals o entitats, associacions i fundacions que arriben a un acord amb la propietat. I després està la participació, que és l'avantatge de tenir aquestes associacions i fundacions, que és poder fer d'altaveus davant de la societat civil del valor que té aquests acords.

M'agradaria dir també que finalment, ja per acabar, això ho passaré, perquè si no em passo del temps i crec que ens hem passat tots, bé, doncs el setanta-dos per cent dels espais en custòdia a Catalunya estan dintre de la Xarxa Natura 2000 i un vint per cent està dintre d'espais naturals de protecció especial. No vol dir que siguin espais públics. Poden ser espais privats, però estan dintre d'aquests espais, on Natura 2000 o espais de protecció especial. En total estem parlant d'unes 41.700 hectàrees en custòdia.

I el que seria molt interessant, bé, el que m'agradaria també traslladar és que moltes d'aquestes hectàrees en custòdia són en espais forestals i que la majoria d'aquestes finques o aquestes propietats tenen un pla de gestió i millora forestal, perquè pensem i crec que voldria acabar així, amb aquesta imatge d'entendre'ns, d'entesa, que realment és fonamental aquesta gestió forestal, que qui l'ha de fer i l'ha de definir és la propietat o els experts en gestió forestal i que el que podem fer des de la societat i des de les entitats de conservació és acompanyar aquesta gestió, assessorant en tot el que té a veure amb la conservació de la biodiversitat i que normalment hi ha 41.000 hectàrees en les que ens entenem, com a mínim.

I això és com voldria acabar la meva ponència.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora Sánchez. En tot cas, cert, tots els diferents ponents us heu passat de temps, però entenem que és un tema tan complex i que en podríem parlar segurament tots plegats moltes més hores, doncs valia la pena poder allargar una mica la compareixença. En tot cas, ara passariem el torn als grups parlamentaris. Comencem pel Grup Parlamentari de Junts per Catalunya i té la paraula la diputada i secretària d'aquesta comissió Irene Negre.

Irene Negre i Estorach

Moltes gràcies, presidenta. Agrair a los nostres compareixents la informació que ens han aportat. Tenim sort, sí, que últimament se'n parla molt al Parlament de gestió forestal. Nosaltres creiem que la gestió forestal ha de ser una política de país i, per

això des de Junts, hem apostat des de fa molt temps a dur a terme diferents propostes.

De fet, una de les primeres propostes que vam fer va ser l'any passat, abans de l'incendi de Paüls. Nosaltres, al febrer, vam demanar un pla de gestió forestal als Ports, els Ports de Beseit, al Parc Natural dels Ports i també que duguessin a terme urgent mesures preventives perquè ja vèiem que aquell estiu podria ser un estiu calent a casa nostra i malauradament així ho va ser, 3.300 hectàrees van desaparèixer i va ser un foc d'última generació que va provocar

Fitxer 08COSDARC14

moltíssims problemes.

A partir d'aquí també vam dur una interpel·lació al conseller en una moció al Ple en el qual vam poder aconseguir, a banda de diferents mesures que vam proposar, que un deu per cent dels fons de transició nuclear anessin destinats a polítiques de gestió forestal. Suposo que coneixeu què són els fons de transició nuclear i, per tant, no cal estendre'm més. Nosaltres creiem que els grans incendis s'han de prevenir, perquè un cop ja estan engegats és molt complicat dur a terme també, malgrat que tinguem grans professionals i grans col·laboracions entre tots els agents que hi participen, doncs, és molt complicat a hores d'ara aturar un pirocúmul quan se genera, no?

També hem d'adaptar els boscos al canvi climàtic, millorar la seua salut, la seua resiliència, generar activitat econòmica i ocupació al món rural. Pensem que és clau per poder resoldre aquest problema de prevenció i convertir la fusta com un recurs estratègic dins de l'economia verda. Una de les propostes estrella que vam portar al Parlament era precisament aquesta conversió de fusta com a recurs estratègic.

Nosaltres creiem que el finançament ha de ser estructural, que no ha de ser uns ajuts anuals. En això vam trobar consens a la cambra. Val a dir que totes les propostes que hem presentat al respecte han trobat consens i s'han pogut aprovar i, per tant, vam demanar els 10 milions anuals durant cinc anys per a propietaris privats, els 6 milions anuals durant cinc anys per a la mecanització, els 20 milions

anuals durant cinc anys també, per a la gestió silvícola i els estímuls fiscals per als propietaris que gestionen les seues finques.

També vam demanar que els plans de gestió públics es fessin una realitat a tot el territori català perquè hi ha llocs que no es disposen i que s'hi està treballant. I la pregunta que ha dit de: Per què no ho estem fent? Jo crec que la compartim plenament, perquè nosaltres hem donat les eines des del Parlament per poder-ho fer i, per tant, cal que el govern les acabi executant perquè sap perfectament que té el consens d'aquesta cambra per dur a terme aquestes polítiques.

I acabo amb una pregunta per cadascú. Al Consorci forestal, sé que ha dit algun import, però ha passat tan ràpid que no ho he pogut entendre si parlava de tots els boscos o només dels privats. Quin volum de finançament anual consideren necessari perquè la gestió forestal privada passa a ser d'una activitat deficitària a una activitat viable i continuada?

La Federació Catalana Associacions i Propietaris Forestals: Quins canvis normatius i econòmics proposarien que siguin prioritaris perquè les associacions de propietaris puguin gestionar més superfície i executar les actuacions de prevenció amb continuïtat? I a la Xarxa de Conservació per la natura: Quins criteris ambientals consideren que són imprescindibles perquè l'increment de la gestió forestal i l'aprofitament de la fusta que proposem també des d'aquí al Parlament sigui compatible amb la conservació de la biodiversitat i dels boscos d'alt valor natural?

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Passem ara el torn al Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i té la paraula la diputada Montse Bergés.

Montse Bergés i Saura

Gràcies, presidenta. I gràcies als tres compareixents per l'exposició que ens heu fet. I començo amb una frase que ha dit el Jordi Tarradas de Boscat: Estem sobrediagnosticats i jo crec que avui, vull dir ara, ho tenim, aniríem... Podríem estar tota la tarda, bé, tota la tarda ja en portem una bona part, no?, seguir i coincidim. I ara també la diputada de Junts estava posant en evidència el que aprovem.

Nosaltres també vam presentar una moció sobre la prevenció i extinció d'incendis. Tots els punts es van aprovar pràcticament per unanimitat, per tant, la part bona és que pràcticament tot l'arc parlamentari està d'acord en les accions que s'han de dur a terme.

I també agafant el fil de les preguntes que feia, no?, de si sabem el que s'ha de fer, per què no ho fem? Llavors una pregunta que us volia fer és: Ara són 5 milions, que és poc, potser fa deu anys eren zero. És a dir, si llegim el que diu Martí Boada, el que diu en Marc Castellnou, està clar que ha anat canviant tant i tan ràpid que segurament les eines que hem anat aplicant no s'adapten a les necessitats. Per tant, la pregunta seria si ara tinguéssim ics milions, els que es necessiten, podríem passar d'aquest trenta per cent de superfície forestal gestionada al cent per cent en un any? Imagineu-vos que l'acord de pressupostos diem: vinga, va, quan cal? Quants milions falten? Els posem, no? I ho fem perquè la voluntat hi és. Llavors jo crec que no deu ser possible, perquè si no, ho faríem, o deu ser complicat, però suposo que a vegades no són només els diners, que són bàsics i importants, però també hi ha altres aspectes.

Després, en el cas de, ja ho ha dit abans amb el president de la Diputació, que crec que hi ha d'haver aquesta comunió entre el món rural i el món urbà i el món conservacionista i la gestió forestal o el sector agrari. Perquè moltes vegades trobem aquest enfrontament, quan en realitat totes les recomanacions diuen que hi ha d'haver una gestió del món rural i qui està gestionant, doncs, són els pagesos, els ramaders i la gestió forestal.

Llavors, en aquest exemple que heu posat de la custòdia d'aquestes 41.000 hectàrees de les quals ha dit la presidenta de la xarxa de conservació que hi havia hectàrees forestals, crec que han dit les hectàrees, però no ho recordo, podria ser... És a dir, quan tothom està d'acord, potser s'han de buscar les eines en les que ens hem posat d'acord per amplificar-les i que jo pugui servir d'exemple per anar avançant amb el ritme que pugui ser. I aquí també m'imagino que les entitats representades, heu fet algun tipus d'acció conjunta perquè pugui ser un exemple?

Després, amb el tema dels serveis ecosistèmics també, nosaltres insistim en què si hi hagués un estudi que analitzés els recursos que dediquem a arreglar les

desgràcies que estan passant i poguéssim dedicar aquests recursos quantificats en aquests serveis ecosistèmics, segurament encara sortiríem guanyant diners. Si teniu alguna proposta que heu fet arribar. Jo sé que el govern anterior es va començar a treballar, però com per dir, comencem també amb una prova pilot.

Bé, m'he passat de temps i com que crec que amb això ja podem seguir el debat.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Passem ara el torn a la diputada Eva Garcia, del grup parlamentari del PP.

Eva García Rodríguez

Gràcies, senyora presidenta. I gràcies, senyors Rovira, Tarradas i Sànchez, per aquestes intervencions que ens han fet. Jo també vull agrair els documents que ens han presentat i sí que els demanaria a veure si ens poguessin fer arribar aquestes presentacions que tots tres ens han passat perquè puguem donar una lectura més detallada dels mateixos.

Deia el senyor Rovira que eren un sector poc conegut però molt ben organitzats. Absolutament d'acord. Crec que això val la pena posar-ho en valor. I sí que li volia fer un parell de preguntes concretes sobre si creuen vostès, creu vostè, senyor Rovira, que el govern actual ha introduït un canvi real de la política forestal respecte als darrers anys? O de moment veuen vostès les mateixes inèrcies, sobretot administratives? Els propietaris fa temps que reclamen menys burocràcia –això ho hem dit al llarg de tota la tarda– més agilitat en les autoritzacions, més suport a la gestió forestal i una aposta clara per convertir el bosc en un actiu econòmic. Sí que m'agradaria saber, senyor Rovira, si vostès perceben millores directes en aquests àmbits durant aquests darrers temps.

Senyor Tarradas, vostè feia una reflexió inicial i també una reflexió final que també estic absolutament d'acord que deia: «Sabem el que s'ha de fer, però no es fa». Per tant, jo crec que això apunta directament en una sola direcció i m'ha semblat molt interessant aquesta frase, senzilla però molt indicadora del que passa a Catalunya, sobretot, i també amb la gestió forestal. Per tant, volia preguntar-li, senyor Tarradas,

si creuen que la Generalitat està prioritzant prou les polítiques preventives davant les polítiques reactives, també en matèria forestal. I, sobretot, també si és viable econòmicament gestionar avui en dia un bosc privat a Catalunya sense un suport públic més decidit, més clar i més ambiciós.

Senyora Sánchez, a vostè també agrair-li, com no pot ser d'una altra manera, la seva intervenció, la seva exposició i fer-li una consulta, una pregunta. Moltes entitats ambientals, moltes vegades també vostès reclamen més recursos per la conservació de la natura i, per tant, la pregunta seria si creuen que el Govern està executant amb prou eficàcia aquests recursos o també detecten un dèficit d'execució i una excessiva lentitud administrativa.

Moltes gràcies a tots tres i estic a l'espera de les respostes.

La presidenta

Gràcies, diputada. Passem ara el torn al diputat Rafael Villafranca del grup parlamentari VOX.

Rafael Villafranca Mercé

Gràcies, presidenta. Gràcies avui a les tres exponents pels seus coneixements tècnics i qualificats, cadascun sobre la seva matèria. Certament s'ha dit que l'associació de la qual pertany el senyor Rovira, és associació privada, política..., perdó, apolítica. I crec que això és molt interessant perquè els incendis i els boscos no entenen ni de banderes ni de fronteres. És una manera de gestionar de forma adient aquesta problemàtica que tenim avui en dia, no?

Catalunya és un país de boscos i hem de reconèixer que aquest èxode rural ha provocat l'abandonament de l'activitat agrària i l'increment d'aquesta massa forestal. Ha dit que es pot veure com un problema. Entenem que parlem fonamentalment dels incendis, però aquest increment de massa forestal també podria ser un avantatge que és l'econòmica, l'explotació forestal, la biomassa i l'obtenció de més recursos econòmics, pels titulars dels boscos i la comunitat en general.

Dir que, bé, estem d'acord en la necessitat d'impulsar una gestió forestal activa com a eina per a prevenir incendis, dinamitzar l'economia rural i aprofitar els recursos dels boscos. Una major mobilització de la matèria i l'explotació de la fusta i la

biomassa, i per això cal també més ajuts per la gestió forestal. I això també pot contribuir a evitar l'increment dels grans incendis que actualment ens amenacen.

Entenem també que cal millorar de forma important la gestió dels boscos, perquè convé insistir que el principal problema no és la falta d'estratègia, sinó l'excés de burocràcia i les restriccions que dificulten el treball dels propietaris forestals. Una pregunta que faria si aquestos ajuts actuals que vostès reben són suficients i quins obstacles administratius encara segueixen trobant per realitzar els treballs de neteja i aprofitament forestal. I com a idea de tancament, sí que vull deixar palès que la millor política de prevenció dels incendis passa per tenir els boscos gestionats, propietaris que puguin obtenir un rendiment econòmic d'ells i una administració que faciliti, en lloc de dificultar, les eines en matèria forestal.

El senyor Tarradas també ha fet una exposició molt interessant sobre la problemàtica i ha centrat la seva activitat en la que consideren que s'ha de centrar sobre la gestió dels boscos i per fer-los d'una manera més sostenible i la prevenció d'incendis i la defensa dels interessos dels propietaris. Ens reclamen un major recolzament econòmic a la gestió forestal, una simplificació també dels tràmits administratius i inversions en matèria, prevenció d'incendis i mesures per fer més rentable l'aprofitament dels recursos forestals. Tots coincidim en les mateixes mesures i la mateixa problemàtica. Cal preguntar quines traves administratives que consideren més perjudicials i també li preguntaria quins canvis normatius serien necessaris per facilitar els treballs de neteja i aprofitament i prevenció d'incendis.

I, finalment, per la senyora Sànchez Alonso ha parlat que una bona gestió..., entenent que una bona gestió dels boscos comporta una millora en la conservació de la natura. I simplement ha parlat també d'emergència climàtica. Entenem nosaltres que cal més financiació per a la custòdia del territori i la restauració d'ecosistemes, la protecció de la biodiversitat i l'adaptació dels cicles climàtics. També cal apostar per reforçar la col·laboració entre administracions, entitats ambientals i propietaris privats. I considerem que convé reconèixer la importància de conservar el patrimoni natural, però de forma compatible amb l'activitat econòmica que s'ha fet, també referència i el manteniment del món rural. En això estem d'acord. I en també la gestió dels nostres boscos.

Com a idea de tancament, volem també assenyalar que la millor garantia per protegir els boscos, els camps..., i els camps i la biodiversitat és fer aquestes polítiques que vostès estan reclamant i exigint, no? Preguntar, li voldria preguntar com podeu comptabilitzar les vostres propostes, compatibilitzar amb la rentabilitat dels agricultors, ramaders i propietaris forestals. I també ha dit que s'ha produït un increment de boscos, de boscos joves. Entén vostè que aquest increment de la massa forestal de boscos joves, evidentment, nosaltres considerem és a conseqüència de l'abandonament de l'èxode, de l'abandonament del món rural. Aquesta seria la pregunta. I ha parlat també de la necessitat de recuperar el mosaic agroforestal. Quina seria per vostè la primera mesura imprescindible per recuperar aquesta varietat del mosaic agroforestal?

Simplement assenyalar també que la millora...

La presidenta

Diputat, hauria d'anar acabant.

Rafael Villafranca Mercé

Acabo ja, sí. Per protegir els boscos i els camps de biodiversitat, passa per comptar amb un món rural viu i amb agricultors, ramaders i propietaris forestals que puguin desenvolupar la seva activitat.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies. Ara seria el torn dels grups parlamentaris de Comuns i de CUP, que han excusat la presència en aquesta comissió. Grup Parlamentari Mixt tampoc hi és. Per tant, tancaríem la ronda amb el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Té la paraula el diputat Manel Ezquerra.

Manel Ezquerra Tomàs

Gràcies, presidenta. En primer lloc agrair la compareixença de la senyora Cristina Sánchez, de Xarxa per a la Conservació de la Natura, el senyor Joan Rovira, secretari general del Consorci Forestal de Catalunya, i el senyor Jordi Tarradas, director gerent de la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals.

Bé, en els darrers temps s'ha aconseguit posar dins de l'agenda política de màxima actualitat la gestió forestal, començant no ara perquè tinguem incendis, sinó que es va començar l'hivern ja, amb la convalidació del decret llei de mesures urgents de suport al sector agrari forestal, que després es va passar per a modificar un punt, amb una tramitació per a projecte de llei. Creiem que és important, com sempre es diu, que els focs s'apaguen a l'hivern. Doncs en aquest cas es va començar a finals de l'any passat, el mes de novembre.

Bé, la gestió forestal ha passat a ser prioritària des de fa dies. La seva presència aquí així ho demostra i contribueix a què estigui de manera prioritària a l'agenda política del país. Vostès, les seves entitats, en són uns dels actors principals. És per això que els hi vull dir que consideren el seu temps ben

Fitxer 08COSDARC15

invertit, no només en la compareixença d'avui, sinó en les diferents vegades que han vingut, perquè és una inversió cap al seu sector, però també una inversió cap al país en general, perquè uns boscos ben cuidats ens protegeixen a tots plegats, no? També remarcar que els esforços que està fent el Govern, no? I, en aquest sentit, els pressupostos que s'acaben d'aprovar porten uns increments, com, per exemple, la gestió de les franges de seguretat d'1,5 a 15 milions doncs es multipliquen per deu, conscients de que segurament encara és poc i s'haurà de continuar intentant incrementar-les, però, bé, és un primer pas.

Al Consorci Forestal i a la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals, Boscat, agrair-los, com he dit, l'explicació, però també felicitar-los per ser capaços de crear aquesta xarxa (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) organitzada, que segur que ve d'anys, perquè anar a una estic segur que és la manera d'aconseguir objectius; més que mai es demostra que anar organitzats dona els seus fruits.

Els voldria fer una pregunta. Davant d'aquest increment que han explicat de que el bosc s'ha menjat molta superfície agrària, tenen quantificades, o la percepció, les quantitats que hi ha de terrenys agraris que es podrien recuperar que ajudarien a fer aquest mosaic, servir de tallafocs a la vegada i recuperar aquesta dedicació en

aquest espai agrari, que cadastralment estan qualificats com a sòl agrari enlloc de sòl forestal? Aquesta seria per si també ho tenen vostès, perquè també ha fet un apunt en aquest mosaic, no? I respecte a la Xarxa per a la Conservació de la Natura –acabo, presidenta–, dins de les 41.744 hectàrees que ha explicat, que ens ha mostrat aquí amb el mapa, quines són les mesures que proposen o que tenen en aquesta custòdia que diuen sobre aquestes 41.744 hectàrees? D'acord.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Ara, un cop acabat el torn dels diferents grups parlamentaris, tornàriem la paraula al senyor Joan Rovira, al Consorci Forestal de Catalunya; al senyor Jordi Tarradas, de Boscat, i a la senyora Cristina Sànchez, de la Xarxa per a la Conservació de la Natura. Si els hi sembla, farem el mateix ordre. En aquest cas, per això, haurien de mirar de circumscriure's, malgrat que hi han moltes preguntes, a cinc minuts d'intervenció cadascú de vostès. Per tant, comencem, senyor Rovira, pel seu torn.

Joan Rovira Ciuró (secretari general del Consorci Forestal de Catalunya)

Espero que ho hagi donat tot. Intentaré..., he anotat tot. Si hi ha algun descuit o alguna cosa, comenteu-ho.

La senyora Irene, la representant de Junts, ens demanava quin era el volum d'inversió que consideràvem necessari. Realment, ja no el que nosaltres considerem, sinó que només que ens agafem a les dades de què és el que fa deu anys que demanaven els privats per invertir –perquè, en la mesura que s'han anat retallant els pressupostos, els privats demanen més–, què demanaven fa vint anys, només amb gestió forestal pura i dura 20 milions d'euros. Què he comentat que feia falta, quina és la inversió necessària per a aquestes 150.000 hectàrees? Quatre-cents cinquanta milions d'euros. Quin seria un termini raonable per fer això? Deu anys, per exemple? Quina és la inversió actual que estem fent en indústria? Cinc milions d'euros. Vint més quaranta-cinc més cinc. Estaríem parlant de 70 milions d'euros –estaríem parlant de 70 milions d'euros. És una xifra que no és aventurar-nos, però jo crec que seria capaç de donar un tomb al que tenim avui a sobre la taula.

A partir d'aquí podríem passar del trenta al cent per cent en un any? No, ni seríem capaços d'assumir-ho –no, ni seríem capaços d'assumir-ho. Primer, perquè per estudis que nosaltres..., també hem de ser conscients que tenim un territori que no tot el territori s'ha de gestionar. Tenim espais... El que sí que canviarà és el nostre país tal com estem acostumats a veure'l. Venim de lo que els tècnics en diem la primera transformació –el nom no era aquest– forestal. Ara veurem una segona transformació forestal. Per què? Perquè tenim espais on no cauen tres-cents i quatre-cents mil·límetres o litres d'aigua a l'any, i a aquests espais no hi hauran arbres, no hi haurà boscos. El que sí que hem de fer és, a aquests espais, construir uns paisatges que siguin resilients i tinguin la capacitat d'adaptar-se, de ser segurs, puguem conviure-hi nosaltres. El president abans deia: «Necessitem pobles vius; per tindre pobles vius necessitem boscos vius.» Totalment d'acord. Però llavors deia: «Els boscos vius també necessitem pobles vius.» No. Els boscos a nosaltres no ens necessiten; els boscos creixeran exactament igual i evolucionaran exactament igual. Som nosaltres que necessitem els boscos, i, primer, per garantir la nostra seguretat. Per tant, el cent per cent del territori? No. A estimacions que tenim nosaltres a través de treballs de diferents comarques, de l'ordre del cinquanta per cent, i són xifres que s'assemblen bastant a referències a nivell europeu. És una superfície que es podria considerar lògic i raonable gestionar. De fet, la mateixa Generalitat –parlem sempre que tenim un vint-i-cinc, un trenta per cent–, en documents que ha fet, com el pla estratègic de reactivació del sector forestal, crec recordar, el 2024, parlava de doblar el volum, doblar la superfície, que coincidiríem bastant amb aquests números.

Quaranta mil hectàrees en custòdia, buscar eines per amplificar-les. Si fem accions conjuntes amb la xarxa, i tantes, moltíssimes. Però el problema –el problema– és que les polítiques –i no és un problema del sector forestal– no van de baix a dalt: van de dalt a baix. I el vuitanta per cent de normes que tenim en l'àmbit forestal, de normes que ens acaben repercutint amb problemes, no surten d'aquesta casa: ens venen d'Europa. I la primera contradicció és que Europa, que és qui ens porta el vuitanta per cent de la problemàtica en temes de gestió forestal vinculats a restriccions ambientals, no té política forestal. I si jo no tinc política forestal, com és que em dedico a legislar de forma transaccional i a impactar-hi? La presidenta ens ha parlat del nou reglament de restauració de la natura. Com pot ser que Europa

aprovi un reglament de la restauració de la natura sense el consens amb el sector forestal? Com pot ser que aquest reglament impacti bàsicament en l'espai forestal? Com pot ser que dicti i ordeni als governs què han de fer posant-hi un pressupost de zero euros? Zero euros. Per tant, aquí hi han moltes contradiccions. I com pot ser, per exemple, que aquest reglament declara que el que nosaltres hem de fer, que és recuperar espais oberts, això és desforestació, i està prohibit. Que aquests espais, per exemple, els pasturin ramats és desforestació, i està prohibit. Per tant, de contradiccions en tenim moltes. El problema no és que no anem de la mà; el problema és que des de fora ens venen moltes coses que moltes vegades és difícil de gestionar i de traduir. I com a exemples de projectes que han fet, per exemple, amb la Xarxa per a la Conservació de la Natura amb temes de gestió de la biodiversitat, hi ha qui parla de la segregació, de deixar els boscos sense tocar, cosa que no té massa sentit a la Mediterrània, i hi ha qui parla d'integrar la biodiversitat a la gestió forestal. El 2018 vam presentar un projecte que va ser una referència a nivell europeu, que és el projecte Life Biorgest, i el vam fer els propietaris forestals catalans junt amb la Xarxa per a la Conservació de la Natura i també amb l'administració forestal.

La senyora García parlava de si s'ha introduït un canvi real. Sí, percebem canvis i millores, sí. Jo voldria destacar, per no allargar-me, que potser el tema forestal es tracta com un tema transversal; no parlem només amb els enginyers de boscos, sinó que interpel·la enginyers de boscos, Departament d'Economia, biòlegs, gent de la conservació, i això fa que sigui molt més fàcil d'entendre'ns.

És viable i és rendible gestionar un bosc privat sense un suport públic clar? És viable si jo únicament vull fer un aprofitament. Si jo haig d'invertir a llarg termini –i ho hem dit abans– i més del noranta per cent dels serveis que això gestiona va a la societat, hi hem de posar preu, perquè, si no, evidentment, serà molt viable per al conjunt de la societat, però no per a la persona que el gestiona i, per tant, no el continuarà gestionant.

El senyor Villafranca deia si els ajuts a la gestió són suficients. Ja ho hem parlat. Quines són les traves administratives que tenim? Per exemple, l'avaluació d'impacte ambiental. No té sentit que nosaltres fem un pla de gestió forestal... Jo faig un pla de

gestió forestal –soc enginyer de boscos. El presento a l'administració forestal. Me'l revisa un enginyer de boscos. Aquest enginyer de boscos el passa al servei de planificació. El revisa i el supervisa el servei de planificació de la Generalitat. I si vull fer, per exemple, una rompuda de més d'una hectàrea, que són cent metres quadrats per cent metres quadrats, això ha de passar per un procediment d'avaluació d'impacte ambiental. Hem de passar per dos vegades el mateix tràmit? Això no té cap mena de sentit. No té cap sentit, per exemple, que si hi ha un bosc de castanyer que s'està morint, vull fer una reconversió a una plantació; segons el reglament de restauració de la natura que deia abans, això és degradació forestal. Haig de passar per un altre procediment d'avaluació d'impacte ambiental. Per tant, tot el tema d'avaluació d'impacte ambiental s'ha de replantejar.

També tenim diferències de criteris entre l'Administració... L'Administració, i suposo que tots en som conscients, moltes vegades no funciona com vasos comunicants; moltes vegades funciona com vasos independents, i jo puc tindre els criteris de l'administració forestal, els de l'administració ambiental, però també els de l'administració municipal o el consorci de torn i els de l'administració hidràulica, perquè si jo estic gestionant a cent metres, costat i costat, d'una riera, potser em trobo amb un tercer o amb un quart criteri diferent. Quin segueixo? Per on tiro? Complicat moltes vegades de saber.

I un tema molt important que a mi sí que m'agradaria que us quedés com a idea a tots els aquí presents: el tema de riscos laborals. Nosaltres, a part de l'associació, tenim una cooperativa de treballs forestals. A mi m'agradaria estar tranquil; avui no ho estic, perquè soc perfectament conscient que les restriccions i que la normativa que tenim en prevenció de riscos laborals no s'adapta ni es pot adaptar a la realitat del sector forestal. Som un sector amb risc i amb incidències? Sí. Després de la construcció, o per sobre de la construcció, som el qui té més risc. Necessitem una normativa pròpia? Sí. Per a les empreses això és un problema? És un problema, i és un problema molt greu. I sense solucionar això no podem doblar el volum de superfície a gestionar.

I l'última pregunta, que ha fet el senyor Ezquerria: si estan quantificats els sòls forestals que haurien de retornar a espais agraris. De moment, i legalment, zero

hectàrees, perquè, tot i que com a Govern, com a país, tots som conscients que s'ha de fer, la legislació europea no ho permet.

La presidenta

Gràcies, senyor Rovira. Passem ara al senyor Jordi Tarradas.

Jordi Tarradas Martí (director gerent de la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals)

Molt bé. Bé, intentaré respondre, i seran respostes una mica conjuntes en alguns casos, crec. Bé, en primer lloc, la diputada, la senyora Irene Negre, comentava que quins canvis normatius i econòmics farien falta doncs per millorar, no?, en l'àmbit de les associacions. Bé, de canvis normatius..., és a dir, les associacions de propietaris forestals són entitats sense ànim de lucre que fan aquesta feina de gestió. Una part de gestió la poden assumir elles com a entitats, d'altres ho fan els propis propietaris, però l'associació és un punt de trobada on trobar un recolzament tècnic o un assessorament que moltes vegades els propietaris no troben, no saben trobar a un altre lloc, no? Llavors, les associacions, com a entitats sense ànim de lucre, són com qualsevol altre tipus d'associació, com una associació de sardanistes o de qualsevol entitat, no? I fer aquest tipus d'activitat, per les particularitats que té, és complicat amb la normativa actual.

Per exemple, les associacions avui en dia tenen un problema amb la gestió de l'IVA. Quan reben una subvenció de l'Administració, l'IVA no és subvencionable. Però ens estem trobant que estan fent actuacions en els boscos que no generen un producte, per tant, no hi ha una venda, o el valor de la venda és insignificant al costat del cost dels treballs, i aquí queda un problema de descompensació d'aquest IVA, qui el paga, no? Llavors, aquí creiem que una solució seria que hi hagués un registre oficial d'aquestes entitats, que estigués reconeguda com a tal aquesta funció que fan que és d'interès públic, i ja hi han mocions en aquest sentit que s'han aprovat aquí al Parlament que així ho demanaven i ho reconeixien, perquè aquest tema de l'IVA quedés solucionat. Perquè, d'altra banda, hi va haver uns anys que vam gestionar moltes subvencions a les entitats, i han deixat de gestionar-les per la dificultat de l'IVA, perquè una subvenció que no et surt bé et pot fer entrar l'entitat en bancarrota, d'acord?

L'altre tema és el tema de les bestretes. La llei de l'associacionisme, que es va aprovar a finals del 2023, deia que les entitats havien de rebre bestretes quan demanaven subvencions. Hi ha algunes administracions que així ho fan –conec el cas de la Diputació de Barcelona, per exemple, que quan atorga una subvenció a una entitat doncs li fa una bestreta d'un cinquanta per cent–, però no és així en el cas de la Generalitat. Això és una cosa que creiem que es pot millorar, que la normativa que ha aprovat el propi Parlament ja ho diu així. És un tema d'implementar doncs que..., facilitar la tresoreria d'aquests ajuts. Estem parlant que a vegades hi han ajuts que són d'importants grans, de 200.000 euros. A l'associació com a tal li és molt difícil finançar-se. Llavors, avançar els diners per després poder cobrar la subvenció és molt difícil, i la bestreta seria una eina important.

He comentat el tema del reconeixement de l'interès públic a través d'un registre que fos oficial. Això està dins del pla general de política forestal, però és una mesura que es podria iniciar de forma immediata, donat l'interès i la necessitat que hi ha de la gestió forestal.

I l'altre tema és la finestreta única amb els tràmits –en Joan ho ha comentat. Aquí, quan demanes una autorització, no és la que demanes al Centre de la Propietat Forestal o demanes al propi Departament d'Agricultura, sinó que llavors tens l'ACA, tens carreteres: carreteres de l'Estat, carreteres de la diputació, carreteres... Com et deixis un permís, tens un problema. Llavors,

Fitxer 08COSDARC16

creiem que aquí hi hauria d'haver un sistema que fos unificat en la gestió de tot això.

Continuant amb les preguntes de la diputada Bergés, deia: «Si tenim 100 milions d'euros ho podríem fer?» No, és impossible, d'acord? Les coses, molt clares. Primer, perquè ens falten mans per treballar; portem tants anys de dèficit crònic que hem perdut els treballadors del bosc, i els hem perdut perquè ha estat sovint una feina doncs poc..., una feina dura, poc dignificada, i el que ens convé és tenir una professió dignificada, amb bons professionals, amb bona formació, i això ens fa falta. I aquí hi han mesures que es poden aplicar. Per exemple, seria necessària la contractació en origen, perquè avui en dia trobar treballadors aquí és difícil i és... Les empreses

sovint ens diuen que si poguessin portar treballadors d'altres països seria més fàcil doncs tenir-ne més.

L'altra cosa que seria necessària és que hi hagués una formació adaptada al perfil dels treballadors. Tenim escoles agràries molt potents, tenim universitats, però molt pocs d'aquests alumnes acaben treballant al bosc. Ens dirigim a un segment de població que normalment no té una formació reglada, no ha acabat ni una ESO, i els és difícil entrar en els canals de formació. Llavors fem una formació adaptada a aquest perfil de treballadors que encara volen treballar al bosc, i això..., creiem que aquí hi ha molt camp per córrer. Hi han les formacions duals del servei d'ocupació, però que també tenen restriccions en el perfil dels accessos, de qui pot accedir-hi i qui no pot accedir-hi, que ho hem demanat diverses vegades i no s'ha pogut canviar. I, a més a més, també hi han restriccions amb el que se subvenciona per a aquestes formacions duals. Nosaltres n'hem fet cinc durant quatre anys, de formacions duals d'aquests treballadors, amb un èxit d'inserció molt gran, però ho hem deixat de fer perquè els ajuts que hi han per fer això són insuficients per cobrir el cost d'una formació forestal amb la maquinària, desplaçaments, tot el que implica, i ho hem deixat de fer per la manca de recursos econòmics per fer-ho i la seguretat, també, jurídica per executar-ho.

Perdoneu, ara m'allargaré una mica, eh? Si tinguéssim els 100 milions d'euros no ho podríem fer, però també hi ha un tema que no són els diners: és un tema de model. Hi ha la gestió individual de la finca, que és la tradicional que hem tingut, que el propietari gestiona, i tenim el model de la gestió forestal conjunta, que són les associacions. És un model que no ens l'hem inventat nosaltres, però que és fruit també de que la societat ha canviat. En Joan ho comentava, no?, les finques venen de generació en generació, però també ens trobem que avui en dia les generacions que ja són propietaris de les finques, molts ja no tenen cap connexió amb la gestió de la finca, que ja l'havia fet l'avi, el pare ja no la va fer i el fill ja no sap res de la finca, no sap ni on estan els límits. I la gestió forestal conjunta i les associacions és una eina per recuperar aquest coneixement. I creiem sincerament que potenciar aquest model de les associacions, i això vol dir enfortir-les, enfortir aquestes entitats i donar-los recursos, ens permetria multiplicar la gestió forestal a Catalunya, que

d'altra manera és difícil fer-ho de forma individual per aquesta manca que hi ha de connexió amb la pròpia finca.

Abans també parlàvem dels serveis ecosistèmics, de fer una prova pilot. Hem fet proves pilots. Sabem més o menys el que valen aquests serveis ecosistèmics. Tenim els crèdits climàtics a Catalunya, que és un model excel·lent perquè valora aquests serveis ecosistèmics. El que hem de fer és potenciar aquest sistema dels crèdits climàtics, perquè és un model de que els diners privats de les empreses entren a la gestió forestal, i aquí hi ha molt recorregut per finançar les actuacions forestals, i és un dels models doncs interessants a potenciar.

La diputada, l'Eva Castillo, ens comentava que si és viable... *(Veus de fons.)* Eh? *(Algú diu: «García.»)* Ai, perdó, perdó. Estic sord d'una orella –això no ho he comentat abans– i de vegades cometo errors. Disculpi. Si és possible gestionar un bosc privat sense ajuts. Depèn del bosc. Hi han zones de Catalunya que sí que és possible, però la gran part de Catalunya, per la meteorologia, per la climatologia, la rendibilitat és limitada, sobretot perquè venim d'uns boscos que han perdut la gestió en els últims anys i, per tant, no tenim uns boscos dins d'un model de gestió econòmic, per entendre'ns. Això només parlem d'economia. Però els ajuts ens serveixen per complementar. Però sí que hauríem de ser capaços de generar una economia rural que traccionés la gestió forestal. I els ajuts serveixen per arribar allà on no arriba la gestió de l'economia. Deixar-ho en mans tot de l'economia de mercat no és una solució, perquè no tenim boscos que..., no tenim aquest tipus de boscos a Catalunya. Tenim un bosc mediterrani, poc productiu; produeix molts serveis, però els que paga el mercat no són aquests, per tant, és un encaix dels dos sistemes, no?

Es demanava també si la Generalitat estava fent prou amb tot això. Creiem que la Generalitat, en els últims anys, ha fet canvis importants. El Govern actual ha fet canvis..., està amb canvis molt importants. Mai és suficient, però mai és suficient crec que tampoc no és per voluntat... Al Parlament jo crec sincerament que tothom està molt alineat, és a dir, hi ha un consens total. El problema és que hi hagi qui hi hagi en un govern li és molt difícil recuperar una inèrcia que s'ha perdut, i això ens costarà anys a tots de molta feina, de les entitats, dels propietaris, dels grups polítics

i parlamentaris. Per tant, estem en un bon camí. Ens fa falta... Hi ha molt camí encara per fer, evidentment, mai és suficient, però sí que també és un tema de prioritització.

Abans es parlava de quants diners podrien posar, no? Evidentment, el Govern el que ha fet és prioritzar la seguretat de les persones, que són els ajuts a les franges d'urbanitzacions, però això no vol dir que puguem desatendre la resta d'infraestructura que rodeja les urbanitzacions, perquè, per molt que fem franges de vint-i-cinc metres, si els boscos del costat no estan gestionats, aquesta franja acaba sent insuficient.

Per tant, jo crec que és per felicitar tothom, que tothom entén el problema i està alineat. Els recursos no són prous, és evident, però sí que es poden fer canvis de model o canvis en algunes mirades per prioritzar algunes accions que podrien tenir efectes multiplicadors. I, bé, crec que més o menys ho he contestat tot. I disculpin el...

La presidenta

Gràcies, senyor Tarradas. I tancaríem aquesta ronda de respostes amb la senyora Cristina Sánchez, presidenta de la Xarxa per a la Conservació de la Natura.

Cristina Sánchez Alonso (presidenta de la Xarxa per a la Conservació de la Natura)

En primer lloc, la diputada de Junts em preguntava..., bé, comentava diverses coses. Que un deu per cent del Fons de Transició Nuclear es proposava que anés a gestió agroforestal. A nosaltres ens consta que, com a mínim ara, recentment, s'ha aprovat un paquet important de milions que van justament a la zona d'influència de les nuclears a això, a millorar i a recuperar paisatge agroforestal, que crec que és molt important i és molt rellevant donar-li el valor que té, no?

Després, si hi havia criteris ambientals imprescindibles per fer compatible la gestió forestal. Claríssimament. Però aquests criteris no són únics, no són comuns, perquè tenim boscos diferents, superfícies diferents, espècies diferents repartides en el territori. Catalunya és el territori –que això m'agradaria també que quedés clar perquè n'explica una mica la complexitat– més divers de la península Ibèrica, que és el país amb major biodiversitat d'Europa. Per tant, tenim en una petita superfície des del nivell del mar fins a les altes muntanyes, amb una varietat en tres regions

biogeogràfiques diferents: l'atlàntica, la mediterrània i la boreal. Per tant, això afegeix moltíssima complexitat.

Quan parlem de boscos o de massa forestal, de què estem parlant? De coses molt diferents, que si, a més a més, hi afegim el concepte de mida de les finques, encara li dona moltíssima més variabilitat. Per tant, hi han criteris... I el que nosaltres ens hem adonat a través de la custòdia, les entitats que fa anys, molts, que ens dediquem a la custòdia, és que la manera de consensuar aquests criteris és treballant amb la propietat; no és treballant en contra ni treballant des d'un ordinador presentant una queixa, sinó treballar juntament amb ells. El diàleg i la confiança és el que ens ha permès a nosaltres aprendre del que no sabem i a ells tenir en compte, quan fan gestió forestal, com podem arreglar problemes, com podrien ser la tala d'un arbre determinat o una rompuda concreta, en un període o en un altre. Tan sols variar unes setmanes una acció pot ser la diferència entre suposar un problema per a la biodiversitat o no suposar-lo. I la millor manera d'entendre-ho i d'arribar a acords és parlant-ho. Per tant, la custòdia, en aquest sentit, per això la defensem, perquè és una eina que ajuda moltíssim a crear aquesta confiança i a entomar els problemes com a problemes comuns que hem de superar des d'un costat i des de l'altre, no?

I aquí ja m'agradaria enllaçar amb la pregunta de la diputada Montserrat Bergés, que em deia que ha d'haver-hi gestió rural, si pot haver-hi eines. Doncs sí. I quins són, com quantifiquem aquests serveis ecosistèmics, no? Doncs acaba de sortir... Hi han eines, no només han de ser les subvencions. Sí que estem d'acord i compartim la idea de que els beneficis que aporten els boscos en el nostre país..., no pot ser suportada la càrrega només per la propietat i haver de ser ells qui suportin la gestió, sinó que ha d'haver-hi un acompanyament de diners públics. Però no només es tracta de diners públics, sinó de posar en valor altres serveis que poden proveir aquests boscos, des del turisme de natura, des dels passejos, el tema dels bolets, que ha sortit i que en alguns espais, molt pocs, es pot pagar per anar a collir bolets. O sigui, és a dir, traguem... No tot ha de ser pagant, però sí que hem de posar en valor l'activitat i la protecció de l'espai, perquè és la nostra estructura de país. Els boscos són una part fonamental de la nostra estructura de país i, per tant, hem d'assegurar-nos que qui en té la responsabilitat o la propietat pugui mantenir-los, perquè, si no, no...

I, per tant, no només ha d'haver-hi eines públiques, sinó que ha d'haver-hi eines privades, i una de les més importants –i nosaltres estem en contacte amb diverses entitats europees que tenen ganes de venir a invertir, i Catalunya, per la massa forestal que té, és un dels espais que busquen, perquè necessiten milers d'hectàrees– són els crèdits climàtics, com comentava en Jordi Tarradas, no? Aquests crèdits lo que fan és portar inversió privada a finques que renunciïn a lo que és l'explotació forestal –no la gestió, la gestió s'ha de mantenir, però l'explotació–, i amb això tenen un rendiment anual per evitar aquesta tala d'arbres. Per tant, estem amb diverses entitats angleses, holandeses i d'altres països que busquen aquí grans superfícies forestals per invertir en crèdits. Això seria una altra de les eines; és a dir, no tot ha de ser capital públic, sinó també buscar aquest capital privat que hem d'aportar, no?

Respecte a la diputada García, la pregunta, si hi ha un dèficit d'inversió i lentitud administrativa en la conservació. Sí, per descomptat. És a dir, parlem de la gestió forestal, i és fonamental, però la conservació de la biodiversitat també ho és, també és part de l'estructura de país, no només en els boscos, sinó també en qualsevol altre ecosistema. I lo que a mi, escoltant avui tot plegat, m'agradaria... Em plantejava jo: «Jo! Quan s'aproven els pressupostos de Catalunya, es té en compte que estem parlant de les xifres que estem parlant?» No estem parlant d'unes xifres que suposin el cinquanta per cent del pressupost d'un país; estem parlant d'unes xifres petites en el conjunt d'un pressupost d'un país i que ens poden permetre prevenir tant a nivell de conservació de la biodiversitat, però sobretot de conservació de paisatges i conservació de maneres de viure de lo que és la població rural. Aleshores, no sé, també demanaria que quan pensin en els pressupostos pensin això, que no s'estan demanant unes quanties que siguin tan grans, no? I és important tenir-ho en compte.

I, finalment, se'm demanava com compatibilitzar..., el senyor Villafranca em demanava com compatibilitzar l'activitat agrària, ramadera, forestal amb la conservació de la biodiversitat. Torno a posar l'exemple que posava, no? La custòdia és una de les eines per compatibilitzar-la. De fet, faré un exemple molt curtet. Un dels primers acords de custòdia que vaig haver de fer jo era perquè ens interessava una espècie, l'àliga cuabarrada. És una espècie que ha donat molts problemes a Catalunya i ha frenat molts projectes, però ens interessava recuperar zones

d'alimentació d'àliga cuabarrada a la serra de Sant Llorenç del Munt i a la zona de la serra de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Hi havia tres finques grans, de més de cent hectàrees, i hi havia, per connectar-les entre elles, sis finques de menys d'una hectàrea. Vam tenir més problemes per arribar a un acord de custòdia amb aquells propietaris de menys d'una hectàrea, que alguns d'ells no sabien on estava la finca –l'havien heretat, vivien a ciutat i sabien que tenien allà una finca–; vam tenir més problemes per arribar a un acord de custòdia amb ells que amb els propietaris que vivien o gestionaven les seves finques. Perquè, en definitiva, es tracta d'això, de parlar, d'entendre'ns i de buscar aquelles coses que podem fer conjuntament.

Un altre avantatge dels acords de custòdia –i no vull dir que sigui la panacea, eh?, és un element més– és que moltes vegades les entitats som les que busquem quin finançament pot ajudar la propietat a fer aquelles mesures de gestió que ens poden interessar per a la biodiversitat, d'acord?, que també és una manera d'aportar finançament.

I, per acabar, se'm demanava, això, el senyor Ezquerria em demanava quines mesures de custòdia concretes hi havia dintre de les 41.000 hectàrees. Crec que ja, més o menys, ho he explicat. No hi havia mesures concretes perquè depèn moltíssim de la tipologia

Fitxer 08COSDARC17

energia, val? Sí que és veritat que una gran part d'aquestes quaranta mil hectàrees són forestals i també és cert que algunes d'elles són grans finques forestals.

Aleshores, s'apliquen... Sobretot és compatibilitzar. Busca, el que deia abans, compatibilitzar les actuacions forestals què es té previst fer amb quines espècies o quins hàbitats prioritaris pot haver-hi en aquella finca, per la tipologia d'espai, de bosc, etcètera, i, aleshores, quines actuacions poden millorar les espècies, com pot ser recuperar mosaic agroforestal, tenir espais oberts que milloren la biodiversitat pel simple fet de què tens més hàbitats diferents, però també compatibilitzar en el temps. Moltes vegades és més un problema, com us deia, de setmanes o de fer una actuació en un moment o en un altre que no l'actuació en si. I ja està.

Moltes gràcies. Espero haver respost tot el que he pogut.

La presidenta

Gràcies. Ens saltarem un moment el protocol i li deixarem trenta segons al senyor Tarradas que em deia que s'havia oblidat una cosa.

Jordi Tarradas Martí (Director Gerent de la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals -BOSCAT)

M'he oblidat una cosa, però ara la Cristina n'ha dit una altra. Crec que el pressupost de la Generalitat és de 49.000 milions d'euros, m'equivoco?

Cristina Sánchez Alonso (Presidenta de Xarxa per a la Conservació de la Natura)

No me'l sabia, jo.

Jordi Tarradas Martí (Director Gerent de la Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals -BOSCAT)

Doncs, si contrastem amb el que estem parlant, estem parlant d'unes xifres que són minúscules per a la principal infraestructura del país, que ocupa el seixanta-cinc per cent de la superfície. Per tant, de vegades hem de confrontar les dades per veure realment on estem i on hauríem d'arribar.

M'havia deixat una cosa del diputat d'Esquerra. Abans havia comentat de dir... si hi havia, si consideràvem ben invertit el temps que havíem dedicat a venir reiterades vegades aquí o una pregunta així, no? Sí, sí. Jo crec que el temps tothom l'ha invertit molt bé. És a dir, jo crec que, de debò, en els últims anys ha canviat molt en tots els grups polítics el tema dels boscos, crec que el temps que hi han invertit és molt bo perquè estem veient que hi han coses que estan canviant, no?

I, sobretot, perquè el missatge no només aquí a dins, que és una bombolla, perdoneu que ho digui així, eh? Jo crec que el missatge a fora també ha canviat. El missatge a la societat també ha anat entrant, que és necessària la gestió forestal. I al final això són miralls i, per tant, tot el temps invertit en el que és la millora dels boscos i de la natura, doncs, és un temps molt ben invertit perquè és una inversió de futur. Així, només volia comentar això.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies. Tancaríem així aquesta jornada que hem dedicat a aquest repte cinquè de sistema forestal. Agrair un cop més a la senyora Sànchez, al senyor Tarradas i al senyor Rovira la seva compareixença i les explicacions. Jo crec que reflexions importants avui i també conclusions clares.

I una darrera cosa, diputats i diputades. En aquest mateix repte cinquè del sistema forestal havia de comparèixer també la gent de l'Observatori del Paisatge, d'acord amb el pla de treball que ens vam donar tots plegats. Ells ens van enviar un escrit dient que creien que aquest àmbit del sistema forestal no era el que els hi pertocava a ells i ens demanaven poder comparèixer a la sessió 15, que es fa respecte al marc del repte 2, que és transició ecològica. Per tant, si els portaveus hi estan d'acord, el que farem és, avui no els hem convocat, els incorporarem en aquesta sessió 15.

I sense haver d'afegir res més, aixequem la sessió.

Moltes gràcies a tothom.

La sessió s'aixeca a...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT